

แนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติ
สู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในจังหวัดสระบุรี

บัณฑิตา บุญธรรม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ปีการศึกษา 2567

แนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติ
สู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในจังหวัดสระบุรี

บัณฑิตา บุญธรรม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ปีการศึกษา 2567

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีอนุมัติวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อน
แผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี
เสนอโดย นางสาวบัณฑิตา บุญธรรม เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

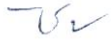

.....รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธาสินี ศิริโกคาภิรมย์) และประกันคุณภาพการศึกษา
วันที่ 28 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2567

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.สุพจน์ เกิดสุวรรณ)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ภัสยกร เลาสวัสดิ์กุล)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.อานันท์ ทองบุญตา)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	แนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร.ภัสสร เลาสวัสดิกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า
ชื่อนักศึกษา	บัณฑิตา บุญธรรม
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา	2567

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาระดับการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี และ 2) เสนอแนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี จำนวน 172 คน สุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน กลุ่มที่ 2 เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง จำนวน 4 คน เครื่องมือในการวิจัยแบ่งเป็น 2 ชนิด คือ 1) แบบสอบถาม ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.80-1.00 ความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.895 และ 2) แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 คือ การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ อันดับที่ 2 คือ การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ อันดับที่ 3 คือ การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ยังมีผลการเสนอแนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรีจากผู้ทรงคุณวุฒิและมีความเชี่ยวชาญอย่างเหมาะสมและสามารถนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติได้

Thesis	Guidelines for Promoting the National Education Plan in Basic Education Schools in Saraburi Province
Thesis advisors	Dr. Phatsayakorn Laosawaddikul Asst. Prof. Dr. Chalermchai Hankla
Author	Bunthita Boonthum
Program	Educational Administration
year	2024

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) study the level of implementation of the national education plan in basic education schools in Saraburi Province, and 2) propose guidelines for promoting the national education plan in basic education schools in Saraburi Province. The sample group in this research was divided into two groups. Group 1 consisted of 172 administrators of basic education schools in Saraburi Province, selected through proportional sampling, and data were collected using questionnaires. Group 2 consisted of four qualified individuals, and data were collected using semi-structured interviews. The research tools were divided into two types: 1) a questionnaire with content validity, a consistency index of 0.80–1.00, and a reliability coefficient (Cronbach's alpha) of 0.895, and 2) a semi-structured interview form. The data were analyzed using frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

The results showed that the overall level of implementation of the national education plan in basic education schools in Saraburi Province was at a high level. When considering each item in order of the highest average, the top three were as follows: the first was providing education for the stability of society and the nation, the second was developing the potential of people of all ages and creating a learning society, and the third was creating opportunities and ensuring equality in education. The item with the lowest average was providing education to promote an environmentally friendly quality of life. Additionally, the suggestions from qualified individuals with appropriate expertise provide practical guidelines for promoting the national education plan in basic education schools in Saraburi Province.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยดีด้วยความช่วยเหลือแนะนำอย่างดียิ่งจากอาจารย์ที่ปรึกษา คือ อาจารย์ ดร.ภัสสกร เลาสวัสดิกุล อาจารย์ที่ปรึกษาหลักวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาและชี้แนวทางที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วยความเคารพยิ่ง

ขอขอบคุณ คณะผู้เชี่ยวชาญที่ได้กรุณาตรวจสอบความถูกต้องในเนื้อหาของแบบสอบถาม ตลอดจนให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างมากในการทำวิทยานิพนธ์ซึ่ง ได้แก่ อาจารย์ ดร.สรชัย ชูชีพ รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ อาจารย์คณะครุศาสตร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณิดา เนืองพะยอม อาจารย์คณะครุศาสตร์ อาจารย์ ดร.ธนิยน์ ท่องบุญตา อาจารย์คณะครุศาสตร์ และรองศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.ชูชาติ พยอม รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ที่กรุณาให้คำปรึกษา เสนอแนะและเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์จนเสร็จสมบูรณ์ ขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี ที่อนุญาตให้ผู้วิจัยทดลองใช้เครื่องมือวิจัย และดำเนินการวิจัยกับผู้บริหารสถานศึกษา

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องสักการะคุณแต่บิดามารดา ครูอาจารย์ทุกท่านที่กรุณาให้ความเมตตาวางรากฐานการศึกษาให้แก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

บัณฑิตา บุญธรรม

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ประโยชน์ของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
 บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	 11
แนวคิดและสาระสำคัญของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2579.....	12
วิสัยทัศน์และเป้าหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ.....	12
ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการพัฒนา.....	16
การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติตามยุทธศาสตร์.....	26
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและ ประเทศไทย.....	26
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ.....	31
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคม แห่งการเรียนรู้.....	38
ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียม ทางการศึกษา.....	47
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม.....	51
ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบการบริหารจัดการ ศึกษา.....	54
แนวคิดและสาระสำคัญของนโยบายและแผนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา...	60
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560.....	60

	หน้า
บทที่ 2 (ต่อ)	
ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561 – 2580.....	61
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ.....	63
แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา.....	64
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ.2566 – 2570...	65
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม....	66
เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ด้านการศึกษา (SDG4)	67
นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ.....	68
แนวคิดเกี่ยวกับการนำนโยบายและแผนสู่การปฏิบัติ.....	72
ความหมายของนโยบายและแผน.....	72
ความสำคัญของนโยบายและแผน.....	74
ประเภทของนโยบายและแผน.....	77
การนำนโยบายและแผนสู่การปฏิบัติ.....	83
บริบทของการจัดการศึกษาในจังหวัดสระบุรี.....	84
ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี.....	84
บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนำนโยบายและแผนสู่การปฏิบัติ.....	87
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	89
งานวิจัยในประเทศ.....	89
งานวิจัยต่างประเทศ.....	93
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	96
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	96
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	97
การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	98
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	99
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	99
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	100

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	103
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์.....	103
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	103
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	103
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	126
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	126
วิธีดำเนินการวิจัย.....	126
สรุปผล.....	128
อภิปรายผล.....	134
ข้อเสนอแนะ.....	137
บรรณานุกรม.....	139
ภาคผนวก.....	145
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	146
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย	
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ....	158
ภาคผนวก ค หนังสือขออนุญาตทดลองใช้ (try out) เครื่องมือในการวิจัย.....	165
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย.....	172
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อการวิจัย.....	179
ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์.....	185

สารบัญตาราง

		หน้า
ตาราง 1	บทบาทของหน่วยงานระดับต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ 1 สู่การปฏิบัติ.....	26
ตาราง 2	บทบาทของหน่วยงานระดับต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ 2 สู่การปฏิบัติ.....	31
ตาราง 3	บทบาทของหน่วยงานระดับต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ 3 สู่การปฏิบัติ.....	38
ตาราง 4	บทบาทของหน่วยงานระดับต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ 4 สู่การปฏิบัติ.....	47
ตาราง 5	บทบาทของหน่วยงานระดับต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ 5 สู่การปฏิบัติ.....	51
ตาราง 6	บทบาทของหน่วยงานระดับต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ 6 สู่การปฏิบัติ.....	54
ตาราง 7	จำนวนสถานศึกษา นักเรียน/นักศึกษา ห้องเรียน ครู จำแนกตามสังกัด ปีการศึกษา 2566.....	86
ตาราง 8	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสังกัด.....	97
ตาราง 9	จำนวนและร้อยละข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	104
ตาราง 10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการขับเคลื่อนแผนการศึกษา แห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัด สระบุรี ด้านการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ.....	105
ตาราง 11	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการขับเคลื่อนแผนการศึกษา แห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัด สระบุรี ด้านการผลิตและพัฒนากำลังคนการวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีด ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ.....	106
ตาราง 12	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการขับเคลื่อนแผนการศึกษา แห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัด สระบุรี ด้านการพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้....	108

	หน้า
ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการขับเคลื่อนแผนการศึกษา แห่งชาติดูการปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัด สระบุรี ด้านการสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา.....	109
ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการขับเคลื่อนแผนการศึกษา แห่งชาติดูการปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัด สระบุรี ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม.....	111
ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการขับเคลื่อนแผนการศึกษา แห่งชาติดูการปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัด สระบุรี ด้านการพัฒนาประสิทธิภาพของระบบการบริหารจัดการศึกษา.....	112
ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการขับเคลื่อนแผนการศึกษา แห่งชาติดูการปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัด สระบุรี ภาพรวม.....	114

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	6
ภาพ 2 กรอบแนวคิดแผนการศึกษาชาติ.....	26

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของคนไทยทุกคนที่รัฐต้องจัดให้เพื่อพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัย ให้มีความเจริญงอกงามในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านทักษะ ด้านคุณลักษณะ และสมรรถนะในการประกอบสัมมาชีพ รวมทั้งการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข อันจะนำไปสู่ เสถียรภาพ และความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติที่ต้องพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานา ประเทศในเวทีโลก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า ก) การศึกษามีความสำคัญในฐานะกลไกหลักในการพัฒนาประเทศมาโดยตลอด และช่วงเวลาที่ผ่านมากระทรวงศึกษาธิการได้ จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติไว้ เพื่อใช้เป็นแผนแม่บทในการพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง สำหรับแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปัจจุบัน คือ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ซึ่งใช้เป็นเครื่องมือในการวางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ โดยมุ่ง จัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ เพื่อให้ระบบการศึกษาเป็นกลไก หลักของการขับเคลื่อนประเทศภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย อันจะนำไปสู่เสถียรภาพ และความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า ง)

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 เป็นแผนแม่บทสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาการศึกษา โดยกำหนดวิสัยทัศน์ (vision) ที่ว่า “คนไทยทุกคน ได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21” และได้วางเป้าหมายไว้ 2 ด้าน ได้แก่ เป้าหมายด้านผู้เรียน (learner aspirations) โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและมี ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs8Cs) และเป้าหมายของการจัดการศึกษา (aspirations) 5 ประการ ดังนี้ 1) ประชากรทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและมีมาตรฐานอย่างทั่วถึง (access) 2) ผู้เรียนทุกคนทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับบริการการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานอย่างเท่า เทียม (equity) 3) ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุขีดความสามารถเต็ม ตามศักยภาพ (quality) 4) ระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการลงทุนทาง การศึกษาที่คุ้มค่าและบรรลุเป้าหมาย (efficiency) และ 5) ระบบการศึกษาที่สนองตอบและก้าวทัน การเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นพลวัตและบริบทที่เปลี่ยนแปลง (relevancy) ภายใต้ 6 ยุทธศาสตร์ ของแผนการศึกษาแห่งชาติ ดังนี้ 1) การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ

2) การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ 3) การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ 4) การสร้างโอกาสความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา 5) การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ 6) การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบการบริหารจัดการศึกษา ทั้งนี้ แนวคิดการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้ได้ยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษา กล่าวคือ 1) หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (education for all) 2) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (inclusive education) 3) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (sufficiency economy) และ 4) หลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม (all for education) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า 76)

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 ฉบับนี้ ถือเป็นแผนระดับที่ 3 ที่จัดทำขึ้นให้มีความสอดคล้องกับแผนระดับที่ 2 ซึ่งได้แก่ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และสอดคล้องกับแผนระดับที่ 1 คือ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2560-2579 ที่มีความสำคัญและเป็นกรอบเป้าหมายใหญ่ในการพัฒนาประเทศ เพื่อนำพาประเทศไทยให้สามารถบรรลุวิสัยทัศน์การพัฒนาย้อย่างยั่งยืนตามที่ระบุไว้ โดยความร่วมมือกันจากทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติถือเป็นกระบวนการสำคัญหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของประเทศ และต้องอาศัยความร่วมมือกันจากทุกภาคส่วน หน่วยงานในระดับต่างๆ จึงมีความสำคัญในการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติ ตั้งแต่ระดับส่วนกลางที่มีหน้าที่ในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับภูมิภาคที่มีหน้าที่ในการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ และระดับสถานศึกษาที่มีหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนและจัดกระบวนการเรียนรู้โดยการทำงานแบบบูรณาการทั้งภายในกระทรวงศึกษาธิการ ไม่ว่าจะเป็นส่วนกลาง เช่น กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน) ส่วนภูมิภาค เช่น สำนักงานศึกษาธิการภาค สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นต้น และสถานศึกษาทุกระดับ ตลอดจนบูรณาการกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของประเทศสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน และบรรลุผลสำเร็จตามวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ ในการพัฒนาคน พัฒนาสังคม และพัฒนาประเทศไทย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า 141)

จากรายงานผลการติดตามความก้าวหน้าของการนำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ไปสู่การปฏิบัติในช่วงปี พ.ศ. 2560 – 2562 ของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานส่วนกลางโดยภาพรวมมีการขับเคลื่อนหรือนำแผนการศึกษาแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติ มีการดำเนินงานตามบทบาท/ความรับผิดชอบครบทั้ง 6 ยุทธศาสตร์ ตามที่ระบุไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 แต่ในการดำเนินงานในระดับแผนงาน/โครงการ พบว่า มีหน่วยงานส่วนกลางเพียงบางหน่วยงานที่ดำเนินงานครบทุกแผนงาน/โครงการ แต่อย่างไรก็ดี พบว่า มีบางแผน/โครงการที่ไม่สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานโดยตรง สำหรับหน่วยงานในระดับภูมิภาคและสถานศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ครบทุกด้านครอบคลุมทั้ง 6 ยุทธศาสตร์ ตามที่ระบุไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 แต่จะมีระดับการปฏิบัติที่แตกต่างกัน โดยมีบางแผนงาน/โครงการที่มีการดำเนินงานเฉพาะบางพื้นที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเท่านั้น เช่น โครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษ ดังนั้น ภาพรวมจึงมีร้อยละเฉลี่ยของการดำเนินการน้อยกว่าแผนงาน/โครงการอื่นๆ นอกจากนี้ ยังพบว่า ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ในหน่วยงานระดับภูมิภาคและระดับสถานศึกษามีการดำเนินงานในร้อยละเฉลี่ยที่ค่อนข้างต่ำ เนื่องจากอาจเป็นประเด็นที่มีความท้าทายต่อการปฏิบัติ สำหรับหน่วยงานระดับภูมิภาคและสถานศึกษา นอกจากนี้ยังมีสภาพความพร้อมของปัจจัยทางการศึกษาที่แตกต่างกันของสถานศึกษา ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ และการสนับสนุนจากบุคคลหรือหน่วยงานภายนอก ที่ส่งผลต่อระดับการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติ โดยสถานศึกษาที่มีความพร้อมมากกว่าก็จะดำเนินการขับเคลื่อนได้เป็นไปตามแผนมากกว่าสถานศึกษาที่ไม่มีความพร้อม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563, หน้า ณ - ท)

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติในระดับปฏิบัติที่มีส่วนใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด จึงเป็นส่วนสำคัญอีกส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติ และบุคคลที่มีความสำคัญยิ่งในการขับเคลื่อนการดำเนินงานต่างๆ ในสถานศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 4 ที่ได้บัญญัติ ไว้ว่า “ผู้บริหารสถานศึกษา” หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งทั้งของรัฐและเอกชน ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการบริหารงานในสถานศึกษาและมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายหรือแผนงานต่างๆ ลงสู่การปฏิบัติ พระมหาสมปурณ์ สุขุมโม (2557, หน้า 89) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคลากรที่สำคัญที่สุดในสถานศึกษา เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการวางกรอบทิศทางการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมายและนโยบายของรัฐ สอดคล้องกับ กิตติศักดิ์ อังคะนาวิน, และอภิสรร์ ภาชนะวรรณ (2561, หน้า

204) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นกุญแจแห่งความสำเร็จ เพราะนอกจากจะปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของสถานศึกษาแล้ว ผู้บริหารสถานศึกษายังเป็นจุดเชื่อมโยงนโยบายกับการปฏิบัติที่ใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด นอกจากนี้ ศิริดา แพงไทย (2559, หน้า 9) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันจะต้องสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ต้องเท่าทันยุคของเทคโนโลยีและการเชื่อมโยงข้อมูล ผู้บริหารจะต้องแสดงบทบาทอย่างเต็มที่และใช้กลยุทธ์ต่างๆ ในการขับเคลื่อนนโยบาย รวมทั้งใช้เทคนิคการบริหารที่หลากหลายเพื่อนำพาองค์กรสู่ความสำเร็จ สอดคล้องกับเอ็ดเวิร์ด, และชาร์คาสกี (Edwards, & Shakansky, 1978, pp.303-304) ที่กล่าวว่า ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติไม่เพียงแต่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายที่ต้องปฏิบัติเท่านั้นแต่จะต้องเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่จะนำนโยบายนั้นไปปฏิบัติให้บรรลุด้วย

การนำนโยบายและแผนไปสู่การปฏิบัตินั้น ผู้บริหารทุกระดับต้องมีความเข้าใจและให้ความสำคัญกับแผน เพราะนโยบายและแผนเป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์และสำคัญกับการบริหาร และเป็นหนึ่งในสี่ของปัจจัยการบริหาร ทั้งยังเป็นส่วนสำคัญหลักในการบริหารขององค์กรหรือหน่วยงานในทุกระดับ จากรายงานการวิจัยของชลิต ขุนทิพย์, และรุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2562, บทคัดย่อ) เรื่อง การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 สู่การปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 สู่การปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ในขณะที่รายงานการวิจัยของวชิระ พลพิทักษ์ (2563, บทคัดย่อ) เรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560–2579) ในจังหวัดนครพนม ผลการวิจัย พบว่า สภาพการจัดการศึกษาและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560–2579) ในจังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง จะเห็นได้ว่าการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติในพื้นที่ต่างกัมีระดับการขับเคลื่อนที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับรายงานการวิจัยของภราดร เสริมบุญ (2560, บทคัดย่อ) เรื่อง การขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลสู่การปฏิบัติในพื้นที่ระดับกลุ่มจังหวัด ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลสู่การปฏิบัติในพื้นที่ระดับกลุ่มจังหวัดของกลุ่มยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย พบว่า แม้จะมีกลไกการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลสู่การปฏิบัติในพื้นที่ระดับกลุ่มจังหวัดที่ชัดเจน แต่การนำนโยบายไปปฏิบัติในเชิงพื้นที่ของแต่ละกลุ่มจังหวัดนั้นก็แตกต่างกัน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยซึ่งเป็นบุคลากรของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสระบุรี จึงเล็งเห็นถึงความสำคัญที่จะต้องศึกษาเกี่ยวกับการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี โดยการศึกษาในระดับ

การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาในแต่ละยุทธศาสตร์ รวมทั้งนำเสนอแนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์หรือมีความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางประกอบในการวางแผนและปรับปรุงการดำเนินการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาในจังหวัดสระบุรีให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเป็นกรอบทิศทางในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาในระดับพื้นที่ที่มีความสอดคล้องกับนโยบายและแผนในระดับต่างๆ ลงสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษา อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในจังหวัดสระบุรีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี
2. เพื่อเสนอแนวทางในการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดตามยุทธศาสตร์ 6 ด้าน ของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ดังนี้ 1) การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ 2) การผลิตและพัฒนากำลังคนการวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ 3) การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ 4) การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา 5) การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ 6) การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบการบริหารจัดการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า 93)

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ไว้ดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำนวน 118 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำนวน 135 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี จำนวน 21 คน และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดสระบุรี จำนวน 27 คน รวมทั้งสิ้น 301 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรีในปีการศึกษา 2566 โดยทำการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางเครชี, และ

มอร์แกน (Krejcie, & Morgan, 1970, pp.607-610) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 172 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 57 ของประชากรทั้งหมด จากนั้นผู้วิจัยใช้วิธีการจับสลากสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยกำหนดสัดส่วนของจำนวนโรงเรียนแต่ละสังกัดร้อยละ 57 ดังนี้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำนวน 67 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำนวน 77 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี จำนวน 12 คน และ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดสระบุรี จำนวน 16 คน

1.3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (semi-structured interview) ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี จำนวน 4 คน แบ่งเป็นสังกัดละ 1 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างนี้ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (purposive selection) จากผู้บริหารที่มีผลงานการบริหารสถานศึกษาที่เป็นเลิศ มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ สามารถเป็นตัวอย่างในการขับเคลื่อนบริหารงานตามนโยบายต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยโครงสร้างคำถามได้มาจากยุทธศาสตร์ของแผนการศึกษาแห่งชาติทั้ง 6 ยุทธศาสตร์

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ยุทธศาสตร์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

1. การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ
2. การผลิตและพัฒนากำลังคนการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
3. การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้
4. การสร้างโอกาสความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษา
5. การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
6. การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบการบริหารจัดการศึกษา

3. ขอบเขตด้านเวลา

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการวิจัย ในช่วงระยะเวลาปีการศึกษา 2566

ประโยชน์ของการวิจัย

ผลของการวิจัย เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติ ในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี จะทำให้เกิดผลประโยชน์ต่อการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. หน่วยงานในระดับนโยบายได้แก่หน่วยงานต้นสังกัดจะได้รับประโยชน์ ดังนี้
 - 1.1 ได้องค์ความรู้ใหม่คือแนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี
 - 1.2 สามารถนำผลวิจัยไปใช้เป็นกรอบทิศทางในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาในระดับพื้นที่ที่มีความสอดคล้องกับนโยบายและแผนในระดับต่างๆ ลงสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษา
2. หน่วยงานในระดับปฏิบัติได้แก่สถานศึกษาจะได้รับประโยชน์ ดังนี้
 - 2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาในระดับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรีสามารถนำแนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไปปรับใช้ในสถานศึกษาของตนเองวางแผนการดำเนินการและส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม
 - 2.2 ครูผู้สอนสามารถนำแนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนจัดกระบวนการเรียนรู้และการวัดและประเมินผลรวมทั้งภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. หน่วยงานทางวิชาการได้แก่สถาบันอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องในพื้นที่จะได้้นำเป็นแนวทางในการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่ให้บริการต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 หมายถึง แผนระยะยาว 20 ที่ใช้ในช่วงระยะเวลาดังกล่าว เพื่อเป็นกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศที่มุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและพัฒนาประเทศ

การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษา หมายถึง การนำแผนงาน/โครงการหรือแนวทางปฏิบัติต่างๆ ที่ถูกกำหนดไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติไปดำเนินการในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัดสระบุรีภายใต้ 6 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. **การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ** หมายถึง การดำเนินการของสถานศึกษาในการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีความรักในสถาบันหลักของชาติยึด

มันในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขพร้อมทั้งให้การศึกษาอย่างมีคุณภาพและได้รับการดูแลป้องกันจากภัยคุกคามรูปแบบใหม่

2. การผลิตและพัฒนากำลังคนการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ หมายถึง การดำเนินการของสถานศึกษาในการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะที่สำคัญจำเป็นและมีสรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาเศรษฐกิจในจังหวัดมีการส่งเสริมผู้เรียนให้มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้านพร้อมทั้งเน้นการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

3. การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการของสถานศึกษาในการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทยมีทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 พร้อมทั้งมีทักษะความรู้ความสามารถและสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ มีการจัดกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐานมีแหล่งเรียนรู้สื่อตำราเรียนนวัตกรรมและสื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและมาตรฐานมีระบบและกลไกการวัดการติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐาน

4. การสร้างโอกาสความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษา หมายถึง การดำเนินการของสถานศึกษาในการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้รับโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพมีการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา มีระบบข้อมูลรายบุคคลและสารสนเทศทางการศึกษาที่ครอบคลุมถูกต้องและเป็นปัจจุบันเพื่อการวางแผนการบริหารจัดการศึกษาการติดตามประเมินผลและรายงานผล

5. การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หมายถึง การดำเนินการของสถานศึกษาในการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรมจริยธรรมและนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติมีหลักสูตรแหล่งเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมคุณธรรมจริยธรรมและการนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติมีการวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

6. การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบการบริหารจัดการศึกษา หมายถึง การดำเนินการของสถานศึกษาในการจัดการพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลส่งผลต่อคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและพื้นที่บริการมีกฎหมายและรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาที่รองรับความแตกต่างของผู้เรียนมีระบบบริหารงานบุคคลของครูและ

บุคลากรทางการศึกษาที่มีความเป็นธรรมมีการสร้างขวัญกำลังใจและส่งเสริมให้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มตามศักยภาพ

แนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษา หมายถึง ข้อเสนอแนะในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัดสระบุรี

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัดสระบุรี จำนวน 301 แห่ง แบ่งเป็นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำนวน 118 แห่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำนวน 135 แห่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี จำนวน 21 แห่ง และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดสระบุรี จำนวน 27 แห่ง

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารสถานศึกษาโดยดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสถานศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดการศึกษานำเสนอตามหัวข้อ ต่อไปนี้

1. แนวคิดและสาระสำคัญของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579
 - 1.1 วิสัยทัศน์และเป้าหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ
 - 1.2 ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการพัฒนา
2. การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติตามยุทธศาสตร์
 - 2.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ
 - 2.2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
 - 2.3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้
 - 2.4 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา
 - 2.5 ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
 - 2.6 ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบการบริหารจัดการศึกษา
3. แนวคิดและสาระสำคัญของนโยบายและแผนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา
 - 3.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560
 - 3.2 ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580
 - 3.3 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
 - 3.4 แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา
 - 3.5 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566 – 2570
 - 3.6 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม
 - 3.7 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ด้านการศึกษา (SDG4)
 - 3.8 นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ

4. แนวคิดเกี่ยวกับการนำนโยบายและแผนสู่การปฏิบัติ
 - 4.1 ความหมายของนโยบายและแผน
 - 4.2 ความสำคัญของนโยบายและแผน
 - 4.3 ประเภทของนโยบายและแผน
 - 4.4 การนำนโยบายและแผนสู่การปฏิบัติ
5. บริบทของการจัดการศึกษาในจังหวัดสระบุรี
 - 5.1 ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี
 - 5.2 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนำนโยบายและแผนสู่การปฏิบัติ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แนวคิดและสาระสำคัญของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579

1. วิสัยทัศน์และเป้าหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 เป็นแผนแม่บทในการจัดการศึกษาชาติสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาการศึกษาในช่วงเวลาดังกล่าว โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้ขึ้นเพื่อเป็นการวางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ โดยมีมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและพัฒนาประเทศ เน้นการให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมและการยอมรับของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง อันจะส่งผลให้การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติประสบความสำเร็จ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า ก)

โดยมีแนวคิดการจัดการศึกษา (conceptual design) ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งยึดหลักการ เป้าหมาย และแนวคิด ดังต่อไปนี้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า 76-92)

1. หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (education for all) เป็นการจัดการศึกษาให้ประชาชนในทุกช่วงวัย มีโอกาสในการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อให้แต่ละบุคคลได้พัฒนาตามความพร้อมและเต็มความสามารถมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการดำรงชีวิตและการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในสังคม รวมทั้งมีสมรรถนะในการทำงานเพื่อประกอบอาชีพตามความถนัด

และ ความสนใจ สอดคล้องตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยไม่ปล่อยปละละเลยหรือทิ้งใครไว้ข้างหลัง (no one left behind)

2. หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (inclusive education) เป็นการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย ทั้งกลุ่มปกติและกลุ่มด้อยโอกาสที่มีความยากลำบากและขาดโอกาสเนื่องด้วยภาวะทางเศรษฐกิจให้ได้รับการศึกษาตามศักยภาพและความพร้อมอย่าง เท่าเทียม รวมทั้งกลุ่มที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งหมายรวมถึงกลุ่มผู้ที่มีความบกพร่องร่างกาย จิตใจ สติปัญญา สังคม อารมณ์ การสื่อสารและการเรียนรู้ ร่างกายพิการหรือทุพพลภาพ รวมทั้งผู้ที่ ไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแล มีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาร่วมกับเด็กปกติหรือจัดรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น

3. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (sufficiency economy) เป็นแนวทางการดำรงชีวิตของประชาชนทุกระดับ เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมอย่างพอเพียง เท่าทันและเป็นสุข โดยยึดหลัก ความพอประมาณ มีการตัดสินใจที่มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น มีความรอบคอบที่จะนำความรู้มาพิจารณา เพื่อประกอบการวางแผนในการดำเนินชีวิต

4. หลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม (all for education) เป็นการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพให้กับประชาชนทุกคน โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ในสังคม เน้นการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นในการจัดการศึกษา เพื่อประโยชน์ของสังคมโดยรวม

อีกทั้งยังยึดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs 2030) และประเด็นภายในประเทศต่างๆ (local issues) มาเป็นกรอบแนวคิดในการจัดทำแผน โดยกำหนดวิสัยทัศน์ (vision) ไว้คือ “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21” ตามพันธกิจ ต่อไปนี้

1. พัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่คนไทยทุกคนเข้าถึงโอกาสในการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิต สร้างความเสมอภาคด้านการศึกษาแก่ผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาทุกระดับ และจัดการศึกษาที่สอดคล้องและรองรับกระแส การเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21

2. พัฒนาคุณภาพของคนไทยให้เป็นผู้มีความรู้ คุณลักษณะ และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สามารถพัฒนาศักยภาพและเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

3. สร้างความมั่นคงแก่ประเทศชาติ โดยสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และสังคมคุณธรรม จริยธรรมที่คนไทยทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างปลอดภัย สงบสุข และพอเพียง

4. พัฒนาศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย เพื่อการก้าวข้ามกับดักประเทศรายได้ปานกลาง สู่การเป็นประเทศในโลกรุ่นใหม่ และลดความเหลื่อมล้ำในสังคมด้วยการเพิ่มผลิตภาพของกำลังแรงงาน (productivity) ให้มีทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 ภายใต้ยุทธศาสตร์และสังคม 4.0

วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ (objectives) มี 4 ประการ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และ ยุทธศาสตร์ชาติ

3. เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง

ทั้งนี้ แผนการจัดการศึกษาแห่งชาติได้วางเป้าหมายไว้ 2 ด้าน ดังนี้

1. เป้าหมายด้านผู้เรียน (learner aspirations) โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs8Cs) อันประกอบด้วยทักษะและคุณลักษณะต่อไปนี้ 3Rs ได้แก่ การอ่านออก (reading) การเขียนได้ (writing) และการคิดเลขเป็น (arithmetic) และ 8Cs ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (critical thinking and problem solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (creativity and innovation) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (cross-cultural understanding) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (collaboration, teamwork and leadership) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ (communications, information and media literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (computing and ICT literacy) ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (career and learning skills) และความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (compassion)

2. เป้าหมายของการจัดการศึกษา (aspirations) 5 ประการ ดังนี้ 1) ประชากรทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและมีมาตรฐานอย่างทั่วถึง (access) 2) ผู้เรียนทุกคน

ทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับบริการการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานอย่างเท่าเทียม (equity) 3) ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุขีดความสามารถเต็มตามศักยภาพ (quality) 4) ระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการลงทุนทางการศึกษาที่คุ้มค่าและบรรลุเป้าหมาย (efficiency) และ 5) ระบบการศึกษาที่สนองตอบและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นพลวัตและบริบทที่เปลี่ยนแปลง (relevancy)

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาการศึกษาในระยะ 20 ปีไว้ 5 ด้าน ดังนี้

1. ประชากรทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานอย่างทั่วถึง (access)
2. ผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับการบริการทางการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม (equity)
3. ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุขีดความสามารถและเต็มศักยภาพ (quality)
4. ระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ และการลงทุนทางการศึกษาที่คุ้มค่าและบรรลุเป้าหมาย (efficiency)
5. ระบบการศึกษาที่สนองตอบและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นพลวัตและบริบทที่เปลี่ยนแปลง (relevancy)

โดยมีตัวชี้วัดตามเป้าหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ ดังนี้

1. การเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา (access) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น สัดส่วนนักเรียนปฐมวัย (3-5 ปี) ต่อประชากรกลุ่มอายุ 3-5 ปีเพิ่มขึ้น ประชากรอายุ 6-11 ปี ได้เข้าเรียนระดับประถมศึกษาทุกคน สถานศึกษาทุกแห่งมีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและมีคุณภาพ เป็นต้น
2. ความเท่าเทียมทางการศึกษา (equity) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ดัชนีความเสมอภาคของอัตราการเข้าเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามฐานะทางเศรษฐกิจและพื้นที่ลดลง ร้อยละของเด็กในวัยเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้รับการศึกษาเต็มตามศักยภาพเพิ่มขึ้น ผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษา 15 ปี เป็นต้น
3. คุณภาพการศึกษา (quality) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ร้อยละของเด็กแรกเกิด-5 ปี มีพัฒนาการสมวัยเพิ่มขึ้น ร้อยละของนักเรียนที่มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชาผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 50 ขึ้นไปเพิ่มขึ้น ร้อยละการอ่านของคนไทย (อายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป) เพิ่มขึ้น เป็นต้น
4. ประสิทธิภาพ (efficiency) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีระบบการบริหารงานบุคคลของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่เหมาะสม สอดคล้องกับบริบทและความต้องการจำเป็นของ

สถานศึกษา มีฐานข้อมูลด้านการศึกษาเพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผน การบริหารจัดการศึกษา การติดตามและประเมินผล เป็นต้น

5. การตอบโจทย์บริบทที่เปลี่ยนแปลง (relevancy) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น อันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศด้านการศึกษาดีขึ้น (IMD) อันดับความพึงพอใจของผู้ประกอบการต่อผู้จบอุดมศึกษาเพิ่มขึ้น (IMD) สัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษาสูงขึ้น เมื่อเทียบกับผู้เรียนสามัญศึกษา เป็นต้น

2 ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการพัฒนา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560, หน้า 93-131) ได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการพัฒนา ภายใต้ 6 ยุทธศาสตร์หลัก เพื่อให้แผนการศึกษาแห่งชาติบรรลุผลตามวิสัยทัศน์และเป้าหมายการจัดการศึกษา ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบการบริหารจัดการศึกษา

โดยมีรายละเอียดของแต่ละยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ เป็นยุทธศาสตร์ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งคุณธรรม จริยธรรม พลอดภัย และสมานฉันท์และปลูกฝังคุณลักษณะความเป็นพลเมือง และคุณธรรม จริยธรรมให้กับคนไทยทุกคน เพื่อความมั่นคงในชีวิตและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น รวมถึงการใช้การศึกษาในการเสริมสร้างความมั่นคง ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ และพื้นที่พิเศษ รวมทั้งส่งเสริมกลุ่มชน ต่างเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มชนชายขอบ และแรงงานต่างด้าว ให้ได้รับการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มาตรฐาน เหมาะสม และสอดคล้องกับอัตลักษณ์และความต้องการของ ชุมชนและพื้นที่ เพื่อความมั่นคงในชีวิตและการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในสังคม

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

1.2 เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสังคมไทย ให้เป็นสังคมแห่งคุณธรรม จริยธรรม ปลอดภัย และสมานฉันท์

1.3 เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง (civic education) ในสังคมไทย รวมทั้งการยอมรับและเห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

1.4 เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ และพื้นที่พิเศษ (พื้นที่สูง พื้นที่ตามแนวตะเข็บชายแดน และพื้นที่เกาะแก่ง ชายฝั่งทะเล) และส่งเสริมกลุ่มชนต่างเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มชนชายขอบ และแรงงานต่างด้าวให้ได้รับการศึกษา และเรียนรู้ที่มีคุณภาพมาตรฐาน เหมาะสม และสอดคล้องกับอัตลักษณ์และความต้องการของชุมชน และพื้นที่

1.5 เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในชีวิตของคนทุกช่วงวัยจากภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ อาทิ อาชญากรรมและความรุนแรงในรูปแบบต่างๆ ยาเสพติด ภัยพิบัติจากธรรมชาติ ภัยจากโรคอุบัติใหม่และภัยจากไซเบอร์ เป็นต้น

2. เป้าหมายและตัวชี้วัด

2.1 คนทุกช่วงวัยมีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ร้อยละของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่สะท้อนความรักและการธำรงรักษาสถาบันหลักของชาติ และการยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขเพิ่มขึ้น ร้อยละของสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอน/กิจกรรมเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง (civic education) เพิ่มขึ้น เป็นต้น

2.2 คนทุกช่วงวัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษได้รับการศึกษาและเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ มีตัวชี้วัดที่สำคัญเช่น ร้อยละของผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษที่มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชาผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 50 ขึ้นไปเพิ่มขึ้น เป็นต้น

2.3 คนทุกช่วงวัยได้รับการศึกษา การดูแลและป้องกันจากภัยคุกคามในชีวิตรูปแบบใหม่ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ร้อยละของสถานศึกษาที่จัดกระบวนการเรียนรู้และปลูกฝังแนวทางการจัดการความขัดแย้งโดยแนวทางสันติวิธีเพิ่มขึ้น ร้อยละของสถานศึกษาที่ปลอดภัยจากยาเสพติดเพิ่มขึ้น เป็นต้น

3. แนวทางการพัฒนา

3.1 พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

3.2 ยกระดับคุณภาพและส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษ เฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้

3.3 ยกระดับคุณภาพและส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในพื้นที่พิเศษ (พื้นที่สูง พื้นที่ตามแนวตะเข็บชายแดน และพื้นที่เกาะแก่ง ชายฝั่งทะเล ทั้งกลุ่มชนต่างเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มชายขอบ และแรงงานต่างด้าว)

3.4 พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อการจัดระบบการดูแลและป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ อาทิ อาชญากรรมและความรุนแรงในรูปแบบต่างๆ ยาเสพติด ภัยพิบัติจากธรรมชาติ ภัยจากโรคอุบัติใหม่ ภัยจากไซเบอร์ เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เป็นยุทธศาสตร์ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีสมรรถนะตรงกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ส่งเสริม การใช้ประโยชน์จากการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและผลผลิต รวมทั้งเพิ่มผลิตภาพของกำลังแรงงานของประเทศ ด้วยการกำหนดกรอบทิศทางและเป้าหมายการผลิตและพัฒนากำลังคนที่ชัดเจนในสาขาต่างๆ การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาในระดับต่างๆ ที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติและมาตรฐานอาชีพ/วิชาชีพ การจัดการเรียนการสอน การฝึกอบรมฝีมือแรงงาน และการฝึกงานที่มุ่งเน้นการปฏิบัติจริงอย่างครบวงจรในสถานการณ์จริง พัฒนาฝีมือแรงงานระดับสูงในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ ส่งเสริมการเรียนรู้ที่บูรณาการองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรม และคณิตศาสตร์ (STEM education) พัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ และพัฒนาครูผู้สอนอาชีพที่มีคุณภาพและมาตรฐาน เพื่อสร้างกำลังคนให้มีสมรรถนะตอบสนองต่อความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ รองรับพลวัตของโลกและการแข่งขันในศตวรรษที่ 21 และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีสมรรถนะ ทักษะ และคุณลักษณะที่สำคัญจำเป็นในศตวรรษที่ 21 และตรงกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ

1.2 เพื่อยกระดับคุณวุฒิการศึกษาและวิชาชีพของประชากรในวัยเรียนและวัยทำงานและเพิ่มผลิตภาพของกำลังแรงงาน

1.3 เพื่อพัฒนาฝีมือแรงงานระดับสูงและผู้มีความสามารถพิเศษหรือความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในภาคการศึกษา การวิจัย การผลิตและการพัฒนาในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ

1.4 เพื่อปรับทิศทางการผลิตผู้สำเร็จการศึกษาและบัณฑิตที่มุ่งเน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณ

1.5 เพื่อขับเคลื่อนประเทศด้วยการวิจัยและนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจตามทิศทางยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และการพัฒนาประเทศสู่ประเทศไทย 4.0

1.6 เพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากการวิจัยในการพัฒนาคนเพื่อเพิ่มผลผลิตมูลค่าทางเศรษฐกิจ และการพัฒนาประเทศ

2. เป้าหมายและตัวชี้วัด

2.1 กำลังคนมีทักษะที่สำคัญจำเป็นและมีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีฐานข้อมูลความต้องการกำลังคน (demand) จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรมต่างๆ มีสัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษาสูงขึ้นเมื่อเทียบกับผู้เรียนสายสามัญ เป็นต้น

2.2 สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่จัดการศึกษาลดบัณฑิตที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีสัดส่วนการผลิตคนที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น และมีภาคีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างรัฐ เอกชน สถานประกอบการ สมาคมวิชาชีพและหน่วยงานที่จัดการศึกษาเพิ่มขึ้น เป็นต้น

2.3 การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจมีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีโครงการ/งานวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้/นวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น มีผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น เป็นต้น

3. แนวทางการพัฒนา

3.1 ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในสาขาที่ตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

3.2 ส่งเสริมการผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน

3.3 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เป็นยุทธศาสตร์ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย ตั้งแต่แรกเกิดจนถึงผู้สูงวัย โดยการจัดบริการการศึกษาและการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการของคน ทุกกลุ่มเป้าหมาย และทุกช่วงวัย ด้วยหลักสูตรการศึกษาในทุกระดับที่มีมาตรฐาน ด้วยรูปแบบและ ช่องทางการเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสม สอดคล้องกับพัฒนาการของช่วงวัย สื่อการเรียนรู้ที่ไม่จำกัดรูปแบบ เวลา และสถานที่ และเอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของคนทุกกลุ่มเป้าหมาย แหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา

และชุมชนที่มีคุณภาพ สนองความต้องการและความสนใจในการศึกษา เรียนรู้และระบบการวัดและประเมินผลที่ยืดหยุ่น เหมาะสม พร้อมด้วยระบบการผลิตและพัฒนาครู ที่มีคุณภาพและมาตรฐาน เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่ยั่งยืน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้คน ทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐาน วิชาชีพในโลกศตวรรษที่ 21 และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองที่ดี มีคุณลักษณะ ทักษะ และสมรรถนะตรงตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0

1.2 เพื่อพัฒนาทักษะ ความรู้ความสามารถและคุณลักษณะของผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย และกลุ่มผู้เรียนปกติและผู้ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

1.3 เพื่อให้คนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพที่เหมาะสมกับแต่ละช่วงวัย

1.4 เพื่อผลิตและพัฒนาครูผู้สอนในทุกระดับและประเภทการศึกษาให้เป็นครูที่มีคุณธรรมมีจิตวิญญาณความเป็นครู มีสมรรถนะสูง สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี และยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0

2. เป้าหมายและตัวชี้วัด

2.1 ผู้เรียนมีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทย มีทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ผู้เรียนมีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพิ่มขึ้น มีพฤติกรรมการแสดงออกถึงความมีวินัย ความจิตสาธารณะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพิ่มขึ้น เป็นต้น

2.2 คนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น เด็กแรกเกิด-5 ปี มีพัฒนาการสมวัยเพิ่มขึ้น นักเรียนมีผลคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) เพิ่มขึ้น ผู้สูงวัยได้รับการบริการทางการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและทักษะชีวิตเพิ่มขึ้น เป็นต้น

2.3 สถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น สถานศึกษาในทุกระดับมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้คุณภาพและมีมาตรฐานเพิ่มขึ้น มีหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ

และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และมีสมรรถนะที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 เพิ่มขึ้น เป็นต้น

2.4 แหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน นวัตกรรม และสื่อการเรียนรู้มีคุณภาพและมาตรฐาน และประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น แหล่งเรียนรู้ได้รับการพัฒนาให้สามารถจัดการศึกษา/จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีคุณภาพ มีสื่อการเรียนรู้ สื่อตำราเรียนที่ผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพเพิ่มมากขึ้น เป็นต้น

2.5 ระบบและกลไกการวัด การติดตาม และประเมินผลมีประสิทธิภาพ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีระบบและกลไกการทดสอบ การวัดและประเมินความรู้ ทักษะ และสมรรถนะของผู้เรียนในทุกระดับที่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น

2.6 ระบบการผลิตครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ได้มาตรฐานระดับสากล มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีฐานข้อมูลความต้องการ แผนการผลิตครู จำแนกตามสาขาวิชา มีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่เอื้อต่อการพัฒนาเพิ่มเติมเพื่อเข้าสู่วิชาชีพครู เป็นต้น

2.7 ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐาน มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพ และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น

3. แนวทางการพัฒนา

3.1 ส่งเสริมสนับสนุนให้คนทุกช่วงวัยมีทักษะความรู้ความสามารถและการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างเหมาะสมเต็มตามศักยภาพในแต่ละช่วงวัย

3.2 ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้สื่อตำราเรียนและสื่อการเรียนรู้ต่างๆ ให้มีคุณภาพมาตรฐานและประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่

3.3 สร้างเสริมและปรับเปลี่ยนค่านิยมของคนไทยให้มีวินัยจิตสาธารณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์

3.4 พัฒนาระบบและกลไกการติดตามการวัดและประเมินผลผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา เป็นยุทธศาสตร์ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อเพิ่มโอกาสและความเสมอภาคให้แก่ คนทุกช่วงวัย ทุกกลุ่ม ทุกพื้นที่ และทุกระดับการศึกษา ในการเข้าถึงการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพในรูปแบบที่เหมาะสม ทัดเทียมกันตามศักยภาพของแต่ละบุคคล และพัฒนา เชื่อมโยง ระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศทางการศึกษา และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องให้เป็นระบบเดียวกัน ทั้งหน่วยงานกลางและระหว่างกระทรวงและหน่วยงานต่างๆ ที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน เชื่อมโยงกันได้ และเพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลร่วมกัน เพื่อการตัดสินใจเชิงนโยบาย

การวางแผน การบริหารจัดการศึกษา การติดตาม ประเมิน และรายงานผลด้านการศึกษา รวมทั้งเป็น การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างทั่วถึง

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อเพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาและการเรียนรู้ ที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่มี ประสิทธิภาพ ครอบคลุมทุกรูปแบบและช่องทางการเรียนรู้

1.2 เพื่อให้ผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่ม ทุกพื้นที่ และทุกระดับการศึกษาได้รับการศึกษา ในรูปแบบที่เหมาะสมตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละกลุ่มในสถานศึกษาที่มีมาตรฐานและคุณภาพ ทัดเทียมกัน

1.3 เพื่อให้มีระบบฐานข้อมูลกลางรายบุคคลทุกช่วงวัยที่เชื่อมโยงกันได้ และ สามารถแลกเปลี่ยนฐานข้อมูลระหว่างกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.4 เพื่อให้มีระบบฐานข้อมูลด้านการศึกษาและที่เกี่ยวข้องที่เป็นระบบเดียวกันทั้ง ประเทศสามารถใช้ร่วมกันระหว่างหน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.5 เพื่อให้มีระบบสารสนเทศทางการศึกษาที่ครอบคลุม ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน เพื่อการวางแผน การบริหารจัดการศึกษา การติดตามและประเมินผล

2. เป้าหมายและตัวชี้วัด

2.1 ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มี คุณภาพ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของผู้เรียนระหว่างพื้นที่ต่างๆ ลดลง เป็นต้น

2.2 การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคน ทุกช่วงวัย มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาที่ทันสมัย ตอบสนอง ต่อความต้องการของผู้เรียนและผู้ให้บริการอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ เป็นต้น

2.3 ระบบข้อมูลรายบุคคลและสารสนเทศทางการศึกษาที่ครอบคลุม ถูกต้องเป็น ปัจจุบัน เพื่อการวางแผนการบริหารจัดการศึกษา การติดตามประเมิน และรายงานผลมีตัวชี้วัด ที่สำคัญ เช่น ระบบฐานข้อมูลของรายบุคคลที่อ้างอิงกับเลขที่บัตรประชาชนที่สามารถเชื่อมโยงและ แลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ระหว่างกระทรวงศึกษาธิการกับหน่วยงานอื่นๆ

3. แนวทางการพัฒนา

3.1 เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ

3.2 พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย

3.3 พัฒนาระบบข้อมูลด้านการศึกษาที่มีมาตรฐานเชื่อมโยงและเข้าถึงได้

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นยุทธศาสตร์ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างจิตสำนึก ปลุกฝังทัศนคติ ค่านิยม วัฒนธรรมของคนทุกช่วงวัย ในพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ การจัดทำฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง การสร้างความตระหนัก และเสริมสร้างศักยภาพให้ประชาชนสามารถนำองค์ความรู้ไปใช้เพื่อจัดการในเรื่องภัยธรรมชาติ ความมั่นคงทางอาหาร พลังงาน และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติได้ รวมทั้งพัฒนา แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องให้มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น หลากหลาย สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต ของประชาชนในพื้นที่ต่างๆ ได้

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อสร้างจิตสำนึก ปลุกฝังทัศนคติ ค่านิยม วัฒนธรรมของคนทุกช่วงวัย ในการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

1.2 เพื่อสร้างและปรับเปลี่ยนค่านิยมของคนไทยทุกช่วงวัยให้มีคุณธรรม จริยธรรม เห็นคุณค่าของการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสามารถดำรงชีวิต อย่างเป็นสุขตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.3 เพื่อวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการสร้างเสริมคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

1.4 เพื่อสร้างความตระหนักและสร้างเสริมศักยภาพภาพให้ประชาชนในการนำ องค์ความรู้ไปใช้เพื่อจัดการในเรื่องภัยธรรมชาติ ความมั่นคงทางอาหาร พลังงาน และการจัดการ ทรัพยากร ธรรมชาติ

2. เป้าหมายและตัวชี้วัด

2.1 คนทุกช่วงวัย มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และ นำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ผู้เรียนทุกระดับ มีพฤติกรรม การแสดงออกถึงความตระหนักในสำคัญของการดำรงชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตเพิ่มขึ้น เป็นต้น

2.2 หลักสูตร แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม คุณธรรม จริยธรรม และการนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ การปฏิบัติ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเพื่อปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรม และการนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพิ่มขึ้น เป็นต้น

2.3 การวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีฐานข้อมูลด้านการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับ การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศในสาขาต่างๆ เพิ่มขึ้น เป็นต้น

3. แนวทางการพัฒนา

3.1 ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อมมีคุณธรรมจริยธรรมและนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

3.2 ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

3.3 พัฒนาองค์ความรู้งานวิจัยและนวัตกรรมด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบการบริหารจัดการศึกษาเป็นยุทธศาสตร์ที่มีจุดมุ่งหมายให้เกิดระบบ/รูปแบบการบริหาร จัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนของสังคมและพัฒนาระบบการเงินเพื่อการศึกษาให้รัฐสามารถใช้ทรัพยากรในการกำหนดทิศทางการผลิตและพัฒนาผู้เรียนและกำลังคนของประเทศอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้บริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มาตรฐานแก่ผู้เรียนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม สนองตอบความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา และสังคม ด้วยความรับผิดชอบ มีความโปร่งใส และตรวจสอบได้ตามหลักธรรมาภิบาล รวมทั้ง พัฒนาระบบการผลิต ใช้และพัฒนาครูให้สามารถปฏิบัติงานได้ตรงกับความรู้ ความสามารถ มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อปรับปรุงและพัฒนาระบบและรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาที่เป็นอิสระ คล่องตัวในการบริหารจัดการด้วยความรับผิดชอบและตรวจสอบได้ตามหลักธรรมาภิบาล

1.2 เพื่อให้รัฐสามารถบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลส่งผลต่อคุณภาพมาตรฐานการศึกษาที่จัดให้กับผู้เรียนทุกระดับและประเภทการศึกษา

1.3 เพื่อส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษาการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาและความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

1.4 เพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาและการส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาและสถาบันการศึกษา

1.5 เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ มาตรฐาน ที่แสดงความรับผิดชอบต่อผู้เรียน (accountability) และตอบสนองความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศโดยผ่านเครื่องมือทางการเงินที่หลากหลายในการส่งเสริมและกำกับติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษา และการผลิตและพัฒนาากำลังคนของประเทศ

1.6 เพื่อให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมจัดและสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาตามหลักประโยชน์ที่ได้รับ (benefit principle) ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

1.7 เพื่อให้ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้ตรงกับความรู้ความสามารถ มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ

2. เป้าหมายและตัวชี้วัด

2.1 โครงสร้าง บทบาท และระบบการบริหารจัดการการศึกษามีความคล่องตัว ชัดเจนและสามารถตรวจสอบได้ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีการปรับปรุงโครงสร้างและระบบการบริหารราชการให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ และมีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล เป็นต้น

2.2 ระบบการบริหารจัดการการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลส่งผลกระทบต่อคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น สถานศึกษาที่ต้องการความช่วยเหลือและพัฒนาเป็นพิเศษเข้าสู่ระบบการบริหารจัดการมากขึ้น เป็นต้น

2.3 ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนและพื้นที่มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น การมีส่วนร่วมสนับสนุนการศึกษาของภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาคีเครือข่ายเพิ่มขึ้น เป็นต้น

2.4 กฎหมายและรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษารองรับลักษณะที่แตกต่างกันของผู้เรียน สถานศึกษา และความต้องการกำลังแรงงานของประเทศ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ มีกฎ ระเบียบ และระบบการจัดสรรเงินเพื่อการศึกษาที่เอื้อและสนองตอบคุณลักษณะที่แตกต่างกันของผู้เรียน เป็นต้น

2.5 ระบบบริหารงานบุคคลของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษามีความเป็นธรรม สร้างขวัญกำลังใจ และส่งเสริมให้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มตามศักยภาพ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น สถานศึกษามีครูเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น เป็นต้น

3. แนวทางการพัฒนา

3.1 ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษา

3.2 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา

3.3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา

3.4 ปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับระบบการเงินเพื่อการศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษา

3.5 พัฒนาระบบบริหารงานบุคคลของครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

ภาพ 2 กรอบแนวคิดแผนการศึกษาชาติ

ที่มา : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561)

การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติตามยุทธศาสตร์

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 เป็นแผนระยะยาว 20 ปี ที่ให้ความสำคัญกับการสร้างกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพเพื่อใช้เป็นกลไกหลักในการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยโดยกำหนดเป้าหมายการดำเนินการไว้ 5 ด้าน และยุทธศาสตร์การดำเนินการ 6 ยุทธศาสตร์ ดังมีบทบาทของหน่วยงานในระดับต่างๆ ในการขับเคลื่อนในแต่ละยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ

ตาราง 1 บทบาทของหน่วยงานระดับต่างๆ ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ 1 สู่การปฏิบัติ

ระดับ	หน่วยงาน	รับผิดชอบดำเนินการ
ส่วนกลาง	• กระทรวงศึกษาธิการ	1) กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองระบอบ
	- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
	• หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการจัด	2) กำหนดนโยบายการขยายโอกาสและพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ และพื้นที่พิเศษ

ตาราง 1 (ต่อ)

ระดับ	หน่วยงาน	รับผิดชอบดำเนินการ
ส่วนกลาง	การศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสังคมและประเทศ - กระทรวงศึกษาธิการ - สำนักงานปลัด - กระทรวงศึกษาธิการ - หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสังคมและประเทศ - สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา	3) ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างจิตสำนึกของคนไทยทุกช่วงวัย ให้มีความจงรักภักดี และธำรงรักษาสถาบันหลักของชาติ 4) ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมือง (civic education) คุณธรรม จริยธรรม การจัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี และการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน 5) ส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ในสถานศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน 6) พัฒนาระบบ กลไก และมาตรการในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามในรูปแบบใหม่สำหรับผู้เรียนทุกระดับ 7) พัฒนาระบบเงินเดือนและค่าตอบแทนสำหรับครูที่มีสมรรถนะสูง และครูที่ปฏิบัติงานในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ และพื้นที่พิเศษ 8) เสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ 9) ปรับปรุง แก้ไขกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง 10) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องๆ 1) ศึกษา วิจัย และจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพและส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ และพื้นที่พิเศษ 2) ศึกษา วิจัย นำร่อง และจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมือง (civic education) คุณธรรมจริยธรรม การจัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี และการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน 3) วิจัยและพัฒนากฎหมายและมาตรฐานการจัดการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ และพื้นที่พิเศษ 4) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ตาราง 1 (ต่อ)

ระดับ	หน่วยงาน	รับผิดชอบดำเนินการ
ส่วนกลาง	• สำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	1) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดน ภาคใต้และพื้นที่พิเศษ
	• สำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชน	2) สร้างโอกาสทางการศึกษา และบูรณาการทุนการศึกษาทั้ง ในและต่างประเทศ จัดระบบการเทียบโอน และรับรองคุณวุฒิ การศึกษาผู้ที่จบการศึกษาจากต่างประเทศ
	• หน่วยงานอื่นที่ เกี่ยวข้องกับการจัด การศึกษาขั้นพื้นฐาน	3) พัฒนาหลักสูตรและรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ด้านความเป็นพลเมือง การสร้างจิตสำนึกการยึดมั่น ใน สถาบันหลักของชาติ วิถีประชาธิปไตย ความสามัคคี สมานฉันท์ สันติวิธี การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม และ ต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน
		4) ส่งเสริมให้สถานศึกษาในพื้นที่จัดการเรียนการสอน โดย บูรณาการหลักสูตรให้สอดคล้องกับสังคมวัฒนธรรม และภาษาถิ่น
		5) พัฒนาการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำ มัสยิด (ตาดีกา) สถาบันศึกษาปอเนาะและการศึกษาตาม อริยาธัยให้มีคุณภาพและถูกต้องสอดคล้องตามหลักการ ศาสนา
		6) เสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้ครูอาจารย์และบุคลากร ทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่
		7) ส่งเสริมให้คนทุกช่วงวัยสามารถอ่านและเขียนภาษาไทย และภาษาท้องถิ่นรวมทั้งภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน
		8) พัฒนาความรู้และทักษะของครูในพื้นที่ชายแดนและพื้นที่ เสี่ยงภัย
		9) พัฒนาระบบกลไกและมาตรการที่เข้มแข็งในการป้องกัน และแก้ไขภัยคุกคามในรูปแบบใหม่สำหรับผู้เรียนระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน
		10) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ตาราง 1 (ต่อ)

ระดับ	หน่วยงาน	รับผิดชอบดำเนินการ
ส่วนกลาง	• สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	1) พัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนด้านความเป็นพลเมืองสำหรับผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษา/อุดมศึกษา โดยเน้นการปลูกฝังและเสริมสร้างวิถีประชาธิปไตย ความสามัคคี สมานฉันท์ สันติวิธี ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม และต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน
	• สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	2) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาระดับอาชีวศึกษา/อุดมศึกษาเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาและการให้
	• หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา/อุดมศึกษา	ความรู้ฝึกทักษะด้านอาชีพสำหรับคนทุกช่วงวัย
	• สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	3) ยกระดับคุณภาพการศึกษาที่ตอบสนองการสร้างอาชีพและเพิ่มคุณภาพชีวิตในพื้นที่ ลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความสมานฉันท์ และเสริมสร้างความมั่นคง
	• หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	4) เพิ่มโอกาสและทุนการศึกษาสำหรับผู้เรียน
		5) พัฒนาระบบ กลไก และมาตรการที่เข้มแข็งในการป้องกันและแก้ไขการทะเลาะวิวาท การสร้างความรุนแรง และภัยคุกคามในรูปแบบใหม่สำหรับผู้เรียนระดับอาชีวศึกษา
	• สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	6) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
	• หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	1) ขยายโอกาสทางการศึกษาและพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของผู้เรียนนอกระบบและตามอัธยาศัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ และพื้นที่พิเศษ
		2) พัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนด้านความเป็นพลเมือง เพื่อสร้างจิตสำนึกของคนไทยทุกช่วงวัย เน้นการปลูกฝังและเสริมสร้างวิถีประชาธิปไตย ความสามัคคี สมานฉันท์ สันติวิธี ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคม และต่อต้านการทุจริต คอร์รัปชัน
	• หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	2) สร้างและพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ให้กับเด็ก เยาวชน ประชาชน ในพื้นที่พิเศษ
		3) พัฒนาระบบ กลไก และมาตรการที่เข้มแข็งในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามในรูปแบบใหม่สำหรับผู้เรียนนอกระบบ
		4) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ตาราง 1 (ต่อ)

ระดับ	หน่วยงาน	รับผิดชอบดำเนินการ
ส่วนกลาง	• หน่วยงานอื่นที่ร่วมจัดการศึกษา	1) พัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนด้านความเป็นพลเมือง สำหรับผู้เรียนกลุ่มการศึกษาเฉพาะด้านเฉพาะทาง โดยเน้นการปลูกฝังและเสริมสร้างวิถีประชาธิปไตย ความ สามัคคี สมานฉันท์ สันติวิธี ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคม และต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน 2) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของผู้เรียนกลุ่มการศึกษาเฉพาะด้าน เฉพาะทาง ในสถานศึกษาตามภารกิจของตน 3) พัฒนาระบบกลไกและมาตรการที่เข้มแข็งในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามในรูปแบบใหม่สำหรับผู้เรียนในสถานศึกษาเฉพาะด้านเฉพาะทาง 4) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
ส่วนภูมิภาค	• สำนักงานศึกษาธิการภาค/สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด/ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา • หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในระดับภูมิภาค	1) กำหนดเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนในส่วนที่สอดคล้องกับสภาพและบริบทของพื้นที่ท้องถิ่น 2) พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นที่สอดคล้องบริบทพื้นที่ ภูมิสังคม อาชีพ ที่สนองตอบการพัฒนาเอกลักษณ์ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและความต้องการของชุมชนและภูมิภาค 3) ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้านความเป็นพลเมือง การปลูกฝังและเสริมสร้างวิถีประชาธิปไตย ความสามัคคี สมานฉันท์สันติวิธี ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในชุมชนที่สอดคล้องกับบริบท ของแต่ละพื้นที่และต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน 4) จัดระบบและรูปแบบการเสริมขวัญและกำลังใจ ความปลอดภัย ของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียน 5) ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามในรูปแบบใหม่สำหรับผู้เรียนในสถานศึกษาทุกระดับและประเภท 6) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ตาราง 1 (ต่อ)

ระดับ	หน่วยงาน	รับผิดชอบดำเนินการ
สถานศึกษา	ทุกสังกัด	1) จัดการเรียนการสอนหรือกิจกรรมที่สร้างจิตสำนึกให้ผู้เรียนมีความจงรักภักดี และธำรงรักษาสถาบันหลักของชาติ 2) จัดกระบวนการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ชุมนุมหรือชมรม เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง การปลูกฝังและเสริมสร้าง วิถีประชาธิปไตย ความสามัคคี สมานฉันท์ สันติวิธี การอยู่ร่วมกัน ในสังคม และต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน 3) จัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีให้มีคุณภาพและมาตรฐาน 4) จัดระบบการดูแลการเสริมขวัญและกำลังใจ ความปลอดภัยของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาและผู้เรียน 5) จัดการเรียนการสอนและวางระบบการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามในรูปแบบต่างๆ 6) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ตาราง 2 บทบาทของหน่วยงานระดับต่างๆ ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ 2สู่การปฏิบัติ

ระดับ	หน่วยงาน	รับผิดชอบดำเนินการ
ส่วนกลาง	- กระทรวงศึกษาธิการ - สำนักงานปลัด - กระทรวงศึกษาธิการ • หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและพัฒนากำลังคน - การวิจัยและนวัตกรรม - เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ	1) กำหนดเป้าหมายการผลิตกำลังคนในสาขาต่างๆ ตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ 2) กำหนดนโยบายการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านอาชีวศึกษาและด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 3) จัดระบบและกลไกทางงบประมาณในการกำหนด ปริมาณการผลิตกำลังคนในสาขาที่เป็นความต้องการ จำเป็นของประเทศ 4) ส่งเสริมและพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ และทักษะดิจิทัลของผู้เรียนทุกระดับ

ตาราง 2 (ต่อ)

ระดับ	หน่วยงาน	รับผิดชอบดำเนินการ
		5) ส่งเสริมการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา วิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ
		6) ส่งเสริมสนับสนุนการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
		7) ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษ อย่างต่อเนื่องทุกระดับให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ
		8) เสริมสร้างความเข้มแข็งของกระบวนการผลิตและพัฒนากำลังคน โดยสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประชาชน ภาครัฐ ผู้ประกอบการ (ประชารัฐ) ทั้งระหว่างองค์กรภายในและต่างประเทศ
		9) ปรับระบบการศึกษาให้มีความเชื่อมโยงและยืดหยุ่น เพื่อให้ผู้เรียนทั้งสายสามัญและสายอาชีพสามารถเรียนข้ามสายได้
		10) ปรับปรุง แก้ไข กฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง
		11) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
	• สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา	1) จัดทำฐานข้อมูลการผลิตและความต้องการกำลังคน (demand-supply) ของประเทศ จำแนกตาม สาขาวิชา และกลุ่มอุตสาหกรรม
	• หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ	2) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวโน้ม แผนการผลิตและพัฒนา กำลังคนในสาขา และกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย
		3) วิจัยพัฒนารอบหลักสูตรเพื่อตอบสนองเป้าหมายการพัฒนา สมรรถนะคนไทยในศตวรรษที่ 21
		4) พัฒนาและขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ
		5) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ตาราง 2 (ต่อ)

ระดับ	หน่วยงาน	รับผิดชอบดำเนินการ
	• สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา • สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน • หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน	1) พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะพื้นฐานด้านอาชีพ และวางรากฐานทักษะอาชีพและค่านิยมการเรียนรู้เพื่อการมีงานทำ 2) สร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนสายอาชีพ และวางแผน การเรียนเพื่อการประกอบอาชีพ โดยใช้กระบวนการแนะแนวที่มีประสิทธิภาพ 3) พัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ด้านอาชีพในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และส่งเสริมการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี 4) ส่งเสริมทักษะด้านอาชีพ ทักษะการทำงานและการประกอบอาชีพอิสระของผู้เรียน 5) ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก และการบูรณาการองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีวิศวกรรม และคณิตศาสตร์ (STEM education) 6) พัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและทักษะดิจิทัลของผู้เรียน 7) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
	• สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา • หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา	1) ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีความรู้และสมรรถนะที่ได้มาตรฐานตรงตามความต้องการของผู้ใช้และ แผนการผลิต 2) พัฒนาสถาบันอาชีวศึกษาให้ผลิตและพัฒนากำลังคนตามความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน 3) ส่งเสริมภาพลักษณ์การอาชีวศึกษา เร่งปรับค่านิยมการเรียนในสาขาวิชาที่จบแล้วมีงานทำทันที 4) ส่งเสริมการจัดการศึกษาระบบทวิวุฒิ (dual degree) และระบบทวิภาคีในสถานประกอบการที่มีมาตรฐาน 5) ส่งเสริมและจัดให้มีการประเมินสมรรถนะผู้เรียนหรือผู้สำเร็จการศึกษาตามมาตรฐานฝีมือแรงงานและคุณวุฒิวิชาชีพ

ตาราง 2 (ต่อ)

ระดับ	หน่วยงาน	รับผิดชอบดำเนินการ
		6) พัฒนามาตรฐานและจัดการประเมินสมรรถนะวิชาชีพ ครู อาชีวศึกษา มาตรฐานครูฝึกในสถานประกอบการ และ มาตรฐานสถานประกอบการที่ทำหน้าที่ฝึกปฏิบัติผู้เรียน 7) พัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในงานอาชีพของ ผู้เรียน และส่งเสริมทักษะการทำงาน การประกอบอาชีพอิสระ และ การเป็นผู้ประกอบการของผู้เรียน 8) เร่งรัดพัฒนาครูในสาขาวิชาที่ขาดแคลนและครูฝึกในสถานประกอบการ 9) พัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะและ สมรรถนะตามมาตรฐานฝีมือแรงงาน/อาชีพ และหลักสูตร ฐานสมรรถนะ เพื่อเสริมสร้างความเชี่ยวชาญ ในอาชีพสาขา ต่างๆ แบบครบวงจร 10) พัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกปฏิบัติ เสมือนจริง การสร้างสมรรถนะและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ในสาขาวิชา 11) พัฒนาระบบการเทียบโอนความรู้ระบบสะสมหน่วย การเรียน และประสบการณ์ 12) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
	• สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา • หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา	1) ผลិតบัณฑิตในสาขาวิชาและจำนวนที่สอดคล้องกับ ความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศตามข้อมูล ความต้องการกำลังคน (demand) ในกลุ่ม อุตสาหกรรมต่างๆ 2) ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีความรู้และสมรรถนะที่ได้ มาตรฐานตรงตามความต้องการของผู้ใช้และแผนการผลิต 3) ส่งเสริมและพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาให้ผลิตและ พัฒนา กำลังคนตามความเชี่ยวชาญและความเป็นเลิศเฉพาะด้าน 4) จัดระบบและกลไกทางงบประมาณเพื่อควบคุมปริมาณ และคุณภาพการผลิตกำลังคนของสถาบันอุดมศึกษา ในสาขา ที่เป็นความต้องการของประเทศ

ตาราง 2 (ต่อ)

ระดับ	หน่วยงาน	รับผิดชอบดำเนินการ
		5) พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อ พัฒนาทักษะและสมรรถนะตามมาตรฐานฝีมือแรงงาน/อาชีพ และหลักสูตรฐานสมรรถนะในสาขาที่ตรงกับความต้องการของ ตลาดงานและประเทศ
		6) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะและสมรรถนะการทำงาน ทักษะการออกแบบ การสร้างความรู้เชิงวิจัยและการพัฒนานวัตกรรม
		7) ประเมินและพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษและทักษะดิจิทัลของผู้เรียน
		8) ส่งเสริมและพัฒนาระบบการเทียบประสบการณ์การเทียบโอนความรู้ รวมทั้งส่งเสริมการประเมินสมรรถนะผู้สำเร็จการศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพ
		9) ส่งเสริมการจัดการศึกษาระบบสหกิจศึกษาในหน่วยงาน องค์กรและสถานประกอบการที่มีมาตรฐาน
		10) ส่งเสริมทักษะการทำงาน การประกอบอาชีพอิสระและ การเป็นผู้ประกอบการของผู้เรียนและบัณฑิต
		11) ส่งเสริมการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยและ พัฒนาวางระบบการปฏิบัติงานและการจูงใจ
		12) ส่งเสริมงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อสร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่ม ทางเศรษฐกิจ และจัดสรรงบประมาณ สนับสนุน การวิจัยจากภาครัฐและการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน
		13) ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรม/สิ่งประดิษฐ์เพื่อจด สิทธิบัตรและทรัพย์สินทางปัญญา
		14) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ตาราง 2 (ต่อ)

ระดับ	หน่วยงาน	รับผิดชอบดำเนินการ
	• สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	1) พัฒนาทักษะและสมรรถนะด้านวิชาการและอาชีพของประชาชนวัยทำงานและผู้สูงวัย 2) ยกระดับคุณวุฒิวิชาชีพของกำลังแรงงานในสาขาอาชีพต่างๆ 3) ส่งเสริมทักษะการประกอบอาชีพอิสระของประชาชน
	• หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	4) ให้บริการการศึกษาและเรียนรู้อาชีพในรูปแบบที่หลากหลาย ผ่านสื่อพิมพ์และสื่อดิจิทัล 5) ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษผ่านสื่อการเรียนรู้รูปแบบต่างๆ ที่ทันสมัย 6) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
ส่วนภูมิภาค	• สำนักงานศึกษาธิการภาค/สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด/ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา • หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในระดับภูมิภาค	1) วิเคราะห์และจัดทำข้อมูลด้านบริบทและศักยภาพของพื้นที่ ด้านการผลิต การประกอบอาชีพ และการบริการ เพื่อการกำหนดความต้องการในการพัฒนาคนในสาขาต่างๆ ในภูมิภาค 2) จัดทำฐานข้อมูลด้านอาชีพ แผนการผลิตผู้เรียนในสาขาต่างๆ ที่สอดคล้องและสนองความต้องการ ของภูมิภาคและท้องถิ่น 3) กระตุ้น ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษา สถาบันอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาในพื้นที่ผลิต และพัฒนากำลังแรงงานตามแผนการผลิตที่สอดคล้อง และสนองความต้องการของภูมิภาคและท้องถิ่น 4) ระดมสรรพกำลังและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในพื้นที่ในการสนับสนุนและร่วมจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของผู้เรียนและคนในพื้นที่ 5) สนับสนุนและส่งเสริมการฝึกประสบการณ์อาชีพ การประกอบอาชีพอิสระ และการเป็นผู้ประกอบการของผู้เรียนระดับต่างๆ 6) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ตาราง 2 (ต่อ)

ระดับ	หน่วยงาน	รับผิดชอบดำเนินการ
สถานศึกษา	สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หน่วยงานอื่นที่จัด การศึกษาขั้นพื้นฐาน	1) พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และพื้นฐานทักษะอาชีพตาม มาตรฐานหลักสูตร 2) ส่งเสริมความรู้และทักษะอาชีพ แนะแนวอาชีพและ จัดการเรียนรู้ด้านอาชีพตามหลักสูตร 3) จัดกิจกรรมเพื่อสร้างความรู้และประสบการณ์ด้านงาน อาชีพ การประกอบอาชีพอิสระและการเป็นผู้ประกอบการแก่ ผู้เรียน 4) จัดการศึกษาระบบทวิศึกษา 5) จัดกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกและการบูรณาการ องค์ ความรู้ ด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีวิศวกรรมศาสตร์ และ คณิตศาสตร์ (STEM education) 6) พัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษและทักษะดิจิทัลของ ผู้เรียน 7) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
	สถาบันการศึกษาใน ระดับอาชีวศึกษา และ อุดมศึกษา หน่วยงานอื่นที่จัด การศึกษาระดับ อาชีวศึกษาและ อุดมศึกษา	1) จัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและ อุดมศึกษา 2) จัดกิจกรรมการเรียนรู้การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อ เพิ่มพูน ทักษะ สมรรถนะและความเชี่ยวชาญของ ผู้เรียนทั้ง ด้านวิชาการและด้านอาชีพ 3) จัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรฐานสมรรถนะและการศึกษา ในรูปแบบทวิศึกษาทวิภาคีทวิวุฒิและสหกิจศึกษา 4) กำหนดหลักสูตรหรือสาขาวิชาที่ผู้เรียนสามารถโอนย้าย หรือศึกษาต่อเนื่อง 5) พัฒนาความเชี่ยวชาญและความเป็นเลิศเฉพาะด้าน ของสถาบัน เพื่อการผลิตกำลังคนเฉพาะด้าน/บัณฑิตเฉพาะ ด้านตามกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย

ตาราง 2 (ต่อ)

ระดับ	หน่วยงาน	รับผิดชอบดำเนินการ
		6) จัดการเรียนการสอนเพื่อผลิตกำลังคนระดับกลางและระดับสูง แรงงานที่มีฝีมือและทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ
		7) พัฒนาและประเมินความสามารถด้านภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR ของผู้เรียนและบัณฑิต
		8) จัดกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกและการบูรณาการองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีวิศวกรรมศาสตร์และคณิตศาสตร์ (STEM education)
		9) พัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษและทักษะดิจิทัลของ ผู้เรียน
		10) ดำเนินการวิจัยและพัฒนาเพื่อการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม
		11) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

ตาราง 3 บทบาทของหน่วยงานระดับต่างๆ ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ 3 สู่การปฏิบัติ

ระดับ	หน่วยงาน	รับผิดชอบดำเนินการ
ส่วนกลาง	- กระทรวงศึกษาธิการ - สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ - หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคม แห่งการเรียนรู้	1) กำหนดนโยบายการพัฒนาศักยภาพคนแต่ละช่วงวัย การพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอน สื่อ และการวัด และประเมินผลสำหรับการศึกษาทุกระดับ ทุกช่วงวัย และทุกกลุ่มเป้าหมาย 2) ส่งเสริมการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในช่วงวัยต่างๆ ในทุกระดับและรูปแบบการจัดการศึกษา 3) ส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนของสังคมร่วมจัดการศึกษา สร้างกลไกความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา สมาคมวิชาชีพ สถานประกอบการและหน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อการพัฒนาคคนทุกช่วงวัย

ตาราง 3 (ต่อ)

ระดับ	หน่วยงาน	รับผิดชอบดำเนินการ
		4) จัดระบบการบริหารจัดการการดูแลและพัฒนาเด็กเล็ก (0-2 ปี) และการศึกษาปฐมวัย (3-5 ปี) ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน 5) ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมทั้งภาครัฐและเอกชน ผลิต และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ทั้งที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อดิจิทัลที่มีคุณภาพและมาตรฐาน 6) จัดให้มีระบบและกลไกการทดสอบ การวัด การติดตาม และประเมินความรู้ทักษะและสมรรถนะของผู้เรียน ในทุกระดับการศึกษา 7) จัดให้มีระบบการสะสมและเทียบโอนผลการเรียน จากการศึกษาเรียนรู้และประสบการณ์จากการทำงาน 8) จัดให้มีคลังข้อสอบและระบบการทดสอบออนไลน์ เผยแพร่ และให้บริการผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัล 9) กำหนดนโยบายการผลิต แผนการผลิต การพัฒนา และ การใช้ครูที่เหมาะสม 10) กำกับ ดูแลการผลิต การพัฒนาครูให้เป็นไปตามนโยบาย และทิศทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและสมรรถนะ กำลังคน และความต้องการใช้ครูของประเทศ 11) จัดทำและปรับปรุงกฎหมาย ประกาศ และระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง 12) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
	• สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา • หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการ พัฒนาศักยภาพคนทุก ช่วงวัย และการสร้าง สังคมแห่งการเรียนรู้	1) พัฒนามาตรฐานการศึกษาของชาติ 2) ศึกษา วิจัย จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเกี่ยวกับ การพัฒนา คนทุกช่วงวัย 3) ศึกษาวิจัยและจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเกี่ยวกับ การศึกษาปฐมวัย การศึกษาสำหรับผู้สูงวัย และกลุ่ม ความสามารถพิเศษ

ตาราง 3 (ต่อ)

ระดับ	หน่วยงาน	รับผิดชอบดำเนินการ
		4) ศึกษา วิจัยองค์ความรู้เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษา และแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทพื้นที่และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงของสังคม
		5) วิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาระดับปฐมวัย สมรรถนะเด็กปฐมวัยที่สอดคล้องกับมาตรฐาน อาเซียน หลักสูตรและคู่มือการเตรียมความพร้อม พ่อแม่และการเลี้ยงดู และพัฒนาเด็กเล็กให้มีพัฒนาการตามวัย
		6) วิจัยและพัฒนารูปแบบการพัฒนาศักยภาพของผู้มีความสามารถพิเศษ
		7) ศึกษา วิจัย กำหนดทิศทางการผลิต พัฒนาครูอาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา
		8) ศึกษา วิจัยเกี่ยวกับการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพ ครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา
		9) ศึกษา วิจัย ติดตาม ประเมิน และรายงานสถานการณ์ และผลการจัดการศึกษาของประเทศ
		10) จัดทำ ปรับปรุง แก้ไขกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง
		11) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
	- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	1) พัฒนาระบบและรูปแบบการผลิตครูอาจารย์และ บุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนการผลิตและพัฒนาครู ตามความต้องการใช้ครูทั้ง ในเชิงปริมาณและคุณภาพในแต่ละระยะ
		2) พัฒนาระบบการสรรหาคนดีคนเก่ง มีความศรัทธาในวิชาชีพเข้ามาเป็นครู
		3) พัฒนามาตรฐานหลักสูตรวิชาชีพ ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF)
		4) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ตาราง 3 (ต่อ)

ระดับ	หน่วยงาน	รับผิดชอบดำเนินการ
	- สำนักงานเลขาธิการ ครุสภา	1) พัฒนามาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา 2) พัฒนาระบบการประเมินตามระดับคุณภาพของ มาตรฐาน วิชาชีพเพื่อการต่ออายุใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ 3) ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับ วิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพ การประเมินความรู้และ สมรรถนะ และ การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ 4) ปรับปรุงแก้ไขกฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องในการรับ ชาวต่างชาติ มาสอนหรือช่วยจัดการเรียนการสอน ในสถานศึกษา สถาบัน อาชีวศึกษาและอุดมศึกษา 5) พัฒนาระบบและรูปแบบการพัฒนาครูอาจารย์และ บุคลากร ทางการศึกษาเพื่อให้ครูทุกระดับและประเภท การศึกษา ได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพ 6) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
	• สำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน • หน่วยงานอื่นที่ เกี่ยวข้องกับการจัด การศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	1) พัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตร การศึกษา สำหรับกลุ่มที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ กลุ่มความสามารถ พิเศษ และกลุ่มด้อยโอกาส 2) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะ การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียน 3) จัดการศึกษาและการเรียนรู้ในรูปแบบที่เหมาะสมและ มีคุณภาพสำหรับผู้เรียนกลุ่มที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ กลุ่มความสามารถพิเศษ และกลุ่มด้อยโอกาส 4) ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในและ นอกห้องเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ความมี วินัยและจิตสาธารณะของผู้เรียน 5) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่สำคัญ ของคนในสังคมไทย อาทิ ความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา การเคารพความคิดเห็นที่แตกต่างการทำงานเป็นหมู่คณะ

ตาราง 3 (ต่อ)

ระดับ	หน่วยงาน	รับผิดชอบดำเนินการ
		6) สนับสนุนการผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและสื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและมาตรฐาน ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อดิจิทัล 7) ประเมินคุณภาพและมาตรฐานสื่อการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 8) พัฒนารูปแบบและวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่มีมาตรฐาน รวมทั้งพัฒนาและจัดระบบการเทียบ ความรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 9) ส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนใน สังคม ในการสนับสนุนหรือร่วมจัดการศึกษา 10) ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาสถานศึกษาที่เป็นหน่วยปฏิบัติการสอนให้มีคุณภาพและมาตรฐาน 11) เร่งรัดพัฒนาครูประจำการที่สอนไม่ตรงวุฒิครูที่สอนคณะชั้น และครูในสาขาวิชาที่ขาดแคลน 12) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
	• สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา • หน่วยงานอื่นที่ เกี่ยวข้องกับการจัด การศึกษาระดับ อาชีวศึกษา	1) พัฒนาหลักสูตรการศึกษาระดับอาชีวศึกษาเพื่อการพัฒนาทักษะ คุณลักษณะและสมรรถนะที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานหลักสูตรและมาตรฐานอาชีพ/วิชาชีพ 2) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะ และทักษะที่สำคัญจำเป็นในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียน 3) ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองความมีวินัยและจิตสาธารณะของผู้เรียน 4) พัฒนาครูอาจารย์ผู้สอนในสถานศึกษาและครูฝึกในสถานประกอบการ 5) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ตาราง 3 (ต่อ)

ระดับ	หน่วยงาน	รับผิดชอบดำเนินการ
	• สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา • หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา	1) พัฒนาหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาทักษะ คุณลักษณะ และสมรรถนะที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานหลักสูตรและมาตรฐานอาชีพ/วิชาชีพ 2) ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะ/ทักษะที่สำคัญ จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ทักษะการเรียนรู้ด้วย ตนเอง ความมีวินัย และจิตสาธารณะของผู้เรียน 3) จัดให้มีกลไกกำหนดนโยบายและแผนการผลิต ระบบการผลิต และพัฒนาครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา 4) ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาสถาบันการศึกษาที่เป็นหน่วยผลิตครูพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานสูงในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง 5) เร่งรัดการผลิตและพัฒนาครูในสาขาวิชาที่ขาดแคลน 6) ส่งเสริมและกำกับให้สถาบันผลิตครูจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานหลักสูตร และมาตรฐานวิชาชีพครู และพัฒนาสู่การเป็นสถาบันผลิตครูวิชาชีพชั้นสูง และ ผลิตครูในระบบจำกัดรับตามความต้องการใช้ครู 7) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
	• สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย • หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	1) พัฒนาหลักสูตรการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษา 2) จัดการศึกษาตามหลักสูตรสำหรับกลุ่มการศึกษาเฉพาะด้าน เฉพาะทางกลุ่มผู้ด้อยโอกาส กลุ่มผู้สูงวัย ในทุกระดับ การศึกษา ทั้งการศึกษานอกระบบและ ตามอัธยาศัย 3) ให้บริการการศึกษา การเรียนรู้และการวัดและประเมินผลแก่ประชาชนผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัล 4) พัฒนาระบบการเทียบประสบการณ์การเทียบโอนความรู้ รวมทั้งส่งเสริมการประเมินสมรรถนะตาม มาตรฐานฝีมือแรงงาน และคุณวุฒิวิชาชีพ

ตาราง 3 (ต่อ)

ระดับ	หน่วยงาน	รับผิดชอบดำเนินการ
		5) ส่งเสริมการศึกษาการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชนวัยทำงานและผู้สูงวัย ด้วยรูปแบบวิธีที่หลากหลาย สนองตอบความต้องการ และความสนใจของกลุ่มเป้าหมาย 6) จัดรูปแบบการศึกษาเรียนรู้ผ่านระบบการให้บริการที่มีประสิทธิภาพ สะดวก ไม่จำกัดเวลาและสถานที่ 7) สนับสนุนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคมเพื่อการผลิตสื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและมาตรฐาน สำหรับคนทุกช่วงวัย 8) ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน ของครอบครัว กลุ่มสนใจ และชุมชนที่สอดคล้อง ทักษะทางสังคม คุณธรรม จริยธรรม และจิตสาธารณะ 9) ส่งเสริมและจัดกิจกรรมฝึกฝนทักษะชีวิต และทักษะอาชีพให้กับประชาชน ทั้งวัยทำงานและผู้สูงวัยผ่านสื่อ การเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเฉพาะสื่อดิจิทัลเพื่อ การศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิต 10) พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพในรูปแบบต่างๆ ให้ประชาชนเข้าถึง สามารถศึกษาเรียนรู้และนำ ความรู้และแนวปฏิบัติไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต 11) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
	• หน่วยงานอื่นที่ร่วมจัดการศึกษา	1) พัฒนาหลักสูตรการศึกษาในการจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มการศึกษาเฉพาะด้าน เฉพาะทาง 2) จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามระดับการศึกษาและกลุ่มเป้าหมายที่รับผิดชอบด้วยหลักสูตร กระบวนการ เรียนรู้ สื่อและการวัดและประเมินผลที่มีมาตรฐาน 3) ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน ของครอบครัว กลุ่มสนใจ และชุมชนที่สอดคล้อง ทักษะทางสังคม คุณธรรม จริยธรรม และจิตสาธารณะ รวมทั้งกิจกรรมฝึกฝนทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ 4) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ตาราง 3 (ต่อ)

ระดับ	หน่วยงาน	รับผิดชอบดำเนินการ
ส่วน ภูมิภาค	- สำนักงาน - ศึกษาธิการภาค/ สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัด/ สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา - หน่วยงานอื่นที่ เกี่ยวข้องในระดับ ภูมิภาค	- กำหนดเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนในส่วนที่สอดคล้องกับสภาพ และบริบทของพื้นที่ท้องถิ่นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา - ส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัยในพื้นที่ - ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นที่สอดคล้องกับ บริบทพื้นที่ ภูมิสังคม อาชีพที่สนองตอบการพัฒนา เอกลักษณ์ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและความ ต้องการของชุมชนและภูมิภาค - ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างความรัก ความภูมิใจ ในชุมชน และพื้นที่สืบสานศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและ ค่านิยมที่ดีงาม - ส่งเสริมการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้และการใช้ประโยชน์ ของภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้านในกระบวนการ จัดการเรียนรู้ - ส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการส่งเสริมการเรียนรู้ตามอัธยาศัย และการสร้างสังคม แห่งการเรียนรู้ในชุมชน ผ่านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่มี มาตรฐานและหลากหลาย - กำกับ ติดตาม และสนับสนุนการดำเนินงานของ สถานศึกษา และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้บรรลุผลตาม เป้าหมายของการจัดการศึกษา - จัดระบบและรูปแบบการพัฒนาครูอาจารย์และ บุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของภูมิภาคและพื้นที่ - ส่งเสริมการพัฒนาครูสู่การเป็นครูแกนนำ (master teacher) และครูมืออาชีพ (professional teacher) ที่สะท้อนทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะ ของวิชาชีพครู - ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ตาราง 3 (ต่อ)

ระดับ	หน่วยงาน	รับผิดชอบดำเนินการ
สถานศึกษา	ทุกสังกัด	1) จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาในระดับที่รับผิดชอบ 2) ส่งเสริม สนับสนุน และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน และกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน ของครอบครัว กลุ่มสนใจ และชุมชนที่สอดคล้อง คุณธรรม จริยธรรม ความมีวินัย จิตสาธารณะ 3) จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักธรรมของศาสนาที่ถูกต้อง 4) จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการศึกษาเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้เรียน 5) จัดกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรม และวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันที่พึงประสงค์ อาทิ การมีวินัย การตรงต่อเวลา การเคารพ ความคิดเห็นที่แตกต่าง การทำงานเป็นกลุ่ม 6) ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพและ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 7) ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครูในสถานศึกษาด้วยการส่งเสริมให้มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพหรือ professional learning community (PLC) 8) คัดสรรและพัฒนาสถานศึกษาที่มีคุณภาพและ มาตรฐาน เพื่อเป็นหน่วยปฏิบัติการสอนของสถาบันการผลิตครู 9) จัดการเรียนรู้และประเมินความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษตามมาตรฐานความสามารถด้านภาษา อังกฤษ (CEFR) ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับต่างๆ 10) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา

ตาราง 4 บทบาทของหน่วยงานระดับต่างๆ ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ 4สู่การปฏิบัติ

ระดับ	หน่วยงาน	รับผิดชอบดำเนินการ
ส่วนกลาง	- กระทรวงศึกษาธิการ - สำนักงานปลัด - กระทรวงศึกษาธิการ • หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา	1) ประกันโอกาสการเข้ารับบริการทางการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่ผู้เรียนในทุกพื้นที่ครอบคลุม ผู้ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ 2) กำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (inclusive education) ในทุกระดับการศึกษา 3) พัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม และจัดสรรบุคลากรเพื่อช่วยเหลือผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ 4) สนับสนุนให้ท้องถิ่นและเอกชนมาร่วมมือพัฒนาและจัดการศึกษา 5) เสริมสร้างโอกาสให้เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด มีทักษะเพื่อการประกอบอาชีพ และการกลับไปดำรงชีวิตในสังคม 6) พัฒนาโครงสร้างและระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา และด้านอื่นที่บูรณาการและเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และสถานศึกษา ทั้งภายในหน่วยงาน และระหว่างหน่วยงานในกระทรวง และนอกกระทรวงศึกษาธิการ 7) จัดให้มีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลรายบุคคล ทุกช่วงวัย ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต 8) พัฒนาเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้ทุกฝ่ายสามารถเข้าถึง และใช้ประโยชน์อย่างเต็มประสิทธิภาพจากระบบข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบันได้ตลอดเวลา 9) พัฒนาเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ให้บริการครอบคลุม สถานศึกษาและสถาบันการศึกษาทุกแห่ง ทั่วประเทศ

ตาราง 4 (ต่อ)

ระดับ	หน่วยงาน	รับผิดชอบดำเนินการ
		10) จัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา กองทุนพัฒนาเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา และจัดตั้งสถานีโทรทัศน์ และผลิตรายการ เพื่อการศึกษา
		11) ปรับปรุง แก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
		12) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
	• สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา	1) ศึกษา วิจัย จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเกี่ยวกับการสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียม ทางการศึกษา
	• หน่วยงานอื่นที่ เกี่ยวข้องกับการจัด การศึกษา	2) ออกแบบและพัฒนาฐานข้อมูลและสารสนเทศระดับ สถานศึกษา จำแนกตามหน่วยงาน/สังกัด ระดับ/ประเภท การศึกษา ที่สามารถบูรณาการและเชื่อมโยงกับระบบ การประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพภายนอก และระบบติดตามประเมินผลการพัฒนาการศึกษาตาม ยุทธศาสตร์ แผนงาน/โครงการที่ สอดคล้อง กับแผน การศึกษาแห่งชาติ
		3) ประสานและติดตามประเมินผลการใช้ประโยชน์ จากข้อมูลสารสนเทศ
		4) ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการจัดการศึกษาตาม แผนการศึกษาแห่งชาติและในมิติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
		5) จัดทำ ปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง
		6) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
	• สำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	1) จัดการศึกษาและเรียนรู้ในรูปแบบที่เหมาะสมและมี คุณภาพ เพื่อสร้างโอกาสและพัฒนาคุณภาพชีวิต สำหรับ ผู้เรียนกลุ่มที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ กลุ่มความสามารถ พิเศษ และกลุ่มด้อยโอกาส
	• สำนักงาน คณะกรรมการ การอาชีวศึกษา	2) ส่งเสริมการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (inclusive education) ให้ครอบคลุมและทั่วถึงมากขึ้น
		3) จัดสรรบุคลากรเพื่อช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการจำเป็น พิเศษให้เพียงพอ

ตาราง 4 (ต่อ)

ระดับ	หน่วยงาน	รับผิดชอบดำเนินการ
	• หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะด้าน เฉพาะทางในระดับต่างๆ	4) พัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ 5) จัดทำฐานข้อมูลและสารสนเทศผ่านโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ด้วยระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่ถูกต้องเป็นปัจจุบัน และมีการปรับปรุงข้อมูลทุกไตรมาส 6) จัดทำระบบสารสนเทศทางการศึกษาที่ครอบคลุม ถูกต้องเป็นปัจจุบัน และสามารถอ้างอิงและใช้ประโยชน์ร่วมกันระหว่างหน่วยงานได้ 7) จัดทำฐานข้อมูลสื่อการเรียนการสอน และสื่อการเรียนรู้ที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน 8) พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบ DLTV DLIT และให้บริการสื่อการเรียนรู้และการ ทดสอบความรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 9) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
ส่วนภูมิภาค	• สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย • หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย • หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเฉพาะกลุ่มเฉพาะด้าน	1) ส่งเสริมการจัดการศึกษานอกระบบ และการเข้าถึงนอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัย 2) เร่งพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ มีความหลากหลาย และ สามารถให้บริการได้อย่างทั่วถึง 3) จัดทำข้อมูลและสารสนเทศรายบุคคลของผู้เรียน และข้อมูลด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัล 4) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง 1) จัดการศึกษาและเรียนรู้ในรูปแบบที่เหมาะสมและมีคุณภาพ เพื่อสร้างโอกาสและพัฒนาคุณภาพชีวิต สำหรับผู้เรียน เฉพาะกลุ่ม เฉพาะด้าน

ตาราง 4 (ต่อ)

ระดับ	หน่วยงาน	รับผิดชอบดำเนินการ
		2) จัดทำข้อมูลและสารสนเทศรายบุคคลของผู้เรียน และข้อมูลด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัล 3) รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค ต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาให้ระบบมีความสมบูรณ์ 4) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
	- สำนักงานศึกษาธิการภาค/สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด/ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา - หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในระดับภูมิภาค	1) ส่งเสริมการจัดการศึกษาและเรียนรู้ในรูปแบบที่เหมาะสมและมีคุณภาพ เพื่อสร้างโอกาสและพัฒนา คุณภาพชีวิตสำหรับผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย 2) พัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อการบริหารจัดการระดับสถานศึกษา หน่วยงานส่วนภูมิภาค และหน่วยงานส่วนกลาง 3) ส่งเสริมให้หน่วยงานและสถานศึกษาในพื้นที่ใช้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบันทึกและจัดกระทำข้อมูลและสารสนเทศสำหรับสถานศึกษา 4) ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการบูรณาการและเชื่อมโยง สามารถเข้าถึง ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน และใช้ประโยชน์เพื่อการบริหารจัดการและการพัฒนาการศึกษา 5) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
สถานศึกษา	ทุกสังกัด	1) จัดการเรียนรู้ในรูปแบบที่เหมาะสมและมีคุณภาพ สำหรับผู้เรียนกลุ่มที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ทั้งกลุ่มความสามารถพิเศษ และกลุ่มด้อยโอกาส 2) จัดการศึกษา บันทึกและจัดกระทำข้อมูลและสารสนเทศรายบุคคลของผู้เรียนและข้อมูลที่เกี่ยวข้องผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัล 3) รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรคต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาให้ระบบมีความสมบูรณ์ทั้งด้าน software hardware และpeopleware 4) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ตาราง 5 บทบาทของหน่วยงานระดับต่างๆ ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ 5 สู่การปฏิบัติ

ระดับ	หน่วยงาน	รับผิดชอบดำเนินการ
ส่วนกลาง	- กระทรวงศึกษาธิการ - สำนักงานปลัด - กระทรวงศึกษาธิการ • หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับ ข้อมูลนโยบาย แผนการ - สร้างเสริมคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	1) กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้คนทุกช่วงวัยมีพฤติกรรมและทักษะที่ สร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2) ส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนพัฒนาการวิจัย องค์ความรู้ และนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 3) ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่มีมาตรฐาน เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและจิตสำนึกเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมให้กับคนทุกช่วงวัย 4) สร้างกลไกความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ชุมชน สังคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างจิตสำนึก ปลูกฝังทัศนคติ ค่านิยม วัฒนธรรมของคนทุกช่วงวัย ในการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 5) ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม 6) ส่งเสริมการนำแนวปฏิบัติในการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักธรรมของศาสนาไปปฏิบัติในชีวิตจริง 7) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
	• สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน • สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	1) พัฒนาหลักสูตรในระดับการศึกษาต่างๆ ทั้งการศึกษาในระบบ และนอกระบบที่สร้างจิตสำนึก ความ ตระหนัก และพฤติกรรมที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงบริบทที่แตกต่างกันของแต่ละท้องถิ่น 2) จัดการศึกษาและการเรียนรู้ตามหลักสูตรที่สร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ตาราง 5 (ต่อ)

ระดับ	หน่วยงาน	รับผิดชอบดำเนินการ
	• สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	3) ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรู้/กิจกรรมทั้งใน และนอกห้องเรียน เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและจิตสำนึก ความรับผิดชอบ
	• หน่วยงานอื่นที่จัดการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา	4) ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรู้/กิจกรรม/ สื่อการเรียนรู้ ในการนำแนวปฏิบัติในการดำรงชีวิต ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักธรรม ของศาสนาไปปฏิบัติ ในชีวิตจริง
	• หน่วยงานอื่นที่ร่วมจัดการศึกษา	5) พัฒนาและอบรมครูอาจารย์และบุคลากรทางการ ศึกษาในเรื่องการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการ สร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม คุณธรรม จริยธรรม และแนวปฏิบัติในการดำรงชีวิต ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
		6) ปลูกฝังและพัฒนาผู้เรียน/บัณฑิตให้มีพฤติกรรม คุณลักษณะและทักษะที่สร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสามารถประพฤติปฏิบัติตน เป็นตัวอย่างที่ดีให้กับบุคคลอื่นๆ ได้
		7) ส่งเสริมสถาบันการศึกษาให้ผลิตบุคลากรสาขาเฉพาะด้าน หรือมีความเชี่ยวชาญระดับสูงด้านสิ่งแวดล้อม
		8) ศึกษา วิจัยสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม และสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับต่างประเทศเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การจัดการทรัพยากรธรรมชาติภัยธรรมชาติ ความมั่นคงทางอาหาร และพลังงาน
		9) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ตาราง 5 (ต่อ)

ระดับ	หน่วยงาน	รับผิดชอบดำเนินการ
ส่วน ภูมิภาค	- สำนักงาน ศึกษาธิการภาค/ สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัด/ สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา - หน่วยงานอื่นที่ เกี่ยวข้องในระดับ ภูมิภาค/พื้นที่	1) ส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัยให้มี พฤติกรรม และทักษะที่สร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม 2) พัฒนาแหล่งเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ต่างๆ ที่มี คุณภาพ มาตรฐาน ในเรื่องสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องกับ บริบทของสังคม และวัฒนธรรมในแต่ละพื้นที่ให้กับ คนทุกช่วงวัย 3) สนับสนุนและให้ความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการมีส่วนร่วม พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่มีมาตรฐานในเรื่องการสร้างเสริมคุณภาพ ชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้กับ คนทุกช่วงวัย 4) พัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศด้านการศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม 5) กำกับ ติดตาม และสนับสนุนการดำเนินงานของ สถานศึกษา และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้บรรลุผล ตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพ ชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 6) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
สถานศึกษา	ทุกสังกัดและทุกระดับ การศึกษา	1) ส่งเสริม สนับสนุนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและ ห้องเรียนครอบครัว กลุ่มสนใจ และชุมชนที่สอดคล้อง การสร้างจิตสำนึก ปลูกฝัง ทักษะคิดคำนึง วัฒนธรรม ที่เกี่ยวกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2) พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพ ชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ให้มีกิจกรรมที่มีความยืดหยุ่น หลากหลาย และสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ ต่างๆ ได้ 3) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบการบริหารจัดการศึกษา

ตาราง 6 บทบาทของหน่วยงานระดับต่างๆ ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ 6 สู่การปฏิบัติ

ระดับ	หน่วยงาน	รับผิดชอบดำเนินการ
ส่วนกลาง	- กระทรวงศึกษาธิการ - สำนักงานปลัด - กระทรวงศึกษาธิการ • หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับ - การพัฒนาระบบ - บริหารจัดการศึกษา • หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับ - การพัฒนาระบบ - การเงินเพื่อการศึกษา	1) ปรับปรุงโครงสร้างและระบบการบริหารจัดการที่มีความเหมาะสม สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม และขยายผลไปสู่หน่วยงานต่างๆ ทั้งระดับ หน่วยงาน ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และสถานศึกษา 2) กำหนดนโยบายการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการ สถานศึกษาขนาดเล็ก และสถานศึกษาที่ต้องการความช่วยเหลือและพัฒนาเป็นพิเศษอย่างเร่งด่วน เพื่อสร้างคุณภาพและมาตรฐานการจัด การศึกษาในทุกพื้นที่ 3) ส่งเสริม สนับสนุนศักยภาพและความพร้อมของ หน่วยงาน บุคคล สมาคม มูลนิธิสถานประกอบการ สถาบัน/องค์กร ต่างๆ ในสังคม ในการสนับสนุนหรือมีส่วนร่วมในการจัด การศึกษา โดยเฉพาะการมีส่วนร่วม รูปแบบประชารัฐ 4) กำหนดมาตรการจูงใจในการสร้างการมีส่วนร่วม ในการระดมทุน หรือร่วมสนับสนุนการศึกษาของทุกภาคส่วน ในสังคม ผ่านมาตรการทางการเงินและการคลัง 5) กำหนดนโยบายการพัฒนาระบบการเงินเพื่อการศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษา 6) กำหนดกลไกกลางรับผิดชอบระบบการเงินเพื่อการศึกษา ทำหน้าที่กำกับทิศทาง ยุทธศาสตร์และการดำเนินงานในด้าน ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง 7) จัดระบบการจัดสรรงบประมาณผ่านอุปสงค์และอุปทาน การพัฒนาระบบบัญชีสถานศึกษา และการรายงานการเงิน ผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัล

ตาราง 6 (ต่อ)

ระดับ	หน่วยงาน	รับผิดชอบดำเนินการ
		8) ปรับปรุงและพัฒนาระบบ และวิธีการจัดสรรงบประมาณที่ใช้สนับสนุนผู้เรียนและการจัดการศึกษา ให้เป็นกลไกในการสร้างทักษะแรงงานระดับกลางและระดับสูง และกำกับเป้าหมายการผลิตกำลังแรงงานในสาขาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาประเทศ
		9) กำหนดนโยบายการบริหารงานบุคคลของครูอาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้เหมาะสมกับสภาวะการณ์ด้านโครงสร้างประชากร และความต้องการในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและสมรรถนะกำลังคนของประเทศ
		10) ปรับปรุงฐานข้อมูลความต้องการใช้ครูให้เหมาะสมกับสถานการณ์และสัดส่วนของประชากรวัยเรียน
		11) จัดทำแผนการใช้ครูของประเทศ และกำกับดูแลการใช้ครูให้เป็นไปตามความต้องการใช้ครูของประเทศ
		12) จัดทำ ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ประกาศ ระเบียบและแนวปฏิบัติในส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
		13) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
	• สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา	1) ศึกษา วิจัยทิศทางการบริหารจัดการศึกษารูปแบบการบริหารงานบุคคลของครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา
	• หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบการเงิน เพื่อการศึกษา	2) ศึกษาวิจัยและพัฒนาระบบการเงินเพื่อการศึกษา ทั้งด้านการระดมทุน การจัดสรรทุน และการบริหาร จัดการให้เกิดประสิทธิภาพ
	กระทรวงศึกษาธิการ - สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	3) ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดสรรเงินผ่านด้านอุปสงค์และอุปทานของสถานศึกษา
	หน่วยงานอื่นที่	4) ออกแบบและพัฒนาระบบการบริหารจัดการกองทุน เพื่อการศึกษาตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ

ตาราง 6 (ต่อ)

ระดับ	หน่วยงาน	รับผิดชอบดำเนินการ
	เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ระบบบริหารจัดการ การศึกษาหน่วยงานอื่น ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ระบบการเงินเพื่อ การศึกษา	5) พัฒนาระบบกองทุนเพื่อการศึกษาในรูปแบบต่างๆ ให้เกิด ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เพื่อเป็นเครื่องมือในการ กำกับ การผลิตกำลังคนของสถาบันการศึกษาให้สนองตอบ ความต้องการของการพัฒนาประเทศ 6) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
	• สำนักงานรับรอง มาตรฐาน และ ประเมิน คุณภาพ การศึกษา (องค์การ มหาชน)	1) พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถาน ศึกษาที่บูรณาการเชื่อมโยงกับระบบการประกันคุณภาพ ภายใน การประเมินคุณภาพภายนอก และการติดตาม ประเมินผลของหน่วยงานส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค 2) พัฒนาระบบการประเมินประสิทธิภาพการจัดการศึกษา 3) ปรับปรุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาให้เป็นระบบที่ไม่ยุ่งยากต่อการปฏิบัติและไม่เป็น ภาระของผู้สอน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาแต่ละ ระดับ และเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ 4) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องของสถานศึกษา ทุกระดับ/ประเภทการศึกษา
	• สำนักงาน คณะกรรมการ ข้าราชการครูและ บุคลากรทาง การศึกษา	1) พัฒนาระบบการใช้ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ ปฏิบัติงานตรงกับความรู้ความสามารถ 2) พัฒนาระบบการสรรหาและแต่งตั้งผู้บริหารการศึกษา และ ผู้บริหารสถานศึกษาระดับต่างๆ 3) พัฒนาระบบประเมินสมรรถนะครูตามมาตรฐานวิชาชีพ รวมทั้งพัฒนาระบบการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะ สำหรับตำแหน่งที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ 4) พัฒนาระบบเงินเดือนและค่าตอบแทน สำหรับครูที่มี สมรรถนะสูง และครูที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ห่างไกล ทุรกันดาร เสี่ยงภัย และพื้นที่พิเศษ

ตาราง 6 (ต่อ)

ระดับ	หน่วยงาน	รับผิดชอบดำเนินการ
	• สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	5) พัฒนาระบบการบริหารจัดการอัตรากำลังครูและระบบการจ้างครู 6) ปรับปรุงกฎ ระเบียบและแนวปฏิบัติในส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง 7) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
	• สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา	1) พัฒนาระบบการประเมินตามระดับคุณภาพของ มาตรฐานวิชาชีพเพื่อการต่ออายุใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ 2) ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพ การประเมินความรู้และสมรรถนะ และการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ 3) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
	• สำนักงานเลขาธิการ • สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	1) จัดกลุ่มสถานศึกษาที่จัดการศึกษต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายด้วยระบบภูมิสารสนเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการ ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา และบริบทของพื้นที่
	• หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน	2) ดำเนินมาตรการทางการบริหารจัดการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษาขนาดเล็ก และสถานศึกษาที่ต้องการความช่วยเหลือและพัฒนาเป็นพิเศษอย่างเร่งด่วน 3) จัดระบบการบริหารงานบุคคลของหน่วยงาน และสถานศึกษาในสังกัดให้สอดคล้องรองรับกับนโยบายและแผนการใช้ครูของประเทศ 4) ร่วมดำเนินงานจัดการศึกษากับภาคส่วนประชาสังคม โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมรูปแบบประชารัฐ 5) จัดระบบบัญชีและรายงานการเงินของสถานศึกษาในสังกัดให้มีประสิทธิภาพ ตรวจสอบได้และเป็นปัจจุบันรวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้สามารถบันทึกการเงินของสถานศึกษาผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัล 6) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ตาราง 6 (ต่อ)

ระดับ	หน่วยงาน	รับผิดชอบดำเนินการ
ส่วนภูมิภาค	• สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	1) ปรับโครงสร้าง ระบบ และกลไกการบริหารและการจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา เพื่อสร้างความเป็นเลิศในศาสตร์/สาขาวิชาที่สถาบันมีความเชี่ยวชาญ
	• สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	2) ปรับระบบการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นธรรมาภิบาลและความรับผิดชอบต่อตรวจสอบได้ของสถาบันอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา
	• หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา/อุดมศึกษา	3) ส่งเสริม สนับสนุนและร่วมจัดการศึกษากับทุกภาคส่วน 4) ปรับระบบและวิธีการสนับสนุนผู้เรียนระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาในสาขาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาประเทศ
	• หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบการเงินเพื่อการศึกษา	5) ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา/สถาบันอุดมศึกษาปรับปรุงระบบการเก็บค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียม การเรียนที่สะท้อนต้นทุน เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายในสัดส่วนที่เหมาะสม 6) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
	• สำนักงานศึกษาธิการภาค/สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด/ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	1) ปรับโครงสร้าง ระบบ และกลไกการบริหารและการจัดการของหน่วยงานระดับจังหวัดเพื่อรองรับบทบาทหน้าที่ผู้กำกับนโยบาย แผน มาตรฐาน ส่งเสริม สนับสนุน และติดตาม ประเมินผล รวมทั้งเพิ่มศักยภาพและความเข้มแข็งของสถานศึกษาในการบริหารและจัดการศึกษา
	• หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของทุกภาคส่วน	2) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก การพัฒนาสถานศึกษาในพื้นที่ ให้เป็นโรงเรียนคุณภาพ (magnet school) และ การปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพของสถานศึกษาที่ต้องการความช่วยเหลือและพัฒนาเป็นพิเศษอย่างเร่งด่วน (ICU) 3) พัฒนาสถานศึกษาขนาดเล็กที่เล็ก/ควบรวมให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนตามความต้องการจำเป็น

ตาราง 6 (ต่อ)

ระดับ	หน่วยงาน	รับผิดชอบดำเนินการ
สถานศึกษา	• สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน • หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4) ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษา หรือการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว ชุมชน มูลนิธิ องค์กรเอกชน สถานประกอบการ สถาบัน/ องค์กรต่างๆ ในสังคมให้เข้ามามีส่วนร่วมในการ จัดการศึกษา 5) กำหนดแผนงาน ขั้นตอน และมาตรการทางการบริหาร เพื่อกระจายอัตรากำลังครูให้เหมาะสม 6) พัฒนาระบบการบริหารจัดการอัตรากำลังครูและระบบการจ้างครูเพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีจำนวนที่เหมาะสม รวมทั้งปรับปรุงฐานข้อมูล ความต้องการใช้ครูให้เหมาะสม 7) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
	• สถาบันอาชีวศึกษา/สถาบันอุดมศึกษา • หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการศึกษาระดับ	1) พัฒนาและยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด 2) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยรูปแบบ วิธีการที่เหมาะสม สอดคล้องกับบริบทและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา 3) นำผลการประกันคุณภาพการศึกษามาใช้ในการวางแผนการปฏิบัติการตรวจสอบติดตาม เพื่อการปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพและเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา 4) สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจากทุกภาคส่วนในชุมชน พื้นที่ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 5) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง 1) พัฒนาและยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด 2) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถาบันอาชีวศึกษา/สถาบันอุดมศึกษาอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา 3) สร้างความเป็นเลิศในศาสตร์/สาขาวิชาที่แต่ละสถาบันมีความเชี่ยวชาญ 4) ดำเนินการในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและสาระสำคัญของนโยบายและแผนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 เป็นกฎหมายหลักในการปกครองประเทศ ได้กำหนดหมวดสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา รวมทั้งการเข้ารับบริการการศึกษาของประชาชน ในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันนี้ได้มีการกำหนดกรอบและสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาไว้หลายมาตรา โดยสามารถสรุปสาระสำคัญได้ ดังต่อไปนี้

หมวดหน้าที่ของปวงชนชาวไทย มาตรา 50 (4) บุคคลมีหน้าที่เข้ารับการศึกษาอบรมในการศึกษาภาคบังคับ โดยการเข้ารับการศึกษาตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็น “หน้าที่” ของรัฐที่จะต้องจัดการศึกษาภาคบังคับให้กับประชาชนชาวไทยทุกคนตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้ (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2562, หน้า 71-73)

หมวดหน้าที่ของรัฐ มาตรา 54 รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลา 12 ปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่มีการเรียกเก็บค่าใช้จ่าย เริ่มตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับ ซึ่งในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรา 17 ได้กำหนดให้มีการศึกษาภาคบังคับเป็นระยะเวลา 9 ปี ให้กับเด็กอายุย่างเข้าปีที่ 7 เข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจนอายุย่างเข้าปีที่ 16 คือ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แต่ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้กำหนดให้รัฐจัดการศึกษาให้เด็กตั้งแต่อนุบาล คือ ระดับชั้นอนุบาลจนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จึงเป็นการขยายเวลาและให้โอกาสทางการศึกษาแก่เด็กเพิ่มขึ้นจากเดิมที่ได้กำหนด นอกจากนี้รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่างๆ และต้องส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการดำเนินการจัดการศึกษาทุกระดับ ทั้งนี้ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการจัดการศึกษาแห่งชาติด้วย โดยรัฐจะทำหน้าที่ในการกำกับส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานสากล นอกจากนี้รัฐต้องดำเนินการให้แก่ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ในการศึกษาเพื่อให้ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายตาม ความถนัดของบุคคลนั้น โดยการจัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ทางการศึกษา และการสร้างเสริมพัฒนาครูให้มีประสิทธิภาพเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา รวมทั้งเป็นการเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพของครูอีกด้วย (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2562, หน้า 74-83)

หมวดการปฏิรูปประเทศ มาตรา 258 (จ) ให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศในด้านการศึกษาให้เกิดผล ดังต่อไปนี้

1. เริ่มดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาภาคบังคับโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย เพื่อให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย

2. ดำเนินการตรากฎหมายเพื่อจัดตั้งกองทุนเพื่อใช้ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู

3. ให้มีกลไกและระบบการผลิต คัดกรอง และพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูและอาจารย์ให้ได้ผู้มีจิตวิญญาณแห่งความเป็นครู มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับความสามารถและประสิทธิภาพในการสอน

4. ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทุกระดับเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความถนัด และปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าว โดยสอดคล้องกันทั้งในระดับชาติและระดับพื้นที่

5. หมวดการปฏิรูปประเทศ มาตรา 261 ในการปฏิรูปตามมาตรา 258 จ. ด้านการศึกษาให้มีคณะกรรมการที่มีความเป็นอิสระคณะหนึ่งที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งดำเนินการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะและร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีดำเนินการ (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2562, หน้า 461-466)

2. ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 65 กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายของการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” ภายใต้วิสัยทัศน์ที่ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และคตินัยประจำชาติที่ว่า “มั่งคั่ง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อสนองตอบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ (สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ, 2562, หน้า 4-5)

สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ (2562, หน้า 7-9) ได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2560–2579 ซึ่งมีเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ และมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ภายใต้ 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

1. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมีความมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง

ปลอดภัย มีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมที่จะสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีอยู่ในปัจจุบันและที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล

2. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติบนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ ได้แก่ 1) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่เราเคยทำทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย 2) “ปรับปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคตผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่างๆ และ 3) “สร้างคุณค่าใหม่ ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพและพัฒนาคน ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคตบนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปัจจุบัน

3. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้าน และมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น เป็นพลเมืองดีของชาติ มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

4. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญที่ให้ความสำคัญในการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชน ท้องถิ่น มาร่วมกันขับเคลื่อน เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทยให้มีคุณภาพในทุกมิติ สามารถพึ่งตนเองและทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด ทั้งนี้รัฐจะให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง

5. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน และให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยเป็นการดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตอย่างสมดุลเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างยั่งยืน

6. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชน เพื่อประชาชน และประโยชน์ส่วนรวม” ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

เน้นการเชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนาเพื่อการบริหารที่มีประสิทธิภาพและเป็นธรรมตามหลัก นิติธรรม

3. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นแผนแม่บทเพื่อการบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ มีทั้งสิ้น 23 แผน ซึ่งจะมีผลผูกพันต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น โดยแผนแม่บทจะนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคงมั่งคั่ง ยั่งยืนเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ภายในช่วงเวลาดังกล่าว

สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ (2562, หน้า 1) ได้กล่าวถึงรายละเอียดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติไว้ว่า แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นแผนระดับที่ 2 ที่มีความสำคัญในการเป็นแนวทางการพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ และถ่ายทอดไปสู่แนวทางในการปฏิบัติในแผนระดับที่ 3 ของหน่วยงานโดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงศึกษาธิการมีอยู่ใน 2 ประเด็น ได้แก่

1. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 11 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตซึ่งได้กำหนดแผนย่อยไว้ 5 แผน เพื่อพัฒนาและยกระดับทรัพยากรมนุษย์ในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เต็มศักยภาพและเหมาะสม ดังนี้ 1) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพ และเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์อย่างเป็นระบบ 2) การพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย โดยจัดให้มีการเตรียมความพร้อมให้แก่พ่อแม่ตั้งแต่อนก่อนการตั้งครรภ์ ส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงพยาบาลทุกระดับดำเนินงานตามมาตรฐานงานอนามัยแม่และเด็กสู่มาตรฐานโรงพยาบาลและบริการสุขภาพ 3) การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น โดยจัดให้มีการพัฒนาทักษะความสามารถที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ส่งเสริมและสนับสนุนระบบบริการสุขภาพและอนามัยที่เชื่อมต่อกันระหว่างระบบสาธารณสุขกับโรงเรียนหรือสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านความฉลาดทางเชาวนปัญญาและความฉลาดทางอารมณ์ของกลุ่มวัยเรียน/วัยรุ่น 4) การพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน โดยการยกระดับศักยภาพทักษะและสมรรถนะของคนในช่วงวัยทำงานให้สอดคล้องกับความสามารถเฉพาะบุคคลและความต้องการของตลาดแรงงาน ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาความรู้แรงงาน พัฒนาต่อยอดความรู้ในการสร้างสรรค์งานใหม่ๆ และสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับวัยทำงาน 5) การส่งเสริมศักยภาพวัยผู้สูงอายุ โดยส่งเสริมการมีงานทำของผู้สูงอายุให้พึ่งพาตนเองได้

ทางเศรษฐกิจ และร่วมเป็นพลังสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ชุมชนและประเทศ มีหลักประกันทางสังคมที่สอดคล้องกับความจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต และส่งเสริมสนับสนุนระบบการส่งเสริมสุขภาพและผู้สูงอายุ พร้อมทั้งจัดสภาพแวดล้อมให้เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ

2. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 12 การพัฒนาการเรียนรู้ ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่เน้นทั้งการแก้ไขปัญหาในปัจจุบัน และการเสริมสร้างและยกระดับการพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ โดยการพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา และพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต ควบคู่กับการส่งเสริมการพัฒนาคนไทยตามพหุปัญญาให้เต็มตามศักยภาพโดยประกอบด้วย 2 แผนย่อย ดังนี้ 1) การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ด้วยการปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21 โดยพัฒนาระบบการเรียนรู้ในทุกระดับชั้นตั้งแต่ปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษาที่ใช้ฐานความรู้และระบบคิดในลักษณะสหวิทยาการ พัฒนาระบบการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกระดับการศึกษา และจัดกิจกรรมเสริมทักษะเพื่อพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 2) การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย ด้วยการพัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญาผ่านครอบครัว ระบบสถานศึกษา สภาพแวดล้อม รวมทั้งสื่อ โดยพัฒนาระบบบริหารจัดการกลไกการคัดกรองและการส่งต่อเพื่อส่งเสริมการพัฒนาคนไทยตามพหุปัญญาให้เต็มตามศักยภาพ

4. แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 258 จ. ได้บัญญัติให้มีการดำเนินการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ครอบคลุมให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา มีกลไกและระบบการผลิต คัดกรอง และพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูและอาจารย์ มีกลไกสร้างระบบคุณธรรมในการบริหารงานบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพครูให้มีการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทุกระดับเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความถนัด และปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยสอดคล้องกันทั้งในระดับชาติและระดับพื้นที่ นอกจากนี้แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษายังเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะสนับสนุนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ ด้านความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม และด้านขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจและการกระจายรายได้ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาฉบับนี้ มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนทุกกลุ่มวัยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะที่จำเป็นของโลกอนาคต สามารถแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีวินัย มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และเป็นพลเมืองที่รู้สิทธิและหน้าที่ มีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ มีความรักและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย (คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา, 2560, หน้า 295-297) ทั้งนี้ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาฉบับนี้ มุ่งเน้นกิจกรรม

ปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาคการศึกษาที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนและประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ 5 กิจกรรม ดังนี้

1. การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย
2. การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21
3. การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐาน
4. การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและระบบอื่นๆ ที่เน้นการฝึกปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ นำไปสู่การจ้างงานและการสร้างงาน
5. การปฏิรูปบทบาทการวิจัยและระบบธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศไทยออกจากกับดักรายได้ปานกลางอย่างยั่งยืน

5. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) มีสถานะเป็นแผนระดับที่ 2 ซึ่งเป็นกลไกที่สำคัญในการแปลงยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ และใช้เป็นกรอบสำหรับการจัดทำแผนระดับที่ 3 เพื่อให้การดำเนินงานของภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องสามารถสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติตามกรอบระยะเวลาที่คาดหวังไว้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” ซึ่งหมายถึงการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับโครงสร้างนโยบายและกลไกเพื่อมุ่งเสริมสร้างสังคมที่ก้าวหน้า พลวัตของโลกและเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพพร้อมกับการยกระดับกิจกรรมการผลิตและการให้บริการให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มที่สูงขึ้นโดยอยู่บนพื้นฐานของความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้างต้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565, หน้า 20-21) ได้กำหนดเป้าหมายหลักของการพัฒนาจำนวน 5 ประการ ประกอบด้วย

1. การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรมมุ่งยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการสำคัญผ่านการผลักดันส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีและความคิดสร้างสรรค์ที่ตอบโจทย์พัฒนาการของสังคมยุคใหม่ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมพร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงเศรษฐกิจท้องถิ่นและผู้ประกอบการรายย่อยกับห่วงโซ่ มูลค่าของภาคการผลิตและบริการเป้าหมายรวมถึงพัฒนาระบบนิเวศที่ส่งเสริมการค้าการลงทุนและนวัตกรรม
2. การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่มุ่งพัฒนาให้คนไทยมีทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสมกับโลกยุคใหม่ทั้งทักษะในด้านความรู้ทักษะทางพฤติกรรมและคุณลักษณะตามบรรทัด

ฐานที่ดีของสังคมและเร่งรัดการเตรียมพร้อมกำลังคนให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและเอื้อต่อการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ภาคการผลิตและบริการเป้าหมายที่มีศักยภาพและผลิตภาพสูงขึ้นรวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างหลักประกันและความคุ้มครองทางสังคมที่สามารถส่งเสริมความมั่นคงในชีวิต

3. การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรมมุ่งลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในเชิงรายได้พื้นที่ความมั่งคั่งและการแข่งขันของภาคธุรกิจด้วยการสนับสนุนช่วยเหลือกลุ่มเปราะบาง และผู้ด้อยโอกาสให้มีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจ และจัดให้มีบริการสาธารณะที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมในทุกพื้นที่ พร้อมทั้งเพิ่มโอกาสในการแข่งขันของภาคธุรกิจให้เปิดกว้างและเป็นธรรม

4. การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริการไปสู่ความยั่งยืนมุ่งลดการก่อกมลพิษควบคู่ไปกับการผลักดันให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับขีดความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศตลอดจนลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนภายในปี 2593 และบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ภายในปี 2608

5. การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่มุ่งสร้างความพร้อมในการรับมือและแสวงหาโอกาสจากการเป็นสังคมสูงวัย การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศภัยโรคระบาดและภัยคุกคามทางไซเบอร์พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและกลไกทางสถาบันที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงสู่ดิจิทัลรวมทั้งปรับปรุงโครงสร้างและระบบการบริหารงานของภาครัฐให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบททางเศรษฐกิจสังคมและเทคโนโลยีได้อย่างทันเวลามีประสิทธิภาพและมีธรรมาภิบาล

6. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพ.ศ. 2540 ที่ว่าด้วยการจัดการศึกษาของคนในประเทศกล่าวถึงสิทธิของบุคคลที่จะได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายทุกคนและการจัดการศึกษาโดยมุ่งที่การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนรวมถึงการจัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ (ราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ 116 ตอนที่ 74ก ลงวันที่ 19 สิงหาคม 2542 ราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ 119 ตอนที่ 1230 ลงวันที่ 8 ธันวาคม 2545) โดยจุดมุ่งหมายและหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้นั้น เพื่อต้องการให้คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย

ความเสมอภาคและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติรวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพรู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยมีหลักการสำคัญคือเป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชนให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องมีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาสถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา มีการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา พร้อมทั้งมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องมีการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาจัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นๆ

7. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ด้านการศึกษา (SDG4)

สำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2562, หน้า 25) ได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนไว้ว่าจากการที่ประเทศไทยได้ร่วมรับรองเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ในการประชุมสุดยอดสหประชาชาติสมัยสามัญ (UN General Assembly) ครั้งที่ 70 ณ กรุงนิวยอร์กประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2558 ซึ่งประกอบไปด้วย 17 เป้าหมาย (goals) 169 เป้าประสงค์ (targets) โดยมีระยะเวลาดำเนินการตั้งตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558-2573 (ค.ศ. 2015 - ค.ศ. 2030) และได้มีการดำเนินการกำหนดและจัดทำกรอบแนวทางตามกลไกติดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อให้เกิดกลไกการติดตามผลการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม

สำหรับเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้ง 17 เป้าหมายนั้น ทุกเป้าหมายมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้แน่ใจว่าโลกของเราจะดีขึ้นภายในปี 2573 โดยเป้าหมายเหล่านี้คือการเรียกร้องให้มีการดำเนินการเพื่อยุติความยากจน ปกป้องโลกในด้านต่างๆ และทำให้ทุกคนในโลกมีความสุขและความมั่งคั่ง เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนมีแนวทางและเป้าหมายที่ชัดเจนสำหรับทุกประเทศเพื่อให้สอดคล้องกับลำดับความสำคัญในการพัฒนาของตนเอง โดยในเป้าหมายที่ 4 เป็นเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ซึ่งได้กำหนดเป้าหมายไว้ว่า “สร้างหลักประกันว่าทุกคนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต” และในส่วนของสาระสำคัญมีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมที่เน้นการสร้างโอกาสทางการศึกษาในสถานศึกษา ไปสู่แนวคิดที่ให้ความสำคัญกับการเข้าถึงเด็กที่ด้อยโอกาสทุกกลุ่ม ปัญหาความเท่าเทียมของหญิงและชายในการเข้าถึงการศึกษา และต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยเชื่อมโยงกับความต้องการของตลาดแรงงาน รวมถึงกลุ่มผู้ใหญ่ที่มีปัญหาการอ่านออกเขียนได้ และการขาดทักษะใหม่ๆ ที่ตลาด

ต้องการให้กลับเข้ามาศึกษาต่อ เพื่อเสริมสร้างทักษะและสมรรถนะในการประกอบอาชีพอย่างต่อเนื่อง มีเป้าประสงค์ที่สำคัญ คือ การสร้างหลักประกันทางการศึกษาที่มีคุณภาพ เสมอภาคและเท่าเทียมสำหรับเด็กทุกคนในทุกระดับตั้งแต่ปฐมวัยถึงอุดมศึกษา ขจัดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โดยคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน ความเสมอภาคระหว่างเพศ การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความสงบสุข และการเป็นพลเมืองของโลก ประเทศไทยจึงต้องนำเป้าหมายดังกล่าวมากำหนดยุทธศาสตร์และมาตรการเชิงนโยบาย วางแผนและขับเคลื่อนให้มีหลักประกันโอกาสทางการศึกษา และลดความเหลื่อมล้ำในสังคม เพื่อบรรลุเป้าหมายของสัญญาประชาคมโลกที่ได้ตกลงร่วมกัน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า 5-6)

8. นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ

ตรีนุช เทียนทอง (2564, ย่อหน้า 2) ประกาศนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เพื่อให้ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ยึดเป็นกรอบในการดำเนินงานเพื่อให้การทำงานภาพรวมของกระทรวงเกิดผลสัมฤทธิ์ และผลักดันให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและประสิทธิภาพในทุกมิติ ดังนี้

1. การจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัย

1.1 เร่งสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาเพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นของสังคม และป้องกันจากภัยคุกคามในชีวิตรูปแบบใหม่ และภัยอื่นๆ โดยมีการดำเนินการตามแผนและมาตรการด้านความปลอดภัยให้แก่ผู้เรียน ครู และบุคลากรในรูปแบบต่างๆ อย่างเข้มข้น รวมทั้งดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ติดตามประเมินผลการดำเนินการ และแสวงหาสถานศึกษาที่ดำเนินการได้ดีเยี่ยม (best practice) เพื่อปรับปรุง พัฒนาและขยายผลต่อไป

1.2 เร่งปลูกฝังทัศนคติ พฤติกรรม และองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง โดยบูรณาการอยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างโอกาสในการเรียนรู้และสร้างภูมิคุ้มกันควบคู่กับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในเชิงบวกและสร้างสรรค์ พร้อมทั้งหาแนวทางวิธีการปกป้องคุ้มครองต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา

1.3 เสริมสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ ความตระหนัก และส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

1.4 เร่งพัฒนาบทบาทและภารกิจของหน่วยงานด้านความปลอดภัยที่มีอยู่ในทุกหน่วยงาน ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการให้ดำเนินการอย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ

2. การยกระดับคุณภาพการศึกษา

2.1 ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษานำหลักสูตรฐานสมรรถนะไปสู่การปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ เพื่อสร้างสมรรถนะที่สำคัญจำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 ให้กับผู้เรียน

2.2 จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ค้นพบพรสวรรค์ ความสนใจ ความถนัดในอาชีพของตนเอง ด้วยการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง (active learning) ทั้งในห้องเรียน สถานประกอบการ รวมทั้งการเรียนรู้ผ่านแพลตฟอร์มและห้องดิจิทัลให้คำปรึกษาแนะนำ

2.3 พัฒนาและบูรณาการกระบวนการจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผลฐานสมรรถนะสู่การปฏิบัติในชั้นเรียน เพื่อสร้างความฉลาดรู้ด้านการอ่าน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สร้างตรรกะความคิดแบบเป็นเหตุเป็นผลให้นักเรียนไทยสามารถแข่งขันได้กับนานาชาติ

2.4 พัฒนาทักษะดิจิทัลและภาษาคอมพิวเตอร์ (coding) สำหรับผู้เรียนทุกช่วงวัย เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสู่สังคมดิจิทัลในโลกยุคใหม่

2.5 พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมืองและศีลธรรมให้มีความทันสมัย น่าสนใจ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ควบคู่ไปกับการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ของท้องถิ่น และการเสริมสร้างวิถีชีวิตของความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

2.6 จัดการเรียนรู้ตามความสนใจรายบุคคลของผู้เรียนผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์มที่หลากหลายและแพลตฟอร์มการเรียนรู้อัจฉริยะที่รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อการสอนคุณภาพสูงรวมทั้งมีการประเมินและพัฒนาผู้เรียน

2.7 ส่งเสริมการให้ความรู้และทักษะด้านการเงินและการออม (financial literacy) ให้กับผู้เรียน โดยบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการคลัง กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ธนาคารออมสิน สหกรณ์ ฯลฯ ผ่านกระบวนการเรียนรู้ โครงการ และกิจกรรมต่างๆ และการเผยแพร่สื่อแอนิเมชันรอบรู้เรื่องเงิน รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดการลงทุนเชิงพาณิชย์เพื่อให้เกิดผลตอบแทนที่สูงขึ้น

2.8 ปรับโฉมศูนย์วิทยาศาสตร์และศูนย์การเรียนรู้ ให้มีรูปลักษณะที่ทันสมัย สวยงาม ร่มรื่น น่าสนใจ ให้เข้าไปใช้บริการ โดยมีมุมค้นหาความรู้ด้วยเทคโนโลยีทันสมัย มุมจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ คิวเวิร์คของนักเรียน หรือกลุ่มผู้เรียน และการร่วมกิจกรรมกับครอบครัว หรือจัดเป็นฐานการเรียนรู้ด้านต่างๆ ที่ผู้เรียนและประชาชนสามารถลงทะเบียนเข้าร่วมกิจกรรม และได้รับเอกสารรับรองการเข้าร่วมกิจกรรม เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้องหรือสะสมหน่วยการเรียนรู้ (credit bank) ได้ รวมทั้งมีบริเวณพักผ่อนที่มีบริการลักษณะบ้านสวนกาแฟเพื่อการเรียนรู้ เป็นต้น

2.9 ส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาให้มีการนำผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติไปใช้ในการวางแผนการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

2.10 พัฒนาระบบการประเมินคุณภาพสถานศึกษาที่เน้นสมรรถนะและผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน

3. การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษาทุกช่วงวัย

3.1 พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการส่งต่อไปยังสถานศึกษาในระดับที่สูงขึ้น โดยเฉพาะระดับการศึกษาภาคบังคับ เพื่อป้องกันเด็กตกหล่นและเด็กออกกลางคัน

3.2 ส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กปฐมวัยที่มีอายุตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไปทุกคน เข้าสู่ระบบการศึกษา เพื่อรับการพัฒนารอบด้าน มีคุณภาพ ตามศักยภาพ ตามวัยและต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ โดยบูรณาการร่วมงานกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.3 พัฒนาข้อมูลและทางเลือกที่หลากหลายให้กับผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายพิเศษ และกลุ่มเปราะบาง รวมทั้งกลุ่ม NEETs ในการเข้าถึงการศึกษา การเรียนรู้ และการฝึกอาชีพ อย่างเท่าเทียม

3.4 พัฒนาระบบสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว (home school) และการเรียนรู้ที่บ้านเป็นหลัก (home-based learning)

4. การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

4.1 พัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษา และหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น แบบโมดูล (modular system) มีการบูรณาการวิชาสามัญและวิชาชีพในชุดวิชาชีพเดียวกัน เชื่อมโยงการจัดการอาชีวศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบและระบบทวิภาคี รวมทั้งการจัดการเรียนรู้แบบต่อเนื่อง (block course) เพื่อสะสมหน่วยการเรียนรู้ (credit bank) ร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาอย่างเข้มข้นเพื่อการมีงานทำ

4.2 ขับเคลื่อนการผลิตและพัฒนากำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และยกระดับสมรรถนะกำลังคนตามกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน และมาตรฐานสากล รวมทั้งขับเคลื่อนความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (excellence center) โดยความร่วมมือกับภาคเอกชนและสถานประกอบการในการผลิตกำลังคนที่ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ

4.3 พัฒนาสมรรถนะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ โดยการ re-skill up-skill และ new skill เพื่อให้ทุกกลุ่มเป้าหมายมีการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น พร้อมทั้งสร้างช่องทางอาชีพในรูปแบบหลากหลายให้ครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งผู้สูงอายุ โดยมีการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.4 ส่งเสริมการพัฒนาแบบทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (v-net) ตามสมรรถนะที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพ และการนำผลการทดสอบไปใช้คัดเลือกเข้าทำงาน ศึกษาต่อ ขอรับประกาศนียบัตรมาตรฐานสมรรถนะการใช้ดิจิทัล (digital literacy) การขอรับวุฒิบัตรสมรรถนะภาษาอังกฤษ (english competency)

4.5 จัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาการจัดตั้งธุรกิจ (ศูนย์ start-up) ภายใต้ศูนย์พัฒนาอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ และพัฒนาศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา เพื่อการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการด้านอาชีพทั้งผู้เรียนอาชีวศึกษาและประชาชนทั่วไป โดยเชื่อมโยงกับ กศน. และสถานประกอบการ ทั้งภาครัฐและเอกชนที่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพในวิถีชีวิตรูปแบบใหม่

4.6 เพิ่มบทบาทการอาชีวศึกษาในการสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการและกำลังแรงงานในภาคเกษตร โดยเฉพาะกลุ่มเกษตรกรอัจฉริยะ (smart farmer) และกลุ่มยุวเกษตรกรอัจฉริยะ (young smart farmer) ที่สามารถรองรับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้

4.7 ส่งเสริม และสนับสนุนการผลิตและพัฒนากำลังคนทุกช่วงวัยเพื่อการมีงานทำ โดยบูรณาการความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกับหน่วยงาน องค์กรทั้งภาครัฐ เอกชน ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถาบันสังคมอื่น

4.8 พัฒนาหลักสูตรอาชีพสำหรับกลุ่มเป้าหมายผู้อยู่นอกระบบโรงเรียนและประชาชนที่สอดคล้องมาตรฐานอาชีพ เพื่อการเข้าสู่งานหรือประกอบอาชีพและได้รับคุณวุฒิวิชาชีพตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ รวมทั้งสามารถนำผลการเรียนรู้และมวลประสบการณ์เทียบโอนเข้าสู่งานหรือประกอบอาชีพ (credit bank) ได้

5. การส่งเสริมสนับสนุนวิชาชีพครู บุคลากรทางการศึกษา และบุคลากรสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

5.1 ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการตามหลักเกณฑ์การประเมินวิทยฐานะแบบใหม่ Performance Appraisal (PA) โดยใช้ระบบการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ระบบ Digital Performance Appraisal (DPA)

5.2 ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการ พัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลตามกรอบระดับสมรรถนะดิจิทัล (digital competency) สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอาชีวศึกษา

5.3 พัฒนาครูให้มีความพร้อมด้านวิชาการและทักษะการจัดการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ต่างๆ รวมทั้งให้เป็นผู้วางแผนเส้นทางการเรียนรู้ การประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิตของผู้เรียนได้ตามความสนใจและความถนัดของแต่ละบุคคล

5.4 พัฒนาขีดความสามารถของข้าราชการพลเรือนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องและเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต

5.5 เร่งรัดการดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ ควบคู่กับการให้ความรู้ด้านการวางแผนและการสร้างวินัยด้านการเงินและการออม

6. การพัฒนาระบบราชการ และการบริการภาครัฐยุคดิจิทัล

6.1 ขับเคลื่อนการพัฒนาระบบราชการ 4.0 ด้วยนวัตกรรม และการนำเทคโนโลยีดิจิทัล มาเป็นกลไกหลัก ในการดำเนินงาน (digitalize process) การเชื่อมโยงและแบ่งปันข้อมูล (sharing data) การส่งเสริมความร่วมมือ บูรณาการกับภาคส่วนต่างๆ ทั้งภายในและภายนอก

6.2 ปรับปรุงประสิทธิภาพของเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศให้สามารถใช้งานเครือข่ายสื่อสารข้อมูลเชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อรองรับระบบราชการ 4.0 สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ในทุกเวลา ทุกสถานที่ ทุกอุปกรณ์และทุกช่องทาง

6.3 ปรับปรุงระบบการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา โดยยึดหลักความจำเป็นและใช้พื้นที่เป็นฐาน ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ

6.4 นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในระบบการคัดเลือกข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในตำแหน่งและสายงานต่างๆ

6.5 ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของส่วนราชการให้เป็นไปตามกลไกการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

7. การขับเคลื่อนกฎหมายการศึกษาและแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยเร่งรัดการดำเนินการจัดทำกฎหมายลำดับรองและแผนการศึกษาแห่งชาติเพื่อรองรับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติควบคู่กับการสร้างการรับรู้ให้กับประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง

แนวคิดเกี่ยวกับการนำนโยบายและแผนสู่การปฏิบัติ

1. ความหมายของนโยบายและแผน

นโยบาย (policy) และแผน (plan) เป็นคำที่มีความหมายใกล้เคียงกันมาก ถือได้ว่าเป็นแนวคิดอันจะนำไปสู่การดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับกันว่าการกำหนดนโยบายและแผน รวมทั้งการขับเคลื่อนนโยบายและแผนไปสู่การปฏิบัติ นั้น เป็นบทบาทที่สำคัญมากที่สุดประการหนึ่งของผู้บริหาร โดยนโยบายเป็นกระบวนการบริหารที่ก่อให้เกิดแผนงาน (plan) โครงการ (program) โครงการงาน (project) ซึ่งเป็นวิธีการที่จะนำไปสู่ความสำเร็จหรือบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ แม้ทั้งสองคำนี้จะมีความหมายใกล้เคียงกันมาก แต่ก็มีบางสิ่งหรือบางลักษณะที่นักวิชาการหลายท่านได้จำแนกความแตกต่างระหว่างนโยบายและแผนไว้โดยให้คำนิยาม ดังนี้

ประชุม รอดประเสริฐ (2544, หน้า 13) กล่าวว่า นโยบาย คือ ความเข้าใจร่วมกันอย่าง กว้างๆ ที่ใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจเพื่อการปฏิบัติภารกิจต่างๆ ของหน่วยงาน

วิจิตร ศรีสอาน (2549, หน้า 8) กล่าวเปรียบว่า นโยบายเปรียบเสมือนเข็มทิศและหางเสือในการเดินเรือ เป็นส่วนสำคัญในการนำพาเรือไปในทิศทางที่กำหนดไว้

วรเดช จันทรศร (2551, หน้า 37) กล่าวว่า นโยบาย คือ แนวทางในการดำเนินงานที่ผู้มีอำนาจได้คัดเลือกขึ้นมาจากหลากหลายแนวทาง เพื่อกำหนดให้ประชาชนหรือผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติ

วิโรจน์ สารรัตนะ (2555, หน้า 14) กล่าวว่า นโยบาย คือ แนวทางหรือวิธีปฏิบัติที่รัฐบาล หรือกลุ่ม หรือบุคคล เลือกจากหลายๆ ทางมาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ

ราชบัณฑิตยสถาน (2556, หน้า 607) ได้กำหนดความหมายของนโยบายไว้ว่า นโยบาย หมายถึง หลักการและวิธีปฏิบัติซึ่งถือเป็นแนวทางในการดำเนินการทั้งนี้ยังมีนักวิชาการท่านอื่นๆ ได้ให้ความหมายหรือคำจำกัดความของนโยบายไว้หลากหลาย เช่น

ฟรายดริช (Friedrich, 1963, p.79) กล่าวว่า นโยบาย คือ ข้อเสนอแนะแนวทางที่จะปฏิบัติการของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

กรีนวูด (Greenwood, 1965, p.222) กล่าวว่า นโยบาย คือ การตัดสินใจขั้นต้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานให้เป็นไปตามถูกต้องและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

คานน์ (Kahn, 1969, p.130) กล่าวว่า นโยบาย คือ แผนงานประจำ ซึ่งเกิดจากการต่อรองการปฏิบัติตามข้อตกลง และการประนีประนอมในการกำหนดเป้าหมาย เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลที่ต้องการ

เทอร์รี่ (Terry, 1977, p.189) กล่าวว่า นโยบาย คือ การพูดหรือการเขียนถึงแนวทางทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน

นโยบายเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนในการกำหนด โดยมีหลักการและเหตุผลที่สำคัญหลายประการ ขั้นตอนที่สำคัญที่สุดของการกำหนดนโยบาย ได้แก่ ขั้นการวิจัยและการวิเคราะห์นโยบาย ขั้นการพัฒนาและกำหนดโครงสร้างนโยบาย ขั้นการเสนอใช้และการนำนโยบายไปปฏิบัติ และขั้นการประเมินผลและการประเมินผลนโยบาย นโยบายเป็นกรอบสำหรับการตัดสินใจ และเป็นแนวทางในการบริหารงานของผู้บริหาร โดยนโยบายจะช่วยสนับสนุนในการตัดสินใจ เป็นการควบคุมการบริหารงาน ทำให้เกิดความแน่นอนและการประสานงานในการปฏิบัติงานและช่วยลดเวลาในการตัดสินใจ ทั้งนี้ นโยบายที่ดีย่อมทำให้การตัดสินใจที่ถูกต้องและดีตามไปด้วย

นอกจากนี้ มีนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้คำนิยามของแผน ไว้ดังนี้

อุทัย บุญประเสริฐ (2538, หน้า 19) กล่าวว่า แผน คือ วิธีทางและกลไกที่นำไปสู่การกระทำหรือกิจกรรมเพื่อการบรรลุผลลัพธ์หรือความคาดหวังที่องค์กรหรือหน่วยงานต้องการให้เกิดขึ้นและการวางแผนเป็นกิจกรรมที่คาดหวังว่าจะต้องปฏิบัติ ซึ่งเกิดจากการกำหนดวิธีทำงานในอนาคตเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

นันทรัตน์ เจริญกุล (2564, หน้า 13-17) กล่าวว่า แผน คือ วิธีทาง กลไก และข้อกำหนดในการดำเนินการใดๆ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายตามที่ต้องการคาดหวังไว้

ส่วนการวางแผน คือ กระบวนการตัดสินใจ การกำหนดวัตถุประสงค์ การกำหนดแนวทาง ตลอดจนการวิธีการไว้ล่วงหน้าเพื่อปฏิบัติการในอนาคต เป็นเครื่องชี้แนวทางในการปฏิบัติงานและนำไปสู่จุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่

1. วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ต้องการให้บรรลุ
2. นโยบาย ทิศทาง และแนวทางการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์
3. ผลผลิตและผลลัพธ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้น
4. วิธีการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์

จากความหมายของนโยบายและแผนที่กำลังกล่าวมาข้างต้นนั้น จะเห็นได้ว่านโยบายและแผนมีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ นโยบายเป็นเครื่องมือชี้ทิศทางในการบริหารงานเป็นกรอบในการวางแผนและการตัดสินใจ ส่วนแผนคือผลที่เกิดจากการวางแผน ซึ่งคือวิธีทาง ข้อกำหนด หรือกระบวนการในการกำหนดทิศทาง เป้าหมาย วัตถุประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตขององค์การหรือหน่วยงาน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ โดยเลือกวิธีดำเนินงานที่ดีและมีประสิทธิภาพมากที่สุด

2. ความสำคัญของนโยบายและแผน

นโยบายและแผนเป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์และสำคัญกับการบริหาร เป็นส่วนหนึ่งของวิธีการจัดการ ซึ่งเป็นหนึ่งในสี่ของปัจจัยการบริหาร ทั้งยังเป็นส่วนสำคัญหลักในการบริหารขององค์การหรือหน่วยงานในทุกๆระดับ เนื่องจากเป็นตัวกำหนดทิศทาง เป้าหมาย วิธีดำเนินการ ที่จะทำให้หน่วยงานดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการภายในเวลาที่กำหนด นโยบายและแผนจึงมีความสำคัญต่อการดำเนินงาน ดังนี้

พงษ์ศักดิ์ ภูกาบขาว (2553, หน้า 50) กล่าวว่า นโยบายมีความสำคัญต่อการบริหาร เพราะนโยบายเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ทราบว่าใครจะทำอะไร เมื่อไหร่ ที่ไหน และอย่างไร ทั้งนี้เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลตามวัตถุประสงค์และทุกคนในหน่วยงานมีความเข้าใจที่ตรงกัน

สุปิ่น สุรันนา (2559, หน้า 17) กล่าวว่า นโยบายมีความสำคัญเพราะเป็นกรอบในการวางแผน การควบคุม และการติดตามการปฏิบัติงาน เพื่อให้สมาชิกทุกคนในหน่วยงานเข้าใจและนำไปสู่การปฏิบัติได้

นันทรัตน์ เจริญกุล (2564, หน้า 18-21) ได้สรุปเกี่ยวกับความสำคัญของนโยบายไว้ดังนี้

1. นโยบายจะช่วยให้ผู้บริหารทราบว่าทำอะไร อย่างไร และใช้ปัจจัยใดบ้างเป็นเสมือนเครื่องชี้ทิศทาง ทั้งยังเป็นหลักประกันให้ผู้บริหารในแต่ละระดับได้ยึดถือ

2. นโยบายจะช่วยให้บุคลากรในแต่ละระดับขององค์การเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่หรือภารกิจของหน่วยงานที่สังกัด รวมทั้งเป็นวิธีการที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ

3. นโยบายก่อให้เกิดเป้าหมายร่วมกัน อันจะนำไปให้การทำงานของบุคลากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

4. นโยบายที่ดีจะช่วยส่งเสริมให้ผู้บริหารใช้อำนาจอย่างถูกต้อง มีเหตุมีผล และมีความยุติธรรม จะนำมาซึ่งความน่าเชื่อถือและการบริหารงานที่ประสบความสำเร็จ

5. นโยบายจะช่วยให้เกิดการพัฒนาการทางการบริหาร

นโยบายถือเป็นกรอบในการพัฒนาหน่วยงาน สังคม และประเทศชาติ เป็นกรอบในการวางแผนและการตัดสินใจ รวมทั้งเป็นกรอบในการควบคุมและติดตามการปฏิบัติงานอีกด้วย โดยสามารถจำแนกนโยบายได้ 4 ลักษณะ ตามโครงสร้างและกระบวนการ ดังนี้

1. นโยบายในฐานะเป็นแม่บทของการบริหาร
2. นโยบายในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาการศึกษา
3. นโยบายในฐานะเป็นกรอบของการปฏิบัติ
4. นโยบายในฐานะเป็นกระบวนการ

แมสซี, และดักลาส (Massie, & Douglas, 1981, p.232) ยังได้กล่าวถึงความสำคัญของนโยบายไว้หลายประการ ดังนี้

1. นโยบายช่วยให้ประหยัดเวลา
2. นโยบายช่วยให้เกิดการประสานงาน
3. นโยบายช่วยให้องค์กรเกิดความมั่นคง
4. นโยบายช่วยส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรกล้าที่จะตัดสินใจ
5. นโยบายทำหน้าที่เป็นโครงร่างที่จะนำไปสู่การตัดสินใจ
6. นโยบายที่ชัดเจนจะช่วยให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างถูกต้อง

นอกจากนี้วชิระ พลพิทักษ์ (2563, หน้า 22) ได้สรุปความสำคัญและลักษณะของนโยบายที่ดีไว้ ดังนี้

1. นโยบายที่ดีจะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์การและช่วยให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าประสงค์

2. นโยบายที่ดีจะต้องกำหนดขึ้นจากข้อมูลที่เป็นจริง

3. นโยบายที่ดีจะต้องได้รับการกำหนดขึ้นก่อนการดำเนินงานและคำนึงถึงกลวิธีและการจัดสรรทรัพยากรที่เหมาะสม

4. นโยบายที่ดีต้องได้รับการกำหนดขึ้นเพื่อสนองต่อผลประโยชน์ของส่วนรวม และต้องมีการจัดลำดับความสำคัญและความจำเป็น

5. นโยบายที่ดีต้องใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ทุกคนในหน่วยงานสามารถเข้าใจได้อย่างชัดเจน

6. นโยบายที่ดีต้องมีขอบเขตและระยะเวลาที่ชัดเจน

7. นโยบายที่ดีต้องสามารถใช้เป็นหลักการในการปฏิบัติภารกิจและประสานสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น

8. นโยบายที่ดีต้องกำหนดขึ้นโดยครอบคลุมถึงเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย

9. นโยบายที่ดีต้องสอดคล้องกับระเบียบ กฎหมาย และข้อบังคับต่างๆ ของสังคม โดยส่วนรวม รวมทั้งความคิดเห็นของสาธารณชน

นอกจากนโยบายและแผนแล้ว การวางแผนก็เป็นหน้าที่สำคัญอีกประการหนึ่งของผู้บริหาร เพราะเป็นแนวทางปฏิบัติที่สำคัญและเป็นตัวกำหนดทิศทางในการดำเนินงาน ทั้งนี้ มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวไว้ ดังนี้

นันทรัตน์ เจริญกุล (2564, หน้า 59-61) กล่าวว่า แผนมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานทุกชนิดและทุกลักษณะงาน เป็นตัวกำหนดกิจกรรมที่จะดำเนินการในอนาคต และช่วยให้มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้แผนยังเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติอีกด้วย การวางแผนมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานทุกชนิด เป็นงานหลักและสำคัญในการบริหารของหน่วยงานในทุกระดับ เนื่องจากแผนเป็นตัวกำหนดทิศทาง เป้าหมาย และวิธีดำเนินการที่จะทำให้หน่วยงานดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการภายในเวลาที่กำหนด แผนและการวางแผนจึงมีความสำคัญ ดังนี้

1. ช่วยให้มีการใช้ทรัพยากรทุกชนิดอย่างประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุด
2. เป็นตัวกำหนดกิจกรรมที่จะดำเนินการในอนาคต
3. เกิดการประสานงานที่ดี ลดความซ้ำซ้อน สับสน และความขัดแย้ง
4. ช่วยพัฒนาองค์การหรือหน่วยงานให้เจริญก้าวหน้า

สอดคล้องกับ เทอร์รี่ (Terry, 1977, pp.221-224) ที่กล่าวว่า แผนเป็นเครื่องมือในการควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์อย่างมีระบบ ส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จ และช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และมีข้อดีหลายประการ ดังนี้

1. ทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีระบบและบรรลุตามวัตถุประสงค์
2. ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานในอนาคต
3. ช่วยแก้ปัญหาของลักษณะคำถามที่ว่า “อะไรจะเกิดขึ้นถ้า...”
4. เป็นเครื่องมือที่ให้ข้อมูลพื้นฐานในการควบคุมการปฏิบัติงาน
5. ช่วยส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในการปฏิบัติงาน
6. ช่วยให้เห็นภาพรวมทั้งหมดในการปฏิบัติงาน

7. ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและความสมดุลในการปฏิบัติงาน

8. ช่วยให้ผู้บริหารมีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

จากการศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญของนโยบายและแผน จะเห็นได้ว่านโยบายและแผนเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้การดำเนินงานขององค์การหรือหน่วยงานให้ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ อาจกล่าวได้ว่านโยบายเปรียบเสมือน “หางเสือ” ของเรือ ในขณะที่แผนเปรียบเสมือน “ใบเรือ” ที่คอยช่วยกันบังคับทิศทางให้เรือมุ่งไปสู่เป้าหมาย

3. ประเภทของนโยบายและแผน

นโยบายเป็นกรอบสำคัญในการบริหารงานทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือภาคเอกชน หน่วยงานระดับท้องถิ่นหรือหน่วยงานระดับชาติ จากการศึกษาเกี่ยวกับนโยบายต่างๆ อาจจำแนกได้ 3 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่ นโยบายสาธารณะ (public policy) นโยบายธุรกิจ (business policy) และนโยบายการศึกษา (educational policy) ทั้งนี้ มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้คำจำกัดความของนโยบายในแต่ละประเภทไว้ดังนี้

1. นโยบายสาธารณะ (public policy)

เฟรนด์ริช (Friedrich, 1963, p.70) กล่าวว่า นโยบายสาธารณะ คือ ข้อเสนอที่เกี่ยวกับการกระทำของบุคคล กลุ่มบุคคล หรือรัฐบาลที่ถูกนำเสนอเพื่อนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาของประชาชน โดยการพิจารณาเป็นขั้นตอนมีฝ่ายบริหารเข้ามามีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบาย

ดาย (Dye, 1984, pp.1-3) ได้ให้ความหมายของนโยบายสาธารณะไว้ว่าเป็นกิจกรรมที่รัฐสามารถเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำก็ได้ โดยอาจจะครอบคลุมกิจกรรมต่างๆ ทั้งหมดหรือบางส่วน เป็นกิจวัตรหรือเกิดขึ้นในบางโอกาส โดยมีวัตถุประสงค์ให้กิจกรรมดังกล่าวบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

จากความสำคัญข้างต้นจะเห็นได้ว่า นโยบายสาธารณะ คือ แผนหรือแนวทางการดำเนินกิจกรรมใดๆ ของรัฐบาลในการบริหารจัดการ

2. นโยบายธุรกิจ (business policy)

ชาง, และฟลอรัส (Chang, & Flores, 1980, p.1) กล่าวว่า นโยบายธุรกิจหมายถึงกรอบพื้นฐานในการกำหนดจุดมุ่งหมาย ปณิธาน วัตถุประสงค์ รวมถึงประเด็นปัญหาหลักของบริษัท และเป็นแนวทางในการดำเนินงานทางธุรกิจภายใต้กรอบแนวคิดนั้น

มอนดี, และฟลิปโป (Mondy, & Flippo, 1988, p.95) กล่าวว่า นโยบายธุรกิจคือ แนวทางที่กำหนดไว้ล่วงหน้า เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางในการตัดสินใจ

จากคำจำกัดความข้างต้น อาจกล่าวได้ว่า นโยบายธุรกิจ คือ แนวทางของบริษัทหรือหน่วยงานที่กำหนดไว้เพื่อกำหนดงานที่บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

3. นโยบายการศึกษา (educational policy)

วิจิตร ศรีสอาน (2544, หน้า 25) กล่าวว่า นโยบายการศึกษา หมายถึง แนวทางของรัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาสำหรับการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์ (2551, หน้า 14) กล่าวว่า นโยบายการศึกษา หมายถึง วิสัยทัศน์ที่เกี่ยวกับเป้าหมายหรือจุดหมายปลายทางของการศึกษา และแนวทางในการดำเนินงานเพื่อไปสู่เป้าหมายนั้น

จากคำจำกัดความของนโยบายการศึกษา จะเห็นได้ว่า ความหมายของนโยบายการศึกษาบางส่วนมีลักษณะใกล้เคียงกับนโยบายสาธารณะและนโยบายธุรกิจ นั่นคือ เป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด หากแต่นโยบายทางการศึกษาเป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพชีวิตคนด้วยการให้ความรู้ให้การฝึกอบรม และพัฒนาทักษะต่างๆ

นอกจากนี้ยังสามารถแบ่งนโยบายออกตามประเภทและแหล่งที่มา ได้ดังต่อไปนี้

1. นโยบายจำแนกตามแหล่งที่มา (sources) ประกอบด้วยนโยบายในลักษณะ ดังนี้

1.1 นโยบายริเริ่ม (originated policy) เป็นนโยบายที่ผู้บริหารระดับสูงเป็นผู้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานของผู้ใต้บังคับบัญชา

1.2 นโยบายร้องเรียน (appealed policy) เป็นนโยบายที่ผู้บริหารระดับกลางเป็นผู้กำหนดขึ้นเพื่อใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นประจำ

1.3 นโยบายเรียกร้อง (imposed policy) เป็นนโยบายที่เกิดขึ้นจากแรงกดดันภายนอกที่ให้องค์การหรือหน่วยงานต้องกำหนดนโยบายขึ้นมา

1.4 นโยบายโดยปริยายหรือนโยบายโดยนัย (implied policy) เป็นนโยบายเก๋ๆ อาจเกิดจากผู้บริหารระดับสูง หรือเป็นนโยบายที่เคยใช้มา อาจไม่มีเหตุผลแต่ต้องการให้ปฏิบัติ

2. นโยบายจำแนกตามลักษณะการเกิด (origin) เป็นการแบ่งนโยบายโดยเอาองค์การหรือหน่วยงานเป็นหลัก ประกอบด้วยนโยบายในลักษณะ ดังนี้

2.1 นโยบายภายใน (internal policy) เป็นนโยบายที่ผู้บริหารทุกระดับเป็นผู้กำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานภายในหน่วยงาน

2.2 นโยบายภายนอก (external policy) เป็นนโยบายที่เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองอิทธิพลจากนอกองค์การหรือหน่วยงาน

3. นโยบายจำแนกตามระดับชั้นการบริหารองค์การ (organizational level of management) เป็นการจำแนกนโยบายตามระดับชั้นของผู้บริหารในองค์การหรือหน่วยงาน ประกอบด้วยนโยบายในลักษณะ ดังนี้

3.1 นโยบายขั้นพื้นฐาน (basic policy) เป็นนโยบายที่กำหนดขึ้นโดยผู้บริหาร เพื่อใช้เป็นฐานในการกำหนดนโยบายอื่นๆ

3.2 นโยบายทั่วไป (general policy) เป็นนโยบายที่กำหนดขึ้นโดยผู้บริหาร ระดับกลางเพื่อให้นโยบายขั้นพื้นฐานชัดเจนและสามารถเป็นที่เข้าใจของผู้ปฏิบัติได้ง่าย

3.3 นโยบายเฉพาะแผนงาน (department policy) เป็นนโยบายระดับหน่วยงานที่กำหนดโดยผู้บริหารระดับหัวหน้างานในแผนกหรือกลุ่มงานต่างๆ

4. นโยบายจำแนกตามหน้าที่ (functions) เป็นนโยบายที่จำแนกตามหน้าที่ มีหลายประเภท และชื่อเรียกต่างๆ เช่น นโยบายการผลิต นโยบายการตลาด นโยบายการเงิน นโยบายการบริหารบุคคล เป็นต้น

ทั้งนี้ สีน พันธุ์พินิจ (2556, หน้า 52-53) ได้สรุปประเภทของแผนตามระดับการบริหาร โดยอยู่ในกรอบของระดับความรับผิดชอบการวางแผน ตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูงจนถึงผู้บริหารระดับต้น จำแนกไว้ 3 ชนิด ดังนี้

1. แผนกลยุทธ์ (strategic plan) คือ แผนที่เกี่ยวข้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย โดยผู้บริหารระดับสูง แล้วประสานไปยังผู้บริหารระดับกลางและระดับต้น ระยะเวลาของแผนเป็นแผนระยะยาว 4-5 ปีขึ้นไป มีขอบเขตและความรับผิดชอบค่อนข้างกว้าง

2. แผนยุทธวิธี (tactical plan) คือ แผนที่เป็นภารกิจของผู้บริหารระดับกลาง โดยการนำแผนกลยุทธ์มาทำเป็นแผนระยะสั้น ประมาณ 2-5 ปี เป็นการทำงานร่วมกันของผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับกลาง มีขอบเขตและความรับผิดชอบของแผนที่แคบกว่า

3. แผนปฏิบัติการ (operational plan) คือ แผนระยะสั้นของหน่วยงาน เช่น คณะสำนัก เป็นงานในลักษณะที่ต้องปฏิบัติเป็นประจำ วางแผนโดยผู้บริหารระดับล่างกระทำตามเป้าหมายปฏิบัติการให้สอดคล้องกับแผนยุทธวิธีและแผนกลยุทธ์ เป็นแผนระยะสั้นเวลา 1 ปี มีขอบเขตและความรับผิดชอบที่มีความเฉพาะเจาะจง

นันทรัตน์ เจริญกุล (2564, หน้า 69-71) ได้สรุปประเภทของแผน โดยการจำแนกไว้ 3 ลักษณะ ดังนี้

1. จำแนกตามลักษณะการใช้แผน

1.1 แผนใช้ประจำ (standing plan) คือ แผนที่ทำขึ้นเพื่อแสดงแนวทางในการปฏิบัติงาน เช่น นโยบาย (policy) ระเบียบปฏิบัติ (procedures) และกฎเกณฑ์ (rules) เป็นต้น

1.2 แผนใช้ครั้งเดียว (single-use plan) คือ แผนที่ทำขึ้นเพื่อปฏิบัติงานใดงานหนึ่งโดยเฉพาะ และสิ้นสุดเมื่อดำเนินงานตามแผนนั้นบรรลุตามวัตถุประสงค์แล้ว เช่น แผนงาน (program) โครงการ (project) และแผนงบประมาณ (budget plan) เป็นต้น

2. จำแนกตามระดับการใช้แผน

2.1 แผนมหภาค (macro plan) คือ แผนที่เป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับประชาชน/ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในภาพรวม เป็นแผนระดับชาติที่ครอบคลุมระบบการศึกษา/การเมือง/สังคม ฯลฯ เช่น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ เป็นต้น

2.2 แผนจุลภาค (micro plan) คือ แผนที่ใช้เฉพาะเรื่อง เฉพาะส่วน เฉพาะหน่วยงาน เช่น แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด เป็นต้น

3. จำแนกตามระยะเวลาการใช้แผน

3.1 แผนระยะยาว (long-range plan/master plan) ระยะเวลา 10-20 ปี เป็นแผนที่กำหนดเค้าโครงกว้างๆ เกี่ยวกับทิศทางการพัฒนาในเรื่องต่างๆ เช่น แผนการศึกษาแห่งชาติ

3.2 แผนระยะกลาง (medium-range plan) ระยะเวลา 4-6 ปี เป็นแผนที่มีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อกำหนดวิธีการดำเนินงานที่ชัดเจนและสอดคล้องกับแผนระยะยาว เช่น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

3.3 แผนระยะสั้น/แผนปฏิบัติการ (short-range plan/action plan/operational plan) ระยะเวลา 1-2 ปี เป็นแผนที่จัดทำขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับแผนระยะยาวและแผนระยะกลาง เป็นแผนในระดับองค์การหรือหน่วยงาน เช่น แผนการใช้งบประมาณประจำปี

นอกจากนี้สิน พันธุ์พินิจ (2556, หน้า 42-43) ได้สรุปเกี่ยวกับระดับของแผนไว้ ดังนี้

1. แผนงานระดับโลก (world organization plan) คือ แผนงานที่กำหนดขึ้นในองค์การระดับโลกที่เกิดจากความร่วมมือตั้งแต่ 2 ประเทศขึ้นไป เช่น แผนงานของสหประชาชาติ (UN) องค์การอนามัยโลก (WHO) เป็นต้น

2. แผนงานระดับระหว่างประเทศ (international plan) คือ แผนงานที่กำหนดขึ้นโดยองค์การที่มีความร่วมมือกันของกลุ่มประเทศที่มีพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสภาพทางภูมิศาสตร์คล้ายๆ กัน เช่น ความร่วมมือของกลุ่มประชาคม ASEAN เป็นต้น

3. แผนงานระดับนานาชาติ (national plan) คือ แผนงานที่กำหนดโดยรัฐบาลของประเทศนั้นๆ มีขอบเขตเฉพาะในประเทศ เช่น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษา เป็นต้น

4. แผนงานระดับกระทรวง (country department plan) คือ แผนงานระดับกระทรวงของรัฐบาลกลาง เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบในแต่ละกระทรวง เช่น แผนงานของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น

5. แผนงานระดับรัฐบาลท้องถิ่น (local government plan) คือ แผนงานที่รัฐบาลท้องถิ่นได้รับมาจากการกระจายอำนาจของรัฐบาลกลาง เช่น แผนงานระดับจังหวัดขององค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เป็นต้น

6. แผนงานขององค์การธุรกิจ คือ แผนที่ใช้ในองค์การธุรกิจเอกชน รัฐวิสาหกิจ หรือบริษัทห้างหุ้นส่วนต่างๆ

7. แผนงานระดับปัจเจกบุคคลคือ แผนที่อาจไม่เป็นทางการ ไม่มีลายลักษณ์อักษร อาจเป็นแผนที่เกิดจากการวางแผนโดยถ่ายทอดหรือแปลงเป็นการกระทำ เช่น แผนการศึกษาต่อการวางแผนครอบครัว เป็นต้น

สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2564, หน้า 8-11) ยังได้สรุปแนวทางการจัดทำแผนและอธิบายความหมายของแผน ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 ไว้ 3 ระดับ ดังนี้

1. แผนระดับที่ 1 หมายถึง ยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา 65)

2. แผนระดับที่ 2 หมายถึง แผนซึ่งเป็นแนวทางการขับเคลื่อนประเทศในมิติต่างๆ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและการถ่ายทอดไปสู่แนวทางในการปฏิบัติในแผนระดับที่ 3 ทั้งนี้ แผนระดับที่ 2 ในปัจจุบันมีจำนวน 4 แผน ดังนี้

2.1 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ หมายถึงแผนแม่บทเพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ร.บ. การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 3) โดยเป็นแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศตาม พ.ร.บ. แผน และขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. 2560 โดยเป็นแผนที่เป็นการกำหนดค่าเป้าหมาย ซึ่งแบ่งช่วงเวลาออกเป็น 4 ช่วง ช่วงละ 5 ปี รวมทั้งกำหนดประเด็นการพัฒนาในลักษณะที่มีความบูรณาการ และเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้อง (cross issue) และประเด็นการพัฒนาจะไม่มีซ้ำซ้อนกันระหว่างแผนแม่บทฯ ทั้งนี้เพื่อให้ส่วนราชการสามารถนำแผนแม่บทฯ ไปใช้ในทางปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และป้องกันการเกิดความสับสน

2.2 แผนการปฏิรูปประเทศ หมายถึง แผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศตาม พ.ร.บ. แผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. 2560 เป็นแผนที่มุ่งเน้นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง หรือแก้ไขประเด็นปัญหาและอุปสรรคเร่งด่วนเชิงโครงสร้าง วิธีและกระบวนการ หรือกลไก หรือกฎระเบียบ เพื่อให้รากฐานการพัฒนามีความมั่นคง เหมาะสม และ

สมควรกับบริบทประเทศ และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีความพร้อมร่วมขับเคลื่อนประเทศให้บรรลุเป้าหมายและวิสัยทัศน์ตามยุทธศาสตร์ชาติ

2.3 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หมายถึง แผนพัฒนาตามนโยบายของ พ.ร.บ. สถาปนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2561 โดยเป็นแผนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างต่อเนื่องในแต่ละช่วงระยะเวลา 5 ปี โดยต้องสอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐ ยุทธศาสตร์ชาติ สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมทั้งของประเทศและของโลก ทิศทางการพัฒนาประเทศที่เหมาะสม ซึ่งต้องเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล โดยมีการบูรณาการการดำเนินการร่วมกันและมุ่งตอบสนองความเป็นอยู่ที่มีความผาสุกและยั่งยืนของประชาชนทั้งในระดับชาติและระดับภูมิภาค

2.4 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ หมายถึง นโยบายและแผนตามกฎหมายว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ร.บ. สถาปนามั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2559 มาตรา 13) เป็นแผนหลักของชาติที่เป็นกรอบทิศทางการดำเนินการป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามเพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ

3. แผนระดับที่ 3 หมายถึง แผนที่จัดทำขึ้นโดยหน่วยงานของรัฐ เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นการพัฒนาของแผนระดับที่ 1 และแผนระดับที่ 2 ไปสู่การปฏิบัติ หรือจัดทำขึ้นตามพันธกรณีหรืออนุสัญญาระหว่างประเทศประกอบด้วยแผนต่างๆ ดังนี้

3.1 “แผนปฏิบัติการด้าน ...” หมายถึง แผนการพัฒนาเชิงประเด็น (issue based) ที่ไม่ใช่การดำเนินการที่มีลักษณะเป็นภารกิจปกติ และมีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากกว่า 1 กระทรวงหรือเทียบเท่า หรือหน่วยงานขึ้นตรงต่อ/ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรีขึ้นไป โดยต้องมีลักษณะเป็นแผนในเชิงปฏิบัติ (action plan) ซึ่งต้องมีองค์ประกอบและหลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... ตามที่สำนักงานฯ กำหนด ทั้งนี้ ต้องพิจารณาถึงความจำเป็นของการต้องมีแผนปฏิบัติการด้าน... โดยต้องมีแผนเฉพาะเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และต้องพิจารณาแผนปฏิบัติการด้านที่เกี่ยวข้องหรือสอดคล้องกับแผนที่จะจัดทำขึ้นร่วมด้วย เพื่อพิจารณาความจำเป็นของการจัดทำแผน และ/หรือการรวบรวมเป็นแผนเดียวกัน และ/หรือการยกเลิกการจัดทำแผน โดยเฉพาะในกรณีที่ไม่มีความหมายบัญญัติให้จัดทำแผนปฏิบัติการด้าน...

3.2 “แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี และแผนรายปี” หมายถึง แผนของส่วนราชการระดับกระทรวงหรือเทียบเท่าและระดับอื่นๆ ตามบทบัญญัติพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 ที่กำหนดให้ทุกหน่วยงานของรัฐต้องจัดทำแผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี และแผนรายปี โดยแผนปฏิบัติราชการจะเป็นแผนระดับที่ 3 หลักในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ และแผนระดับที่ 2 นโยบายรัฐบาล รวมทั้งแผนระดับที่ 3 ที่เกี่ยวข้องไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม

3.3 “แผนอื่นๆ” หมายถึง แผนระดับที่ 3 อื่นๆ ของหน่วยงานของรัฐที่มีกฎหมายระบุให้ใช้ชื่อนั้นๆ ทั้งนี้ ไม่นับรวมแผนปฏิบัติการหรือแผนอื่นๆ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นแผนสำหรับการดำเนินงานต่างๆ ภายในหน่วยงาน โดยหน่วยงานไม่ต้องส่งมาให้สำนักงานฯ พิจารณา ไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา รวมทั้งไม่ต้องนำเข้าระบบ eMENSCR

ทั้งนี้ แผนระดับที่ 2 เป็นแผนที่มีการบูรณาการและเชื่อมโยงกับแผนระดับที่ 1 ส่วนแผนระดับที่ 3 เป็นแผนเชิงปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของแผนระดับที่ 1 และแผนระดับที่ 2 ไปสู่การปฏิบัติ โดยส่งผลการบรรลุเป้าหมายของแผนระดับที่ 2 และแผนระดับที่ 1 ตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (XYZ)

จากการศึกษาเกี่ยวกับประเภทของนโยบายและแผนจะเห็นว่า ประเภทของนโยบายและแผนเกี่ยวข้องกับปัจจัยสิ่งแวดล้อมและมิติต่างๆ เช่น ด้านระดับการบริหาร ด้านเวลา ด้านหน้าที่ ด้านความถี่ของการใช้ เป็นต้น

4. การนำนโยบายและแผนสู่การปฏิบัติ

การนำนโยบายและแผนไปสู่การปฏิบัติเป็นขั้นตอนสำคัญในกระบวนการบริหาร ซึ่งเกิดขึ้นหลังจากการกำหนดนโยบาย เป็นการดำเนินการเพื่อนำมาซึ่งผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของการนำนโยบายและแผนไปสู่การปฏิบัติไว้ดังนี้

วรเดช จันทรศร (2546, หน้า 3) กล่าวว่า การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ คือ การแสวงหาวิธีการและแนวทางปรับปรุงนโยบาย แผนงาน และการปฏิบัติงานในโครงการให้ดีขึ้น รวมทั้งการสร้างกลยุทธ์เพื่อที่จะทำให้การนำนโยบายไปปฏิบัติดังกล่าวประสบความสำเร็จ เป็นการนำและกระตุ้นให้ทรัพยากรทางการบริหาร ตลอดจนกลไกทั้งหมดปฏิบัติงานให้บรรลุตามนโยบาย

กล้า ทองขาว (2548, หน้า 7-8) กล่าวว่า การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ คือ กระบวนการจัดการและการประสานกิจกรรม เพื่อนำมาพัฒนาแนวทาง สร้างกลยุทธ์ต่างๆ รวมถึงการจัดการและประสานกิจกรรมให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (2548, หน้า 1-2) กล่าวว่า การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ คือ การมอบหมายให้หน่วยงานต่างๆ นำนโยบายไปปฏิบัติเพื่อสนองความต้องการของประชาชน อันจะนำประเทศไปสู่ความมั่นคงและยั่งยืน

วชิรวัชร งามละม่อม (2558, หน้า 2) กล่าวว่า การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ คือ กระบวนการที่เป็นผลต่อเนื่องมาจากการกำหนดนโยบาย ทำอย่างไรให้องค์การหรือบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบสามารถนำพาให้การดำเนินงานเกิดผลสำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์

มีเตอร์, และฮอร์น (Meter, & Horn, 1975, pp.445-488) กล่าวว่า การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ คือ การดำเนินการเพื่อบังคับให้เกิดความสำเร็จ บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้โดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคลในภาครัฐหรือเอกชน

บาร์แดช (Bardarh, 1977, p.23) กล่าวว่า การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ คือ กระบวนการ ที่เกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งการบรรลุเป้าหมายที่กลุ่มของตนได้ตั้งไว้

จากความหมายข้างต้นอาจสรุปได้ว่า การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ คือ กระบวนการจัดการหรือประสานกิจกรรมที่เกี่ยวกับองค์การ โดยนำทรัพยากรหรือปัจจัยทางการบริหารขององค์การไปดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความสำเร็จและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

จะเห็นได้ว่า การนำนโยบายและแผนไปสู่การปฏิบัตินั้น ผู้บริหารทุกระดับต้องมีความเข้าใจและให้ความสำคัญกับแผน ให้ความสำคัญต่อการสื่อสารทั้งภายในและภายนอก รวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ขับเคลื่อนการดำเนินงานโดยใช้กระบวนการทำงานเป็นทีม และให้ความสำคัญกับการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนางานและองค์กรต่อไป สอดคล้องกับ เอ็ดเวิร์ด, และชาร์คาสกี (Edwards, & Shakansky, 1978, pp.303-304) ที่กล่าวว่า ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติไม่เพียงแต่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายที่ต้องปฏิบัติเท่านั้น แต่จะต้องเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่จะนำนโยบายนั้นไปปฏิบัติให้บรรลุด้วย

จากการศึกษาเกี่ยวกับการนำนโยบายและแผนไปสู่การปฏิบัติ จะเห็นได้ว่า การนำนโยบายและแผนไปปฏิบัติ นั้น ถือว่าเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการบริหาร เพราะการที่นโยบายจะบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้นั้น ขั้นตอนนี้ถือว่าเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญ เพราะถึงแม้ว่านโยบายและแผนจะดีมากแค่ไหน แต่หากนำไปปฏิบัติแล้วเกิดความล้มเหลว ก็ไม่เกิดผลประโยชน์ใด หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อหน่วยงานหรือองค์การได้

บริบทของการจัดการศึกษาในจังหวัดสระบุรี

1. ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี

จังหวัดสระบุรีมีหน่วยงานที่จัดการศึกษาในจังหวัดภายใต้สังกัดต่างๆ ดังนี้ (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสระบุรี, 2566, หน้า 14-15)

1. สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

1.1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเปิดสอนระดับก่อนประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้แก่ 1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 รับผิดชอบการจัดการศึกษาในเขตอำเภอเมืองสระบุรี อำเภอหนองแซง อำเภอบ้านหมอ อำเภอดอนพุด อำเภอหนองโดน อำเภอพระพุทธบาท อำเภอเสาไห้ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ

มีสถานศึกษา จำนวน 118 แห่ง 2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2
รับผิดชอบการจัดการศึกษาในเขตอำเภอแก่งคอย อำเภอหนองแค อำเภอวิหารแดง อำเภอมวกเหล็ก
อำเภอวังม่วง มีสถานศึกษา จำนวน 135 แห่ง 3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี
รับผิดชอบการจัดการศึกษาโรงเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาในจังหวัดสระบุรี มีสถานศึกษา จำนวน
21 แห่ง และ 4) ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสระบุรีรับผิดชอบการจัดการศึกษาจัดการศึกษา
สำหรับเด็กพิการและผู้ด้อยโอกาสตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการถึงระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
จำนวน 1 แห่ง

1.2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเปิดสอนระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีสถานศึกษา จำนวน 9 แห่ง ได้แก่
1) สถานศึกษาภาครัฐ จำนวน 7 แห่ง และ 2) สถานศึกษาภาคเอกชน จำนวน 2 แห่ง

1.3 สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้เปิดสอนระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา
ตอนปลาย (นอกระบบ) มีสถานศึกษา จำนวน 13 แห่ง ประจำอยู่อำเภอละ 1 แห่ง ทุกอำเภอ

1.4 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ได้แก่ 1) ในระบบ
เปิดสอนระดับก่อนประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนปลายมีสถานศึกษา จำนวน 31 แห่ง และ
2) นอกระบบ จำนวน 24 แห่ง

2. สังกัดส่วนราชการอื่น

2.1 สังกัดกระทรวงอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรมเปิดสอนระดับ
ปริญญาตรีถึงระดับปริญญาเอก มีสถานศึกษา จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยนานาชาติเอเชีย-
แปซิฟิก (สถานศึกษาภาคเอกชน)

2.2 กระทรวงมหาดไทยเปิดสอนระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย ได้แก่ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นสำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น
จังหวัดสถานศึกษาสังกัด อบจ. เทศบาล และ อบต. มีสถานศึกษา จำนวน 185 แห่ง ได้แก่
1) สถานศึกษาสังกัด อบจ. จำนวน 1 แห่ง 2) สถานศึกษาสังกัดเทศบาลและอบต. จำนวน 29 แห่ง
และ 3) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 155 แห่ง

2.3 สังกัดกระทรวงสาธารณสุขเปิดสอนระดับปริญญาตรีมีสถานศึกษา จำนวน 2
แห่ง คือ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสระบุรีและวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนพระพุทธรบาท

2.4 สังกัดกระทรวงกลาโหมเปิดสอนระดับปริญญาตรีมีสถานศึกษา จำนวน 1
แห่ง คือ โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช

ตาราง 7 จำนวนสถานศึกษา นักเรียน/นักศึกษา ห้องเรียน ครู จำแนกตามสังกัด ปีการศึกษา 2566

สังกัด	สถานศึกษา (แห่ง)	นักเรียน/ นักศึกษา (คน)	ห้องเรียน (ห้อง)	ครู และบุคลากร ทางการศึกษา (คน)
1. กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.)	328	103,974	7,372	5,650
1.1 สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)	275	68,124	5,843	3,839
1) สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1	118	18,559	3,683	1,205
2) สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2	135	23,282	1,386	1,304
3) สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี	21	25,976	752	1,294
4) ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสระบุรี	1	307	22	36
1.2 สำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)	31	16,565	571	1,136
- เอกชน	27	15,472	523	966
- นานาชาติ	4	1,093	48	170
1.3 สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา (สอศ.)	9	12,415	565	501
- รัฐบาล	7	11,142	565	463
- เอกชน	2	1,273		38
1.4 สำนักงานส่งเสริมการ เรียนรู้จังหวัดสระบุรี(สกร.)	13	6,870	393	174

ตาราง 7 (ต่อ)

สังกัด	สถานศึกษา (แห่ง)	นักเรียน/ นักศึกษา (คน)	ห้องเรียน (ห้อง)	ครู และบุคลากร ทางการศึกษา (คน)
2. กระทรวงมหาดไทย	185	16,185	407	1,077
2.1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด	1	210	191	26
สระบุรี (อบจ.)				
2.2 สำนักงานส่งเสริมการ	184	15,975	216	1,051
ปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสระบุรี				
- โรงเรียน/วิทยาลัย สังกัด	29	15,765	216	1,051
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น				
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	155			
รวมทุกหน่วยงาน	513	120,159	7,779	6,727

ที่มา : กระทรวงศึกษาธิการ (2566, ย่อหน้า 2)

ข้อมูล ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2566

2. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนํานโยบายและแผนสู่การปฏิบัติ

ผู้บริหารสถานศึกษาจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 4 ที่ได้บัญญัติไว้ว่า “ผู้บริหารสถานศึกษา” หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งทั้งของรัฐและเอกชนผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการบริหารงานในสถานศึกษาและมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายหรือแผนงานต่างๆ ลงสู่การปฏิบัติทั้งนี้ มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

สมศักดิ์ เจริญพานิชเสรี (2546, หน้า 25) ได้กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาว่าผู้บริหารสถานศึกษาเป็นตัวชี้วัดสำคัญต่อทิศทางการดำเนินงานนโยบายทางการศึกษา ผู้บริหาร ที่มีความสามารถสูงมีวิสัยทัศน์กว้างไกลดำเนินการศึกษาไปในทิศทางที่มุ่งหวังไว้อย่ามประสบความสำเร็จได้

กระทรวงศึกษาธิการ (2548, หน้า 25) ได้กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาว่าเป็นผู้ที่มีความสำคัญในการกำหนดนโยบายและนํานโยบายของโรงเรียนไปสู่การปฏิบัติรวมทั้ง

กำหนดติดตามผลการปฏิบัติงานการปรับปรุงคุณภาพของการจัดการศึกษาในโรงเรียนเป็นบุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารโรงเรียนแต่ละแห่งของภาครัฐและเอกชน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 12 – 13) ได้กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาว่ามีบทบาทสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษามากโดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาในด้านวิชาชีพเพราะสถานศึกษาเป็นระบบย่อยของระบบการศึกษาและระบบสังคมการจัดการศึกษาในสถานศึกษาจึงสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสภาพเศรษฐกิจและสังคมรวมทั้งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

บวร ปัสราทร (2557, ย่อหน้า 2) ได้กล่าวถึง บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ดังนี้

1. จัดทำนโยบายแผนพัฒนาการศึกษาด้านวิชาการบุคคลงบประมาณบริหารทั่วไป
2. จัดตั้ง/รับผิดชอบการใช้จ่ายงบประมาณ
3. พัฒนาหลักสูตร/จัดการเรียนการสอน
4. ออกระเบียบข้อบังคับประกาศแนวปฏิบัติ
5. กำกับติดตามประเมินผลตามแผนงานโครงการ
6. ระดมทรัพยากรปกครองดูแลบำรุงรักษาทรัพย์สินฯ
7. จัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
8. ส่งเสริมความเข้มแข็งชุมชนสร้างความสัมพันธ์

สมิท (Smith, 1973, pp. 197-209) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทหน้าที่สำคัญ

6 ประการ คือ

1. เป็นหัวหน้าฝ่ายบริหารโรงเรียนประสานงานให้กรนิเทศและวางโครงการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
2. มีลักษณะความเป็นผู้นำทั้งทางด้านส่วนตัวและวิชาชีพ
3. ฝึกให้นักเรียนมีระเบียบวินัยและใช้ระเบียบข้อบังคับอย่างเคร่งครัด
4. วางตัวเป็นกลางต่อการสร้างความสัมพันธ์กับคนทั่วไป
5. มีความเป็นกันเองกับนักเรียนและเข้าใจปัญหาของนักเรียน
6. มีมนุษยสัมพันธ์อันดีกับครูและช่วยเหลือครู

นอกจากนี้ พระมหาสมบุรณ์ สุธมโม (2557, หน้า 89) ยังได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคลากรที่สำคัญที่สุดในสถานศึกษา เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการวางกรอบทิศทางการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมายและนโยบายของรัฐ สอดคล้องกับ กิตติศักดิ์ อังคะนาวิน, และอภิสิทธิ์ ภาชนะวรรณ (2561, หน้า 204) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาถือ

เป็นกุญแจแห่งความสำเร็จ เพราะนอกจากจะปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของสถานศึกษาแล้ว ผู้บริหารสถานศึกษายังเป็นจุดเชื่อมั่นนโยบายกับการปฏิบัติที่ใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด

ศศิธรดา แพงไทย (2559, หน้า 9) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันจะต้องสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ต้องเท่าทันยุคของเทคโนโลยีและการเชื่อมโยงข้อมูล ผู้บริหารจะต้องแสดงบทบาทอย่างเต็มที่และใช้กลยุทธ์ต่างๆ ในการขับเคลื่อนนโยบาย รวมทั้งใช้เทคนิคการบริหารที่หลากหลายเพื่อนำพาองค์กรสู่ความสำเร็จ สอดคล้องกับเอ็ดเวิร์ด, และชาร์คาสกี (Edwards, & Shakansky, 1978, pp.303-304) ที่กล่าวว่า ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติไม่เพียงแต่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายที่ต้องปฏิบัติเท่านั้น แต่จะต้องเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่จะนำนโยบายนั้นไปปฏิบัติให้บรรลุด้วย

จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการนำนโยบายและแผนไปสู่การปฏิบัติ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นตัวชี้วัดสำคัญต่อทิศทางการดำเนินงานนโยบายทางการศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นกุญแจแห่งความสำเร็จที่เป็นจุดเชื่อมั่นนโยบายกับการปฏิบัติที่ใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด ผู้บริหารต้องมีความเข้าใจและให้ความสำคัญกับนโยบายและแผน เป็นนักวางแผนเป็นผู้กำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายกำกับดูแล การดำเนินงานให้ไปในทิศทางที่มุ่งหวังไว้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

พรรณงาม ธีระพงศ์, และสมบุรณ์ ศิริสรหิรัญ (2559, หน้า 655) ศึกษา เรื่อง การนำนโยบายการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาสู่การปฏิบัติในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนครปฐม ผลการวิจัย พบว่า สภาพการดำเนินงานด้านการกระจายอำนาจ ในภาพรวม สามารถดำเนินงานได้ในระดับดี โดยมีปัจจัย เช่น การบริหารโดยยึดหลักธรรมาภิบาล ภาวะผู้นำของผู้บริหารเอื้อต่อการดำเนินงาน เป็นต้น ส่วนความไม่พร้อมของกฎเกณฑ์ต่างๆ นโยบายการศึกษาจากส่วนกลาง มีการเปลี่ยนแปลงบ่อย เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน เป็นต้น จากผลการวิจัยผู้วิจัยจึงได้เสนอข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ในการส่งเสริมการกระจายอำนาจการจัดการการศึกษาครอบคลุม 4 ด้านของการกระจายอำนาจ

ปิยนุช ลอยเลิศหล้า (2559, หน้า ง) ศึกษา เรื่อง การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การจัดระบบบริหารจัดการที่ดี 2) การเสริมสร้างความเป็นผู้นำของผู้บริหาร 3) การจัดกระบวนการบริหารนโยบาย และ

4) การจัดระบบบริหารแบบมีส่วนร่วม ทั้งนี้ ผลการยืนยันองค์ประกอบการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 4 องค์ประกอบ 47 ตัวแปร ซึ่งมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์

ปวีร์ ศิริรักษ์ (2559, หน้า 193) ศึกษา เรื่อง แนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัย พบว่า 1) การนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนจังหวัดนครราชสีมา พบปัญหาในการปฏิบัติจำนวน 11 นโยบาย จากทั้งหมด 12 นโยบาย 2) จากการศึกษาโดยการวิเคราะห์เนื้อหาของประเด็นปัญหาและแนวทางสู่ความสำเร็จที่ได้จากการสัมภาษณ์ นำเสนอแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติแบบเร่งด่วนของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมาเป็นจำนวน 2 แนวทาง และ 3) นำเสนอแนวทางการพัฒนาของการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา เป็นจำนวน 11 แนวทาง

กราดร เสรีสมบูรณ์ (2560, หน้า 1) ศึกษา เรื่อง การขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลสู่การปฏิบัติในพื้นที่ระดับกลุ่มจังหวัดผลการวิจัยพบว่า กระบวนการการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลสู่การปฏิบัติในพื้นที่ระดับกลุ่มจังหวัดของกลุ่มยุทธศาสตร์การพัฒนากาด สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย มีลักษณะแบบจากบนลงล่าง top down ซึ่งประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 นโยบายรัฐบาล แผนการบริหารราชการแผ่นดิน รวมทั้งแผนรายสาขา/เฉพาะด้านต่างๆ ที่ผ่านความเห็นชอบจาก ครม. แล้ว ขอสั่งการของนายกรัฐมนตรี และแผนพัฒนาภาคแบบจากล่างขึ้นบน bottom up ได้แก่ กระบวนการประชามแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนหรือจัดเวทีระดม ความคิดเห็นของประชาชนเพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหา และความต้องการของประชาชนในพื้นที่ การขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนา มุ่งเน้นการทำงานแบบเครือข่ายร่วมกันทุกภาคส่วน ทั้งส่วนราชการ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมหรือประชารัฐและชุมชน เพื่อร่วมกันวางยุทธศาสตร์การพัฒนาคให้เหมาะสมกับโอกาสและศักยภาพของภาค กลุ่มจังหวัด และจังหวัด ซึ่งแม้จะมีกลไกการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลสู่การปฏิบัติในพื้นที่ระดับกลุ่มจังหวัดที่ชัดเจน การนำนโยบายไปปฏิบัติในเชิงพื้นที่ของแต่ละกลุ่มจังหวัดนั้นก็แตกต่างกัน เนื่องจากมีปัญหาความต้องการในระดับพื้นที่ต่างกัน

ปฐิมา พุนทรัพย์, และคนอื่นๆ (2561, หน้า 75) ศึกษา เรื่อง แนวทางการนำนโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสู่ การปฏิบัติในโรงเรียนมาตรฐานสากล ผลการวิจัย พบว่า สภาพการนำนโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสู่การปฏิบัติในโรงเรียนมาตรฐานสากล มี 8 องค์ประกอบ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ดังนี้ สภาพแวดล้อมทางสังคมเศรษฐกิจและการเมืองทัศนคติของผู้ปฏิบัติโครงสร้างระบบราชการ/องค์การคุณลักษณะและสมรรถนะของ

หน่วยปฏิบัตินโยบายกฎระเบียบและข้อบังคับของแนวปฏิบัติการสื่อความและทรัพยากรองค์การตามลำดับโดยมีแนวทางการนำนโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสู่การปฏิบัติในโรงเรียนมาตรฐานสากลประกอบด้วย 3 ส่วนองค์ประกอบของแนวทางการนำนโยบายสู่การปฏิบัติมี 8 องค์ประกอบและมีแนวทางปฏิบัติ สู่ความสำเร็จ 26 แนวดำเนินการ ทั้งนี้ ภาพความสำเร็จตามนโยบายต่อผู้บริหารครูนักเรียนโรงเรียนและประเทศส่วนแนวทางการนำนโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสู่การปฏิบัติ พบว่า มีความเหมาะสมและเป็นไปได้มากที่สุด

ชลิต ขุนทิพย์, และรุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2562, หน้า 135) ศึกษา เรื่อง การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 สู่การปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 สู่การปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 สู่การปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 จำแนกตามตัวแปร ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดของสถานศึกษา พบว่า ครูที่มีเพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยภาพรวม และรายยุทธศาสตร์ไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ตามแผน การศึกษาแห่งชาติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

กันตนา มาใหญ่, และสุปราณี ธรรมพิทักษ์ (2562, หน้า 1) ศึกษา เรื่อง รูปแบบการนำนโยบายการศึกษาปฐมวัยไปปฏิบัติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการนำนโยบายการศึกษาปฐมวัยไปปฏิบัติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรีประกอบไปด้วยปัจจัย 7 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านการมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินนโยบายเฉพาะการมีมาตรฐานในการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายการที่ชุมชนท้องถิ่นให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาการจัดสรรงบประมาณการกระจายอำนาจการจัดการศึกษากฎระเบียบชัดเจนและกลไกขับเคลื่อนนโยบายซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่เชื่อมโยงกระบวนการการนำนโยบายไปปฏิบัติในพื้นที่ที่เป็นรูปธรรม

วชิระ พลพิทักษ์ (2563, หน้า 81) ศึกษา เรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ในจังหวัดนครพนม ผลการวิจัย พบว่า สภาพการจัดการศึกษา และแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ

20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ในจังหวัดนครพนม สภาพการจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง และแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย 6 ด้าน ดังนี้

- 1) การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ มี 3 เป้าหมาย 10 แนวทางพัฒนา
- 2) การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ มี 3 เป้าหมาย 11 แนวทางพัฒนา
- 3) การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มี 4 เป้าหมาย 14 แนวทางพัฒนา
- 4) การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา มี 3 เป้าหมาย 10 แนวทางพัฒนา
- 5) การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มี 3 เป้าหมาย 10 แนวทางพัฒนา
- 6) การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบการบริหารจัดการศึกษา มี 4 เป้าหมาย 8 แนวทางพัฒนา โดยผลการตรวจสอบและประเมินข้อเสนอเชิงนโยบาย ด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความสอดคล้อง และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

สุกานดา ปานเพชร, อินตา ศิริวรรณ, และระวีง เรืองสังข์ (2563, หน้า 313) ศึกษา เรื่อง การสื่อสารแบบมีส่วนร่วมตามหลักพุทธบริหารการศึกษาในการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสำหรับสภาการศึกษาแห่งชาติ ผลการวิจัย พบว่า การสื่อสารแบบมีส่วนร่วมตามหลักพุทธบริหารการศึกษาในการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสำหรับสภาการศึกษาแห่งชาติเป็นแนวทางการพัฒนากลไกและปัจจัยที่จะส่งเสริมให้เกิดกระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ทั้งการสื่อสารแนวตั้ง (top-down approach) และการสื่อสารแนวนอน (horizontal communication) เพื่อผลักดันการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติให้ได้รับการตอบสนองและร่วมมือในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องจริงจัง ภายใต้นโยบายแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 และกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศไทยตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการพัฒนา 4) การนำไปใช้ 5) เงื่อนไขแห่งความสำเร็จ

ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์, และคนอื่นๆ (2564, หน้า 33) ศึกษา เรื่อง กลยุทธ์การขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการศึกษาในระดับพื้นที่ ผลการวิจัย พบว่า กลยุทธ์การขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการศึกษาในระดับพื้นที่ ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ คือ 1) การสร้างกลไกการรับรู้ยุทธศาสตร์ชาติ 2) การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาในระดับพื้นที่ 3) การนำแผนพัฒนาการศึกษาในระดับพื้นที่สู่การปฏิบัติ 4) การกำกับ ติดตามและประเมินผล 5) การรายงานผล และผลการยืนยันกลยุทธ์การขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการศึกษาในระดับพื้นที่ทั้ง 5 กลยุทธ์ มีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ และมีความเป็นประโยชน์

วรารณ ทรัพย์รวงทอง, ฤทธิศักดิ์ ทรัพย์รวงทอง, และกมลธิดา ทังสุบุตร (2564, หน้า 293) ศึกษา เรื่อง การศึกษาปัญหาการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายุทธยานี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาในการนำ

นโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 โดยรวม มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยเรียง 3 อันดับแรก ดังนี้ ด้านการตรวจสอบ/กำกับ ดูแล/ประเมินผล ด้านการจัดองค์การ ด้านการให้รางวัล การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและ ครูผู้สอน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งในสถานศึกษา และระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาในการนํานโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาในการนํานโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาโดยภาพรวมและด้านการให้ความสนับสนุนจากผู้บริหาร และด้านการจัดองค์การแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชัยยะ ทิ้งแสน, และคนอื่นๆ (2564, หน้า 65) ศึกษา เรื่อง ตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อระดับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของศึกษาธิการจังหวัดผลการวิจัยพบว่าประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของศึกษาธิการจังหวัดภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางโดยตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อระดับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของศึกษาธิการจังหวัด ได้แก่แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของศึกษาธิการจังหวัดและการทำงานเป็นกลุ่มของศึกษาธิการจังหวัด

ศรีดา ตันทะอติพานิช, ชญาพิมพ์ อูสาโท, และพฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ (2564, หน้า 1) ศึกษา เรื่อง กลยุทธ์การกำหนดนโยบายและการนํานโยบายสู่การปฏิบัติ สำหรับนโยบายการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์แท็บเล็ตให้แก่โรงเรียน ผลการวิจัย พบว่า ผู้มีส่วนสำคัญในการกำหนดนโยบายคือ นักการเมือง สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ ได้แก่ การประชุมหารือสำรวจความพร้อม และวางแผนปฏิบัติงานร่วมกัน จุดแข็ง ได้แก่ นโยบายเป็นประโยชน์ต่อสังคม กำหนดเป้าหมาย แบบแผนการควบคุม กลไกการกำกับติดตาม และค่านิยมการนํานโยบายสู่การปฏิบัติ จุดอ่อน ได้แก่ การขาดการมีส่วนร่วม การกำหนดเกณฑ์ของความสำเร็จและขั้นตอนการปฏิบัติ นโยบายด้านการศึกษาและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเป็นโอกาส สภาพเศรษฐกิจและสังคมเป็นภาวะคุกคาม โดยมีกลยุทธ์ในการกำหนดนโยบาย คือ ยกระดับการยอมรับ และกำหนดทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ ทั้งนี้ มีกลยุทธ์การนํานโยบายสู่การปฏิบัติ ได้แก่ 1) กำหนดความรับผิดชอบในแต่ละระดับ 2) ยึดมั่นหลักธรรมาภิบาล และ 3) กำหนดตัวชี้วัดที่เกิดกับผู้เรียน

2. งานวิจัยต่างประเทศ

แซลวีเซน (Salvesen, 2008, pp.280-288) ศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนํานโยบายส่งเสริมกิจกรรมทางกายสู่การปฏิบัติ : กรณีศึกษาของเมืองมอนต์กอเมอรี รัฐแมริแลนด์ ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีความสำคัญกับการนํานโยบายส่งเสริมกิจกรรมทางกายไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย ความรู้และความตระหนักของผู้เกี่ยวข้อง ข้อผูกพันและ

สมรรถนะ ความร่วมมือระหว่างรัฐบาล การมีผู้สนับสนุน และความขัดแย้งระหว่างนโยบายในการนำไปปฏิบัติกับระดับท้องถิ่น

เดอกรอฟ, และคาร์โก (De Groff, & Cargo, 2009, pp.47-60) ศึกษา เรื่อง การนำนโยบายไปปฏิบัติในแง่ของการประเมินผล ผลการวิจัย พบว่า การนำนโยบายสู่การปฏิบัติจะสะท้อนถึงกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่ซับซ้อนที่เกิดจากการตัดสินใจของรัฐบาลแล้วถูกแปลงไปเป็นโครงการข้อปฏิบัติ กฎ หรือการปฏิบัติที่มุ่งให้สังคมดีขึ้น ทั้งนี้ ปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายสู่การปฏิบัติมี 3 ประการ คือ การดูแลเครือข่ายขององค์กร บริบททางสังคมและการเมือง และการจัดการสาธารณะ

บูดด์ (Budd, 2012, pp.1-9) ศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายสุขภาพไปปฏิบัติในประเทศสหรัฐอเมริกา ปี 2009 ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้การนำนโยบายไปปฏิบัติมีคุณภาพและประสิทธิภาพ คือ การพัฒนาความสามารถขององค์กร เช่น การพัฒนากระบวนการบริหาร สร้างความตระหนักให้บุคลากรในองค์กรถึงวัตถุประสงค์ของนโยบาย สร้างแรงจูงใจในการทำงานหรือพันธะสัญญา เป็นต้น ต้องมีการประเมินผลการนำนโยบายสู่การปฏิบัติเพื่อใช้ในการปรับปรุงคุณภาพ เป้าหมายต้องมีความชัดเจน ต้องมีการตรวจสอบการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อช่วยให้การนำนโยบายสู่การปฏิบัติมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

স্যอมวีน (Syomwene, 2013, pp.80-86) ศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อครูในการปฏิรูปหลักสูตรและการนำนโยบายการศึกษาสู่การปฏิบัติในโรงเรียน : กรณีศึกษาประเทศเคนยา ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อครูในการปฏิรูปหลักสูตรและการนำนโยบายการศึกษาสู่การปฏิบัติในโรงเรียน คือ การเติบโตทางเศรษฐกิจต่ำ การสนับสนุนทางการเมือง การขาดการอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ ผู้นำขององค์กรมีความสามารถ ความสามารถในการประเมินผลการดำเนินงาน ขาดการอำนวยความสะดวก และโครงสร้างจากทางการเมืองที่เหมาะสม และความรู้หนังสือของนักเรียน ซึ่งได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ต้องมีการจัดสรรงบประมาณให้กับโรงเรียนเพิ่มขึ้น จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกให้โรงเรียนอย่างเพียงพอ เช่น คอมพิวเตอร์ ให้บริการความรู้ด้านทักษะการบริหารจัดการการศึกษาแก่ผู้บริหาร ให้บริการความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกับครู และจำเป็นต้องมีการประเมินผลหลักสูตรเป็นประจำ

โอซุรัมบา, และอีบัวรา (Ozurumba, & Ebuara, 2013, pp.31-35) ศึกษาเรื่อง การประเมินการนำนโยบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติและความท้าทายของผู้นำในมหาวิทยาลัยไนจีเรีย ผลการวิจัย พบว่า ผู้นำในการนำนโยบายการศึกษาสู่การปฏิบัติจำเป็นต้องมีความฉลาดและชัดเจนในการปฏิบัติงาน งานวิจัยให้ข้อเสนอแนะว่า ผู้นำนโยบายสู่การปฏิบัติควรเน้นการปฏิบัติอย่างจริงจัง และหลีกเลี่ยงการพิจารณาแต่ในเชิงทฤษฎี

อาร์ฟฟินา, และซาฮารี (Ariffina, & Sahari, 2013, pp.469-477) ศึกษาเรื่อง ความท้าทายของการนำนโยบายการขนส่งไปปฏิบัติในเมืองกลังวัลลีย์ ประเทศมาเลเซีย ผลการวิจัย

ทำให้ทราบความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร และผลกระทบของตัวแปรเหล่านี้ คือ การฝึกปฏิบัติ ทักษะคติ และความเชื่อของผู้ปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังพบว่า มีการขาดการทำงานร่วมกันในการนำนโยบายไปปฏิบัติและการบริหารระบบที่ดี ซึ่งอาจส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

จุนโกะ ซะโตะ (Junko Saito, 2015, pp.843-854) ศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำนโยบายคุณภาพในโรงเรียนสู่การปฏิบัติของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว : กรณีศึกษาแบบพหุระดับ ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายคุณภาพในโรงเรียนสู่การปฏิบัติมีทั้งหมด 9 ปัจจัยซึ่งเชื่อมโยงกัน ดังนี้ การวางแผนที่ครอบคลุม การบริหารจัดการทรัพยากร การกำกับติดตามการดำเนินงาน ช่องว่างของการรับรู้ระหว่างผู้บริหารระดับสูงกับผู้ปฏิบัติระดับล่าง การฝึกฝนอย่างต่อเนื่องของผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษาระดับตำบล ทักษะการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียน การให้ความสำคัญกับนโยบายคุณภาพของโรงเรียน และการกระจายอำนาจ ปัจจัยเหล่านี้ควรจัดให้มีอยู่ในระบบการศึกษา

จากผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะเห็นได้ว่าแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2579 เป็นเครื่องมือสำคัญหนึ่งในการวางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ เป็นแผนแม่บทสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาการศึกษา การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติจึงเกี่ยวข้องกับผู้บริหารการศึกษาทุกระดับ ทั้งนี้ สถานศึกษาเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติในระดับปฏิบัติที่มีส่วนใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุดและบุคคลที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานต่างๆ ในสถานศึกษาคือผู้บริหารสถานศึกษาดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการนำนโยบายและแผนไปสู่การปฏิบัติ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยในฐานะนักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาบริหารการศึกษา และบุคลากรของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสระบุรี จึงสนใจที่จะศึกษาแนวทางส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี เพื่อเป็นแนวทางประกอบในการวางแผนและปรับปรุงการดำเนินการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาในจังหวัดสระบุรีให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเป็นกรอบทิศทางในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาในระดับพื้นที่ที่มีความสอดคล้องกับนโยบายและแผนในระดับต่างๆ ลงสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษา อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในจังหวัดสระบุรีต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาระดับการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี และเสนอแนวทางในการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรีต่อไป โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำนวน 118 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำนวน 135 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี จำนวน 21 คน และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดสระบุรี จำนวน 27 คน รวมทั้งสิ้น 301 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี ในปีการศึกษา 2566 โดยทำการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie, & Morgan, 1970, pp. 607-610) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 172 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 57 ของประชากรทั้งหมด จากนั้นผู้วิจัยใช้วิธีการจับสลากสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยกำหนดสัดส่วนของจำนวนโรงเรียนแต่ละสังกัด ร้อยละ 57 ดังนี้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำนวน 67 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำนวน 77 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี จำนวน 12 คน และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดสระบุรี จำนวน 16 คน

3. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (semi-structured interview) ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี จำนวน 4 คน แบ่งเป็นสังกัดละ 1 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างนี้ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (purposive selection) จากผู้บริหารที่มีผลงาน

การบริหารสถานศึกษาที่เป็นเลิศ มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ สามารถเป็นตัวอย่างในการขับเคลื่อนบริหารงานตามนโยบายต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยโครงสร้างคำถามได้มาจากยุทธศาสตร์ของแผนการศึกษาแห่งชาติทั้ง 6 ยุทธศาสตร์

ตาราง 8 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสังกัด

สังกัด	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
สพป. สระบุรี เขต 1	118	67
สพป. สระบุรี เขต 2	135	77
สพม. สระบุรี	21	12
สช.	27	16
รวม	301	172

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ชนิด คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

1. แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) ประกอบด้วย สังกัดของโรงเรียน เพศ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี โดยได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ นำมาประกอบในการสร้างแบบสอบถาม เพื่อศึกษาระดับการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี

2. แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (semi-structured interview)

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์

2.2 แนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรีใน 6 ยุทธศาสตร์

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. การสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถาม

1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 นโยบายและแผนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและการนำนโยบายและแผนสู่การปฏิบัติ

1.2 กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาและตัวแปรที่ศึกษา

1.3 สร้างแบบสอบถามและนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อทำการปรับปรุงร่างแบบสอบถาม

1.4 การตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้ทำการพัฒนาขึ้นและมีการปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญหรือผู้รอบรู้เฉพาะเรื่อง (subject matter specialists) จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) ครอบคลุมความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ซึ่งแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00

1.5 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้ (try-out) กับผู้บริหารสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและมีบริบทใกล้เคียงกันกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรีสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง) จำนวน 30 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (alpha coefficient method) (Cronbach, 1971, p.160) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 0.895

1.6 นำแบบสอบถามที่ได้ทำการปรับปรุงแก้ไข เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอความเห็นและจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการวิจัย

2. การสร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (semi-structured interview)

2.1 ศึกษาวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้จากการเก็บข้อมูลในแบบสอบถาม

2.2 สร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา

2.3 แก้ไข ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะก่อนนำไปใช้จริง

2.4 นำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างที่ถูกต้องแล้วจัดพิมพ์เพื่อนำไปใช้ประกอบการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บข้อมูลเอง ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขอความร่วมมือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เพื่อทำหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 และ 2 ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี และศึกษาธิการจังหวัดสระบุรีเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัด

2. นำหนังสือที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 และ 2 ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี และศึกษาธิการจังหวัดสระบุรีเห็นชอบ และแนบหนังสือที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีขออนุญาตไปยังโรงเรียนโดยตรง ส่งไปยังโรงเรียนในสังกัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและประสานกับผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามผ่านระบบออนไลน์ (google form) จำนวนทั้งสิ้น 172 คน

3. เมื่อได้รับแบบสอบถามที่เก็บข้อมูลผ่าน google form เรียบร้อยแล้วจึงตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

4. นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาสร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (semi-structured interview) เพื่อสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

5. ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ด้วยแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (semi-structured interview)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย โดยมีกระบวนการ ดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ระดับการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรีใน 6 ยุทธศาสตร์ โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และมีเกณฑ์ในการกำหนดระดับ ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง มีระดับการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีระดับการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีระดับการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับ
สถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีระดับการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับ
สถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีระดับการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับ
สถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นที่ 2 นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาสร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (semi-structured interview) เพื่อสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นที่ 3 ทำการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเสนอแนวทาง
ในการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติต่างๆ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เป็นตัวแทนของประชากร โดยใช้สูตรของยามานะ
ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (สุวรรีย์ ศิริโกคาภิรมย์, 2553, หน้า 34)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	ขนาดของประชากร
	e	แทน	ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

2. การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เพื่อวัดความเที่ยงตรง (validity) (สุวรรีย์ ศิริโกคาภิรมย์, 2553, หน้า 90)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับเนื้อหา หรือ ระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
-------	-----	-----	---

$$\frac{\sum R}{N} \quad \text{แทน} \quad \begin{array}{l} \text{ผลรวมคะแนนของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ} \\ \text{จำนวนผู้เชี่ยวชาญ} \end{array}$$

3. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีการหาสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (alpha coefficient method) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1971, p.160)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum \sigma_i^2}{\sigma_y^2} \right]$$

เมื่อ	k	แทน	จำนวนข้อ
	σ_i^2	แทน	ความแปรปรวนแต่ละข้อ
	σ_y^2	แทน	ความแปรปรวนทั้งฉบับ

4. ค่าร้อยละ (percentage) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า 114)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

5. ค่าเฉลี่ย (mean) (สุวรีย์ ศิริโกศาภิรมย์, 2553, หน้า 42)

$$\bar{x} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากร
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

6. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541, หน้า 65)

$$\sigma = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	σ	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี มีสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 2 ระดับการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี ในมาตราวัดอันตรภาค (interval scale) โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 แนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี โดยทำการวิเคราะห์เนื้อหา (contents analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 9 จำนวนและร้อยละข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (n=172)	ร้อยละ
1. หน่วยงานต้นสังกัด		
1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1	67	39.00
2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2	77	44.80
3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี	12	7.00
4) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดสระบุรี	16	9.20
2. เพศ		
1) ชาย	99	57.60
2) หญิง	73	42.40
3. ระดับการศึกษาขั้นสูงสุด		
1) ปริญญาตรี	43	25.00
2) ปริญญาโท	122	70.90
3) ปริญญาเอก	7	4.10
4. ประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา		
1) น้อยกว่า 5 ปี	19	11.00
2) 5 – 10 ปี	16	9.30
3) 11 – 15 ปี	60	34.90
4) มากกว่า 15 ปี	77	44.80

จากตาราง 9 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 172 คน ส่วนใหญ่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 คิดเป็นร้อยละ 44.80 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 57.60 ระดับการศึกษาขั้นสูงสุด ปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 70.90 ประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา มากกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.80

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี ด้านการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ

	การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนที่สร้างจิตสำนึกให้ผู้เรียนมีความจงรักภักดีและธำรงรักษาสถาบันหลักของชาติอย่างต่อเนื่อง	4.31	0.57	มาก
2	สถานศึกษามีการน้อมนำแนวพระราชดำริ สืบสานพระราชปณิธานและพระบรมราโชบายด้านการศึกษาหรือ“ศาสตร์พระราชา” มาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	4.14	0.49	มาก
3	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างต่อเนื่อง	4.16	0.63	มาก
4	สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมือง(Civil Education)ได้ครอบคลุมรายวิชาต่างๆ	4.25	0.67	มาก
5	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังและเสริมสร้างวิถีประชาธิปไตย ความสามัคคี สมานฉันท์ สันติวิธีอย่างต่อเนื่อง	4.18	0.74	มาก
6	สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง	4.20	0.50	มาก
7	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างจิตสำนึกในการต่อต้านและป้องกันยาเสพติด และการทุจริตคอร์รัปชันอย่างต่อเนื่อง	4.21	0.54	มาก
8	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมลูกเสือเนตรนารีให้มีคุณภาพและมาตรฐาน	4.22	0.61	มาก
9	สถานศึกษามีการจัดกระบวนการเรียนรู้และปลูกฝังแนวทางการจัดการความขัดแย้งโดยแนวทางสันติวิธีอย่างต่อเนื่อง	4.19	0.74	มาก
10	สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ เช่น ภัยจากโรคอุบัติใหม่อย่างต่อเนื่อง	4.26	0.49	มาก
รวมเฉลี่ย		4.21	0.21	มาก

จากตาราง 10 พบว่า การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี ด้านการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของ

สังคมและประเทศชาติ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D.=0.21) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 คือ สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนที่สร้างจิตสำนึกให้ผู้เรียนมีความจงรักภักดีและธำรงรักษาสถาบันหลักของชาติอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=4.31$, S.D.= 0.57) อันดับที่ 2 คือ สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ เช่น ภัยจากโรคอุบัติใหม่อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=4.26$, S.D.= 0.49) อันดับที่ 3 คือ สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมือง (civil education) ได้ครอบคลุมรายวิชาต่างๆ ($\bar{X}=4.25$, S.D.= 0.67) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการน้อมนำแนวพระราชดำริ สืบสานพระราชปณิธานและพระบรมราโชบายด้านการศึกษาหรือ “ศาสตร์พระราชา” มาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=4.14$, S.D.= 0.49)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี ด้านการผลิตและพัฒนากำลังคนการวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

	การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะและมีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่อง	4.18	0.48	มาก
2	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความรู้และประสบการณ์ด้านงานอาชีพ การประกอบอาชีพอิสระ และการเป็นผู้ประกอบการแก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	4.26	0.62	มาก
3	สถานศึกษามีความเป็นไปได้ในการปรับรูปแบบให้มีการจัดการศึกษาระบบทวิศึกษา	4.21	0.52	มาก
4	สถานศึกษามีการจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกและการบูรณาการองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ (stem education) อย่างต่อเนื่อง	4.00	0.60	มาก
5	สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษและทักษะดิจิทัลของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	4.19	0.57	มาก
6	สถานศึกษาได้ดำเนินการส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.09	0.67	มาก

ตาราง 11 (ต่อ)

	การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
7	สถานศึกษาได้ดำเนินการส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นให้มีการวิจัยในชั้นเรียน	4.20	0.46	มาก
8	สถานศึกษามีการดำเนินการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างรัฐ เอกชน สถานประกอบการ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการผลิตกำลังคนที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ	4.22	0.53	มาก
9	สถานศึกษามีการส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณภาพและมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาในอนาคตอย่างต่อเนื่อง	4.27	0.63	มาก
10	สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาของประเทศคู่ค้าต่างๆ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี ฯลฯ	4.12	0.64	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.17	0.20	มาก

จากตาราง 11 พบว่า การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี ด้านการผลิตและพัฒนากำลังคนการวิจัยและนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D.=0.20) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณภาพและมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาในอนาคตอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=4.27$, S.D.= 0.63) อันดับที่ 2 คือ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความรู้และประสบการณ์ด้านงานอาชีพ การประกอบอาชีพอิสระ และการเป็นผู้ประกอบการแก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=4.26$, S.D.= 0.62) อันดับที่ 3 คือ สถานศึกษามีการดำเนินการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างรัฐ เอกชน สถานประกอบการ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการผลิตกำลังคนที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ ($\bar{X}=4.22$, S.D.= 0.53) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกและการบูรณาการองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ (STEM Education)อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=4.00$, S.D.= 0.60)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่
การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี ด้านการพัฒนา
ศักยภาพคนทุกช่วงวัย และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

	การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่มุ่งพัฒนา ผู้เรียนให้มีทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 อย่าง ต่อเนื่อง	4.09	0.69	มาก
2	สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยี นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง	4.30	0.54	มาก
3	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมแนวปฏิบัติเกี่ยวกับ การดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง	4.15	0.53	มาก
4	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมและวัฒนธรรม การอยู่ร่วมกันที่พึงประสงค์ อาทิ การมีวินัย การตรงต่อเวลา การเคารพความคิดเห็นที่แตกต่าง การทำงานเป็นกลุ่มคณะอย่าง ต่อเนื่อง	4.24	0.64	มาก
5	สถานศึกษามีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครู อาจารย์ และบุคลากร ทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพและสามารถ ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.17	0.61	มาก
6	สถานศึกษามีการจัดการเรียนรู้ และประเมินความสามารถด้าน การใช้ภาษาอังกฤษตามมาตรฐานความสามารถด้านภาษาอังกฤษ (CEFR) ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับต่างๆ	4.06	0.70	มาก
7	สถานศึกษามีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่าน กิจกรรมการปฏิบัติจริง (active learning) อย่างต่อเนื่อง	4.31	0.56	มาก
8	สถานศึกษามีการจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงบูรณาการเพื่อพัฒนา ทักษะการคิดวิเคราะห์และความคิดสร้างสรรค์	4.19	0.47	มาก
9	สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนภาษาของประเทศสมาชิก อาเซียน (หมายรวมถึง อาเซียน+3 ได้แก่ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น หรือภาษาเกาหลี)	4.22	0.64	มาก

ตาราง 12 (ต่อ)

การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติ		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
10	สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้ตรงตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐานตรงตามตัวชี้วัด	4.20	0.59	มาก
รวมเฉลี่ย		4.19	0.18	มาก

จากตาราง 12 พบว่า การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี ด้านการพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D.=0.18) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 คือ สถานศึกษามีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (active learning) อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.31$, S.D.= 0.56) อันดับที่ 2 คือ สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยี นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.30$, S.D.= 0.54) อันดับที่ 3 คือ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมและวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันที่พึงประสงค์ อาทิ การมีวินัย การตรงต่อเวลา การเคารพความคิดเห็นที่แตกต่าง การทำงานเป็นกลุ่มคณะ อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.24$, S.D.= 0.64) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.09$, S.D.= 0.69)

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี ด้านการสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา

การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติ		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมประชากรวัยเรียนทุกคนให้เข้าถึงโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ	4.05	0.61	มาก
2	สถานศึกษามีการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบที่เหมาะสมและมีคุณภาพสำหรับผู้เรียนกลุ่มที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทั้งกลุ่มผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ	4.09	0.60	มาก

ตาราง 13 (ต่อ)

	การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
3	สถานศึกษามีการดำเนินการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับเด็กด้อยโอกาสที่ไม่อยู่ในทะเบียนราษฎร์ เช่น เด็กไร้สัญชาติ เด็กพลัดถิ่นเด็กต่างด้าว ฯลฯ	4.15	0.47	มาก
4	สถานศึกษามีการดำเนินการระบบติดตามดูแลช่วยเหลือและแก้ปัญหาผู้เรียนออกกลางคันอย่างต่อเนื่อง	4.17	0.50	มาก
5	สถานศึกษามีระบบข้อมูลรายบุคคลและสารสนเทศทางการศึกษาที่ครอบคลุม ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน เพื่อวางแผนการบริหารจัดการการศึกษา การติดตามและประเมินผล	4.29	0.66	มาก
6	สถานศึกษามีความร่วมมือกับท้องถิ่นหรือเอกชนในการพัฒนาและการจัดการศึกษาเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา	4.01	0.73	มาก
7	สถานศึกษามีระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาที่สนองตอบความต้องการของผู้เรียน และผู้ใช้บริการอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ	4.31	0.57	มาก
8	สถานศึกษามีการใช้สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพมาตรฐาน	4.27	0.51	มาก
9	สถานศึกษามีการส่งเสริมกิจกรรมแนะแนวเพื่อการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพอย่างต่อเนื่อง	4.28	0.57	มาก
10	สถานศึกษามีการรายงานผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรคต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาให้ระบบมีความสมบูรณ์อย่างต่อเนื่อง	4.15	0.58	มาก
รวมเฉลี่ย		4.18	0.19	มาก

จากตาราง 13 พบว่า การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี ด้านการสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D.=0.19) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 คือ สถานศึกษามีระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาที่สนองตอบความต้องการของผู้เรียน และผู้ใช้บริการอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.31$, S.D.= 0.57) อันดับที่ 2 คือ สถานศึกษามีระบบข้อมูลรายบุคคลและ

สารสนเทศทางการศึกษาที่ครอบคลุม ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน เพื่อวางแผนการบริหารจัดการศึกษา การติดตามและประเมินผล ($\bar{X} = 4.29$, S.D.= 0.66) อันดับที่ 3 คือ สถานศึกษามีการส่งเสริม กิจกรรมแนะแนวเพื่อการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.28$, S.D.= 0.57) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมประชากรวัยเรียนทุกคนให้ เข้าถึงโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.05$, S.D.= 0.61)

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่ การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี ด้านการจัด การศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติ		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ การปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง	4.09	0.58	มาก
2	สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้าง คุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง	4.12	0.65	มาก
3	สถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและการ จัดการในสถานศึกษาที่สร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง	4.05	0.66	มาก
4	สถานศึกษามีการผลิตสื่อการเรียนการสอน สื่อวิทัศน์หรือสื่อ ดิจิทัลเกี่ยวกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อย่างต่อเนื่อง	4.20	0.46	มาก
5	สถานศึกษามีการเผยแพร่ความรู้หรือให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้าง เสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง	4.23	0.46	มาก
6	สถานศึกษามีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริม คุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง	4.24	0.70	มาก
7	สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ ความรู้และนวัตกรรมด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง	4.17	0.64	มาก
8	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการ ศึกษา ได้รับการอบรมพัฒนาในเรื่องการสร้างเสริมคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง	4.07	0.74	มาก

ตาราง 14 (ต่อ)

	การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
9	สถานศึกษาได้ดำเนินการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคส่วนต่างๆ ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง	4.21	0.64	มาก
10	สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้เรียนในการดำรงชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้	4.15	0.43	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.15	0.19	มาก

จากตาราง 14 พบว่า การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D.=0.19) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 คือ สถานศึกษามีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.24$, S.D.= 0.70) อันดับที่ 2 คือ สถานศึกษามีการเผยแพร่ความรู้หรือให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.23$, S.D.= 0.46) อันดับที่ 3 คือ สถานศึกษาได้ดำเนินการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคส่วนต่างๆ ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.21$, S.D.= 0.64) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม และการจัดการในสถานศึกษาที่สร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.05$, S.D.= 0.66)

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี ด้านการพัฒนาประสิทธิภาพของระบบการบริหารจัดการศึกษา

	การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	สถานศึกษามีการพัฒนาและยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด	4.17	0.66	มาก

ตาราง 15 (ต่อ)

	การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
2	สถานศึกษามีการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยรูปแบบวิธีการที่เหมาะสม สอดคล้องกับบริบทและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา	4.13	0.65	มาก
3	สถานศึกษามีการนำผลการประกันคุณภาพการศึกษามาใช้ในการวางแผนการปฏิบัติ การตรวจสอบติดตาม เพื่อการปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ	4.16	0.67	มาก
4	สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล มีการรายงานและตรวจสอบผลการดำเนินงานของสถานศึกษา	4.14	0.63	มาก
5	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะทำงานในการบริหารสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์และความสำเร็จในวิชาชีพ	4.27	0.49	มาก
6	สถานศึกษามีการสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	4.23	0.49	มาก
7	สถานศึกษามีการดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการศึกษา	4.06	0.77	มาก
8	สถานศึกษามีการดำเนินการให้มีระบบบริหารงานบุคคล มีการสร้างขวัญกำลังใจ และส่งเสริมการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มศักยภาพ	4.19	0.78	มาก
9	สถานศึกษามีการดำเนินการพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อจัดการศึกษาที่มีมาตรฐานเชื่อมโยงและเข้าถึง	4.04	0.66	มาก
10	สถานศึกษามีการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล	4.20	0.54	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.16	0.18	มาก

จากตาราง 15 พบว่า การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี ด้านการพัฒนาประสิทธิภาพของระบบการบริหารจัดการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D.=0.18) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 คือ สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะทำงานในการบริหารสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์และความสำเร็จในวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.49) อันดับที่ 2 คือ สถานศึกษามีการสร้างการมีส่วนร่วมในการจัด

การศึกษาจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.23$, S.D.= 0.49) อันดับที่ 3 คือ สถานศึกษามีการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ($\bar{X} = 4.20$, S.D.= 0.54) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการดำเนินการพัฒนาระบบเทคโนโลยี ดิจิทัลเพื่อการจัดการศึกษาที่มีมาตรฐานเชื่อมโยงและเข้าถึง ($\bar{X} = 4.04$, S.D.= 0.66)

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติ
สู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี ภาพรวม

การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติ		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ	4.21	0.21	มาก
2	การผลิตและพัฒนากำลังคนการวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีด ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ	4.17	0.20	มาก
3	การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	4.19	0.18	มาก
4	การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา	4.18	0.19	มาก
5	การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม	4.15	0.19	มาก
6	การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบการบริหารจัดการศึกษา	4.16	0.18	มาก
รวมเฉลี่ย		4.18	0.11	มาก

จากตาราง 16 พบว่า การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี ภาพรวม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D.=0.11) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 คือ การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ ($\bar{X}=4.21$, S.D.= 0.21) อันดับที่ 2 คือการพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.19$, S.D.= 0.18) อันดับที่ 3 คือ การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา ($\bar{X}=4.18$, S.D.= 0.19) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ($\bar{X}=4.15$, S.D.= 0.19)

ตอนที่ 3 แนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติ ในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ

การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรักในสถาบันหลักของชาติยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขพร้อมทั้งให้การศึกษาอย่างมีคุณภาพและได้รับการดูแลป้องกันจากภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1 มีข้อเสนอแนะว่า

“โรงเรียนควรมีการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขโดยการน้อมนำพระราชดำริด้านการศึกษาและศาสตร์พระราชามาวางแผน ประชุมชี้แจงครูและบุคลากร กำหนดตัวชี้วัดเพื่อประเมินในแต่ละประเด็นโดยมุ่งเน้นเชิงพฤติกรรมมาทำการ ออกแบบกิจกรรมในเชิงบูรณาการกิจกรรมในวิถีของโรงเรียน รายวิชาหน้าที่พลเมือง กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านการทำกิจกรรมและบันทึกผลการเข้าร่วมกิจกรรมในรูปแบบ AAR โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นผู้รับผิดชอบ และนำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการในการดูแลนักเรียน ป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นบนฐานคิด ทุกคนมีความแตกต่าง เราต้องเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนาแก้ไขอย่างรอบด้าน อาทิเช่น การส่งเสริมวินัยการมาโรงเรียน ทางโรงเรียนนำระบบการเช็คชื่อมาใช้ โดยจะแจ้งผลไปที่ผู้ปกครอง และนักเรียนทราบ หากนักเรียนมาโรงเรียนทันเวลา เกินร้อยละ 90 ขึ้นไป นักเรียนจะได้รับคะแนนพฤติกรรมเต็ม 10 ในกรณีนี้เราจะ พบว่า หากนักเรียนมีวินัยรับผิดชอบหน้าที่ของตนเองในชั้นเบื้องต้นได้ นักเรียนจะเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและต่อสังคม (กรณีการลงเขตพื้นที่รับผิดชอบก่อนที่นักเรียนจะเข้าแถว เพื่อฝึกความรับผิดชอบต่อส่วนรวม) ดังนั้น พื้นฐานวินัยความรับผิดชอบ จิตสาธารณะ เป็นหนึ่งในองค์ประกอบที่จะเสริมสร้างให้เยาวชนมีคุณภาพเมื่อเยาวชนมีคุณภาพ ความมั่นคงก็จะเกิดขึ้น ดังนั้น การพัฒนาคุณภาพของมนุษย์ จึงเป็นสิ่งสำคัญและเป็นฐานคิดในการพัฒนาทุกระดับนโยบายและแผนพัฒนาต่างๆ”

ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติได้วางวิสัยทัศน์ไว้ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2 มีข้อเสนอแนะว่า

“โรงเรียนควรมีการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยมีโครงการศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมวันสำคัญเกี่ยวกับชาติศาสนาและพระมหากษัตริย์ เช่น กิจกรรมเฉลิมพระชนมพรรษารัชกาลที่ 10 กิจกรรมวันแม่ กิจกรรมวันปียมหาราช กิจกรรมวันถวายราชสดุดี กิจกรรมวันสวรรคตในหลวงรัชกาลที่ 9 เพื่อให้ให้นักเรียนตระหนักในสถาบัน

ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์อันเป็นประมุขของปวงชนชาวไทย การพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงอีกประการหนึ่ง คือ การจัดระบบการป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ ด้านอาชญากรรมและความรุนแรงในรูปแบบต่างๆ เช่น ยาเสพติด ภัยจากโรคอุบัติใหม่ ภัยจากไซเบอร์ โดยโรงเรียนมีโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติด โดยได้รับความร่วมมือจากฝ่ายปกครองในท้องถิ่นเข้ามาช่วยกำกับติดตามนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ได้รับความร่วมมือจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลมาให้ความรู้เรื่องการป้องกันเกี่ยวกับโรคติดต่อ ส่วนการป้องกันภัยจากไซเบอร์ โรงเรียนได้รับการร่วมมือจากบริษัทเอกชนให้เป็นศูนย์ Robotics เพื่อสอนเกี่ยวกับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์”

เป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาค้นในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3 มีข้อเสนอแนะว่า

“โรงเรียนควรมีการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีความสามารถ และอยู่ร่วมกันในสังคม อย่างมีความสุข โดยดำเนินการบริหารจัดการศึกษาในด้านคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามนโยบาย เช่น โครงการโรงเรียนวิถีพุทธ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณธรรมของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยมีโครงการส่งเสริมวันสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และโครงการขับเคลื่อน เศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริ เพื่อให้นักเรียนตระหนักในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์อันเป็นประมุขของปวงชนชาวไทย โรงเรียนควรมีการจัดการระบบการป้องกันที่เข้มแข็งและยั่งยืนจึงมีการดำเนินงาน 5 มาตรการ ได้แก่ มาตรการป้องกัน มาตรการค้นหา มาตรการรักษา มาตรการเฝ้าระวัง มาตรการบริหารจัดการ และกลยุทธ์ 4 ต้อง 2 ไม่ คือ ต้องมียุทธศาสตร์ ต้องมีแผนงาน ต้องมีระบบข้อมูล ต้องมีเครือข่าย และ 2 ไม่ คือ ไม่ปกปิดข้อมูล ไม่ให้นักเรียนออกจากสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดทำโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข โดยได้รับความร่วมมือจากสถานีตำรวจภูธรในพื้นที่มาให้ความรู้ด้านสารเสพติดและโทษของสารเสพติด รวมทั้งช่วยกำกับติดตามนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพนักเรียน (อนามัย) โดยความร่วมมือจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลมาให้ความรู้เรื่องการป้องกันเกี่ยวกับโรคติดต่อ”

โดยที่ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคงปลอดภัย เอกရာช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วน ราชการ ภาคเอกชนประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ ทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่นๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4 มีข้อเสนอแนะว่า

“ตามนโยบายการศึกษาของชาติที่ให้ความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน คือ เป็นผู้เรียนรู้ เป็นร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมและการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ซึ่งจะสอดคล้องกับประเด็นข้อคำถามในการสร้างความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ ดังนั้น การจัดการศึกษาควรเริ่มต้นจากการกำหนดนโยบายของโรงเรียนที่ควรกำหนดให้ชัดเจนถึงเป้าหมายที่สำคัญ จากนั้นควรมีการกำหนดลงในหลักสูตรของสถานศึกษา และนำไปสู่การออกแบบโครงสร้างการสอน และแผนการสอนของครูผู้สอนที่จะต้องบ่มเพาะในชั้นเรียนและนำไปสู่การฝึกฝนผ่านสถานการณ์จริง เพื่อสร้างคุณค่าและความสำคัญในการเป็นพลเมืองที่ดีที่จะสร้างสร้างความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ ซึ่งในการออกแบบควรมีพื้นที่การเรียนรู้ learning area ให้ครบทุกมิติ โดยเฉพาะในด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้น ควรมีมิติของกิจกรรมวัตรประจำวันให้นักเรียนได้ฝึกฝนทุกวัน กิจกรรมการสอนในห้องเรียน และกิจกรรมพิเศษตามโอกาสสำคัญ ประเด็นที่ควรกำหนดชัดเจนต่อมา คือ วิธีการนำไปปฏิบัติของครูผู้สอนที่ต้องมีเวลาเพียงพอต่อการที่ครูไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง ซึ่งต่างจากการนำไปปฏิบัติเป็นครั้งคราวไม่ต่อเนื่อง ทำให้การบ่มเพาะนิสัยไม่เกิดขึ้น”

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อการผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัยและนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

การจัดการศึกษาเพื่อการผลิตและพัฒนากำลังคนการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ คือ การจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะที่สำคัญจำเป็นและมีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาเศรษฐกิจในจังหวัดมีการส่งเสริมผู้เรียนให้มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้านพร้อมทั้งเน้นการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1 มีข้อเสนอแนะว่า

“โรงเรียนควรมุ่งเน้นการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรที่เน้นการเตรียมกำลังคนเพื่อสู่ตลาดแรงงาน เช่น แผนการเรียนภาษาและอาชีพที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะอาชีพ โดยความร่วมมือกับวิทยาลัยสารพัดช่าง หรือวิทยาลัยอาชีวศึกษา ควบคู่กับรายวิชาเพิ่มเติมของโรงเรียน จัดเรียนรู้โดยเน้นทฤษฎีควบคู่การปฏิบัติ และจัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงทักษะทางอาชีพที่ตนเองถนัดอย่าง หรือโรงเรียนมีวิชาเลือกเพิ่มเติมตามกลุ่มวิชาต่างๆ เช่น กลุ่มศิลปศาสตร์ กลุ่มมนุษยศาสตร์ กลุ่มสังคมศาสตร์ กลุ่มพาณิชยกรรม และกลุ่มเกษตรกรรม เป็นต้น โดยคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียน รวมทั้งความสนใจและความถนัดที่ต่างกันของนักเรียนด้วย”

นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นให้สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่จัดการศึกษาผลิตบัณฑิตที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน โดยเน้นให้มีการทำวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2 มีข้อเสนอแนะว่า

“โรงเรียนควรดำเนินการตามนโยบายเกี่ยวกับการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในสาขาที่ตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยมีโครงการการฝึกอาชีพ ฝึกทักษะตามที่ตนเองถนัด มีโครงการส่งเสริมความเลิศ และชุมนุมตามที่นักเรียนสนใจ เช่น ชุมนุม Robotics ชุมนุมศิลปะ ชุมนุมนาฏศิลป์ ชุมนุมการแปรรูปอาหาร เพื่อให้เด็กนักเรียนมีพื้นฐานการทำงานแต่ละด้าน เพื่อนำไปสู่พลเมืองที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้านเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่อไปในอนาคต”

สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการที่ได้ส่งเสริมให้สถานศึกษาผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในสาขาที่ตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3 มีข้อเสนอแนะว่า

“โรงเรียนควรมุ่งพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดี คนเก่งอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ โดยมุ่งหวังให้มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา มีความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับดำรงชีวิตและมีคุณภาพได้มาตรฐานสากล โดยมีโครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ฝึกทักษะอาชีพตามความสนใจและถนัดของนักเรียนแต่ละบุคคล”

การส่งเสริมการผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน รวมถึงการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ เป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4 มีข้อเสนอแนะว่า

“โรงเรียนควรมีการให้ความสำคัญกับการพัฒนาเรื่อง soft skills ควบคู่กับการพัฒนาความรู้ ดังนั้นสิ่งสำคัญคือหลักสูตรการสอนที่ต้องตอบโจทย์ความต้องการและบริบทของสังคม ต้องนำไปสู่การสร้างทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 Communication skills, Creativity skills,

Collaboration skills, และ Critical thinking skills ซึ่งจะต้องอาศัยการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน ในชั้นเรียนที่เน้นเรื่องของการเรียนรู้ร่วมกัน การฝึกกระบวนการคิด ทั้งคิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์และการสะท้อนคิด ออกแบบกิจกรรมให้นักเรียนมีโอกาสได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อ แก้ปัญหาและจะนำมาซึ่งนวัตกรรมใหม่ๆ เช่น การเรียนแบบ project base learning ที่จะส่งเสริม ให้นักเรียนได้ฝึกคิดฝึกแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ อีกสิ่งสำคัญคือการสร้างความร่วมมือองค์กร ที่เกี่ยวข้อง เพราะจะทำให้เกิดการเกื้อกูลและช่วยเหลือ ให้โรงเรียนได้สร้างนักเรียนตรงกับ ความต้องการกับสังคมได้ เพื่อนำไปสู่พลเมืองที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้านเพื่อสร้างขีด ความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่อไปในอนาคต”

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และ สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ คือ การจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทยมีทักษะและ คุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 พร้อมทั้งมีทักษะความรู้ความสามารถและสมรรถนะตาม มาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ มีการจัดกิจกรรม กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐานมีแหล่งเรียนรู้สื่อตำราเรียนนวัตกรรม และสื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและมาตรฐานมีระบบและกลไกการวัดการติดตามและประเมินผลที่มี ประสิทธิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐาน ซึ่งจาก การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1 มีข้อเสนอแนะว่า

“โรงเรียนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมรักการอ่าน และ เสริมสร้างปัญญาด้วยสมาธิ นอกจากนั้นยังเตรียมความพร้อมด้านห้องสมุดออนไลน์ และปรับเปลี่ยน พื้นที่ในห้องสมุด เป็นพื้นที่แห่งการเรียนรู้ จัดหาอินเทอร์เน็ตครอบคลุมทุกพื้นที่ในโรงเรียนเพื่อให้ ผู้เรียนเข้าถึงสารสนเทศอย่างหลากหลาย แต่ต้องตระหนักและสร้างการรับรู้ด้านการรู้เท่าทันสื่อ เพื่อสร้างภูมิในการรับข้อมูลและเสพข่าวสาร”

การจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน นวัตกรรมและสื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและ มาตรฐาน และสามารถเข้าถึงได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่เป็นปัจจัยสำคัญหนึ่งในการพัฒนา ศักยภาพคนทุกช่วงวัย จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2 มีข้อเสนอแนะว่า

“โรงเรียนควรส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ความสามารถ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างเหมาะสม เต็มตามศักยภาพในแต่ละช่วงชั้น มีการวัดและ ประเมินผลผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ ใช้วิธีการวัดผลประเมินอย่างหลากหลายให้เหมาะสมกับ ตัวผู้เรียน มีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการวัดผลประเมินผล เช่น โปรแกรม Picker ตลอดจนมี การส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายใน และภายนอกโรงเรียน เช่น สวนผักอินทรีย์ โรงเพาะเห็ด

ศูนย์ Robotics ห้องสมุดเคลื่อนที่ เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา และนำนักเรียนไปแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง จัดหาสื่อตำราเรียน และสื่อการเรียนรู้ต่างๆ ให้มีคุณภาพมาตรฐานเหมาะสมกับตัวผู้เรียน สร้างเสริมและปรับเปลี่ยนค่านิยมของคนไทยให้มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ด้วยโครงการต่างๆ เช่น การมอบเกียรติบัตรให้กับนักเรียนที่ไม่ขาดเรียน และนักเรียนที่มีพฤติกรรมเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านต่างๆ ทั้งด้านการเรียนและด้านการปฏิบัติตน มีการอบรมยุวเกษตรอินทรีย์ เพื่อนำความรู้ไปขยายผลต่ออย่างผู้ปกครองและชุมชนต่อไป”

การส่งเสริม สนับสนุนให้คนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ความสามารถ เป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในแต่ละช่วงวัย รวมไปถึงการพัฒนาสื่อตำราเรียน และสื่อการเรียนรู้ต่างๆ ให้มีคุณภาพมาตรฐานด้วย ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3 มีข้อเสนอแนะว่า

“โรงเรียนควรส่งเสริมพัฒนาศักยภาพนักเรียนทุกระดับชั้น มีการนำใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกโรงเรียน เช่น ห้องเรียนสีเขียว ห้องสมุด ห้องอิเล็กทรอนิกส์คลาสรูม 4.0 ห้องนาฏศิลป์ ห้องดนตรีไทย ห้องดุริยางค์และห้องศิลปะ เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา โรงเรียนควรมีนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ ด้านเทคโนโลยี เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาออกแบบเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน”

การพัฒนาระบบและกลไกการติดตาม การวัดและประเมินผลผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ พัฒนาลังข้อมูล สื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและมาตรฐาน พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการผลิตครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา รวมถึงมีการพัฒนาคุณภาพครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4 มีข้อเสนอแนะว่า

“โรงเรียนควรเป็นพื้นที่แห่งการเรียนรู้ โดยการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในโรงเรียนเองที่จะส่งเสริมให้ทุกคน ทั้งครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน มีโอกาสมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน และได้ช่วยเหลือพัฒนาซึ่งกันและกัน เช่น การเชิญคนในชุมชนให้มาสอนงานอาชีพให้กับนักเรียน การให้นักเรียนช่วยเหลือพัฒนาชุมชน การให้ผู้ปกครองมีบทบาทมากขึ้นในชั้นเรียน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ของทุกคนทุกช่วงวัย เพราะทุกคนเป็นส่วนหนึ่งของกันและกันในการเรียนรู้และช่วยเหลือกัน”

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อการสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา

การจัดการศึกษาเพื่อการสร้างโอกาสความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษา คือ การจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้รับโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ มีการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา มีระบบข้อมูลรายบุคคลและ

สารสนเทศทางการศึกษาที่ครอบคลุมถูกต้องและเป็นปัจจุบันเพื่อการวางแผนการบริหารจัดการศึกษา การติดตามประเมินผลและรายงานผล ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1 มีข้อเสนอแนะว่า

“โรงเรียนควรมีโครงการเพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพโดยการจัดกิจกรรมการเยี่ยมบ้านนักเรียน มีระบบคัดกรองนักเรียนยากจนเพื่อจัดหาทุนการศึกษาให้กับนักเรียนด้อยโอกาส มีกิจกรรมปัจจัยพื้นฐานนักเรียนให้กับนักเรียนที่มีความต้องการช่วยเหลือ มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศนักเรียนที่หลุดออกจากระบบการค้น ติดตามให้นักเรียนกลับมาเรียน ในกรณีที่นักเรียนมีความพร้อมก็ส่งต่อสกร. เพื่อช่วยเหลือนักเรียนจนสามารถเรียนจบการศึกษาภาคบังคับหรือชั้นสูงสุดของโรงเรียน”

การมีการจัดทำระบบข้อมูลรายบุคคลและสารสนเทศทางการศึกษาที่ครอบคลุมถูกต้องเป็นปัจจุบัน เป็นการวางแผนการบริหารจัดการศึกษา การติดตามประเมินผลและรายงานผล เพื่อเพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 มีข้อเสนอแนะว่า

“โรงเรียนควรมีโครงการเพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยการจัดกิจกรรมการเยี่ยมบ้านนักเรียน มีระบบคัดกรองนักเรียนยากจนเพื่อจัดหาทุนการศึกษาให้กับนักเรียนด้อยโอกาส มีกิจกรรมปัจจัยพื้นฐานนักเรียนโดยการมอบเงินค่าพาหนะให้กับนักเรียนที่มีบ้านพักห่างไกลโรงเรียน เพื่อช่วยเหลือนักเรียนจนสามารถเรียนจบการศึกษาภาคบังคับ/ชั้นสูงสุดของโรงเรียน”

การพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย รวมถึงพัฒนาฐานข้อมูลด้านการศึกษาที่มีมาตรฐาน เพื่อเชื่อมโยงและเข้าถึงได้ ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3 มีข้อเสนอแนะว่า

“โรงเรียนควรมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ สภาพปัญหา ความต้องการเพื่อช่วยเหลือนักเรียนโดยการจัดกิจกรรมมีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ติดตาม ดูแล และให้ความช่วยเหลือ เพื่อสร้างโอกาสและความเสมอภาคแก่นักเรียนด้อยโอกาส เพื่อช่วยเหลือนักเรียนได้จนสามารถเรียนจบการศึกษา”

รวมทั้งมุ่งให้มีการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4 มีข้อเสนอแนะว่า

“โรงเรียนควรมีโครงการเพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพโดยการจัดกิจกรรมการเยี่ยมบ้านนักเรียน มีระบบคัดกรองนักเรียนยากจนเพื่อจัดหาทุนการศึกษาให้กับนักเรียนด้อยโอกาส มีกิจกรรมปัจจัยพื้นฐานนักเรียนโดยการมอบเงินค่าพาหนะให้กับนักเรียนที่มีบ้านพักห่างไกลโรงเรียน เพื่อช่วยเหลือนักเรียนจนสามารถเรียนจบการศึกษาคณะบังคับ/ชั้นสูงสุดของโรงเรียน”

5. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม คือ การจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรมจริยธรรมและนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติมีหลักสูตรแหล่งเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมคุณธรรมจริยธรรมและการนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติมีการวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1 มีข้อเสนอแนะว่า

“โรงเรียนควรมีการส่งเสริม สนับสนุนการสร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรมจริยธรรม และแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในการดำเนินชีวิตให้กับนักเรียน โดยเน้นความรับผิดชอบร่วมกันในรูปแบบกิจกรรมเขตพื้นที่ความรับผิดชอบ และมีการจัดกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานต่างๆ เช่น โครงการปลูกป่าลดโลกร้อน โครงการแยกขยะ นอกจากนี้ยังบูรณาการเข้าไปในรายวิชาเรียนต่างๆ เช่น การลดใช้พลังงาน การปิดไฟเมื่อเลิกใช้ เป็นต้น”

มีการวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในการดำเนินชีวิต เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนางานวิจัย และนวัตกรรม ด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2 มีข้อเสนอแนะว่า

“โรงเรียนควรมีการส่งเสริม สนับสนุนการสร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรมจริยธรรม และแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในการดำเนินชีวิตให้กับนักเรียน เช่น การจัดโครงการอบรมนักเรียนเรื่องการคัดแยกขยะลดโลกร้อน การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ธนาคารขยะ กิจกรรมประกวดวาดภาพการคัดแยกขยะเพื่อลดโลกร้อน กิจกรรมเดินรณรงค์ป้องกันไฟฟ้า ครูมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามที่หลักสูตรกำหนด เป็นต้น”

ซึ่งเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งมิติด้าน สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมาภิบาล และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3 มีข้อเสนอแนะว่า

“โรงเรียนควรมีการกำหนดแนวทางการส่งเสริม สนับสนุนการสร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีการจัดอบรมนักเรียนเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามที่หลักสูตรกำหนดโดยดำเนินการตามโครงการ "Zero Waste" หรือ "การจัดการขยะเหลือศูนย์" ตามหลัก 3R คือ Reduce หรือ การลดปริมาณขยะ Reuse หรือ การใช้ซ้ำ และ Recycle หรือการนำกลับมาใช้ใหม่ตามโครงการของโรงเรียนปลอดขยะ (Zero Waste School) ครูควรมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ต่างๆ”

และการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้โดยเป็นการดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง 3 ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4 มีข้อเสนอแนะว่า

“โรงเรียนควรออกแบบเนื้อหาการเรียนรู้เรื่องการดูแลและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในหลักสูตรการเรียนของโรงเรียน และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่นำไปสู่การให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง ที่นอกเหนือจากในห้องเรียน รวมทั้งสามารถให้นักเรียนใช้การเรียนรู้แบบ problem base learning เป็นฐานการสร้างโครงงานหรือนวัตกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น”

6. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาประสิทธิภาพของระบบการบริหารจัดการศึกษา

การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบการบริหารจัดการศึกษา คือ การจัดการพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลส่งผลกระทบต่อคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและพื้นที่บริการมีกฎหมายและรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาที่รองรับความแตกต่างของผู้เรียนมีระบบบริหารงานบุคคลของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความเป็นธรรมมีการสร้างขวัญกำลังใจและส่งเสริมให้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มตามศักยภาพ ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1 มีข้อเสนอแนะว่า

“โรงเรียนควรมีการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษา กำหนดขอบข่ายโครงสร้างงาน หน้าที่ให้กระชับ ชัดเจน สื่อสารสร้างความเข้าใจการรับรู้ร่วมกัน นอกจากนี้ควรมีการจัดตั้งที่ปรึกษาของโรงเรียนโดยต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในด้านการศึกษา การตลาด และมีศักยภาพในการช่วยสถานศึกษาระดมทรัพยากรมาพัฒนาเพื่อสร้างพื้นที่การเรียนรู้

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เป็นต้นสิ่งที่สำคัญ คือ การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในกรอบมาตรฐานหน้าที่ และตำแหน่งของตนเอง นอกจากนี้การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กรก็เป็น ปัจจัยสำคัญที่สร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในรูปแบบต่างๆ เช่น การประชาสัมพันธ์ และสิ่ง ที่ควรกระทำ คือ การรับฟังเสียงจากผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อสะท้อนภาพโรงเรียนทั้งในจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนพัฒนาองค์กรบนพื้นฐานการมีส่วนร่วมและ ตอบโจทย์สังคมที่สถานศึกษาตั้งอยู่”

โดยให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการ ของประชาชนและพื้นที่ ปรับปรุงกฎหมายและรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษา รองรับลักษณะที่แตกต่างกันของผู้เรียน สถานศึกษา และความต้องการกำลังแรงงานของประเทศ พัฒนาระบบบริหารงานบุคคลของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษามีความเป็นธรรม สร้างขวัญ กำลังใจ และส่งเสริมให้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มตามศักยภาพ ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2 มีข้อเสนอแนะว่า

“โรงเรียนควรมีการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษา โดยการแต่งตั้ง คณะกรรมการที่ปรึกษาของโรงเรียนนอกเหนือจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มาเป็น ทีมงานบริหารสถานศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา มีการระดมทรัพยากร ทั้งด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ราษฎร์ชาวบ้าน ด้านอาคารสถานที่ และด้านสื่อการเรียนการสอน จากทุกภาคส่วนมาช่วยส่งเสริมสนับสนุนส่งเสริมการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด”

ปรับปรุงกฎหมายให้มีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็นมีความทันสมัยมีความเป็น สากกล มีประสิทธิภาพ และ นำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการ ยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติและการอำนวยความสะดวกตาม หลักนิติธรรม ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3 มีข้อเสนอแนะว่า

“โรงเรียนควรมีการประสานความร่วมมือระหว่างครู ผู้ปกครอง ชุมชน และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามาร่วมกันส่งเสริมและสนับสนุนโรงเรียนในมีความ เจริญก้าวหน้าในทุกๆ ด้าน โดยมีการจัดกิจกรรม อบรมสัมมนา ศึกษาดูงาน ทักษะศึกษาแหล่งเรียนรู้ นอกห้องเรียนและเป็นแนวทางการพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพศักยภาพอย่างเต็มที่ ทำให้นักเรียน เป็นคนที่รู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง และ สามารถเรียนรู้ที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข”

มุ่งปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวมมีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำ นวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาส

ให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ความมัธยัสถ์ และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติดังกล่าวอย่างสิ้นเชิง ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4 มีข้อเสนอแนะว่า

“โรงเรียนควรมีการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมทั้ง ครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน และควรมีการดำเนินงานที่เป็นระบบตรวจสอบได้ อย่างเช่น PDCA และควรมีกระบวนการบริหารที่ใช้หลักการมีส่วนร่วมที่แท้จริง เปิดรับฟังความคิดเห็น เพื่อให้มีการทำงานที่ทุกคนได้ร่วมกันช่วยเหลือกัน จึงจะทำให้เกิดการพัฒนายั่งยืน”

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี มีสาระสำคัญที่นำมาสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะจากการวิจัยได้ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผล
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี
2. เพื่อเสนอแนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำนวน 118 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำนวน 135 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี จำนวน 21 คน และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดสระบุรี จำนวน 27 คน รวมทั้งสิ้น 301 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี ในปีการศึกษา 2566 โดยทำการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางเครจซี่, และมอร์แกน (Krejcie, & Morgan, 1970, pp. 607-610) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 172 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 57 ของประชากรทั้งหมด จากนั้นผู้วิจัยใช้วิธีการจับสลากสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยกำหนดสัดส่วนของจำนวนโรงเรียนแต่ละสังกัด ร้อยละ 57 ดังนี้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำนวน 67 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำนวน

77 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี จำนวน 12 คน และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดสระบุรี จำนวน 16 คน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (semi-structured interview) ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี จำนวน 4 คน แบ่งเป็นสังกัดละ 1 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างนี้ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (purposive selection) จากผู้บริหารที่มีผลงานการบริหารสถานศึกษาที่เป็นเลิศ มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ สามารถเป็นตัวอย่างในการขับเคลื่อนบริหารงานตามนโยบายต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยโครงสร้างคำถามได้มาจากยุทธศาสตร์ของแผนการศึกษาแห่งชาติทั้ง 6 ยุทธศาสตร์

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ชนิด คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

1. แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) ประกอบด้วย สังกัดของโรงเรียน เพศ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี โดยได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ นำมาประกอบในการสร้างแบบสอบถาม เพื่อศึกษาระดับการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี

ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ระหว่าง 0.80-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของเครื่องมือเท่ากับ 0.895 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 0.70

2. แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (semi-structured interview)

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์

2.2 แนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรีใน 6 ยุทธศาสตร์

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถาม จำนวน 172 ฉบับ ให้กับโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 172 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืน และนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผล

การวิจัย เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี

1.1 การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี ด้านการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 คือ สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนที่สร้างจิตสำนึกให้ผู้เรียนมีความจงรักภักดีและธำรงรักษาสถาบันหลักของชาติอย่างต่อเนื่อง อันดับที่ 2 คือ สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ เช่น ภัยจากโรคอุบัติใหม่อย่างต่อเนื่อง อันดับที่ 3 คือ สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมือง (civil education) ได้ครอบคลุมรายวิชาต่างๆ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการน้อมนำแนวพระราชดำริ สืบสานพระราชปณิธานและพระบรมราโชบายด้านการศึกษาหรือ “ศาสตร์พระราชา” มาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

1.2 การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี ด้านการผลิตและพัฒนากำลังคนการวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณภาพและมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาในอนาคตอย่างต่อเนื่อง อันดับที่ 2 คือ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความรู้และประสบการณ์ด้านงานอาชีพ การประกอบอาชีพอิสระ และการเป็นผู้ประกอบการแก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง อันดับที่ 3 คือ สถานศึกษามีการดำเนินการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างรัฐ เอกชน สถานประกอบการ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการผลิตกำลังคนที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกและการบูรณาการองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ (stem education) อย่างต่อเนื่อง

1.3 การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี ด้านการพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 คือ สถานศึกษามีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (active learning) อย่างต่อเนื่อง อันดับที่ 2 คือ สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยี นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง อันดับที่ 3 คือ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมและวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันที่พึงประสงค์ อาทิ การมีวินัย การตรงต่อเวลา การเคารพความคิดเห็นที่แตกต่าง การทำงานเป็นกลุ่มคณะอย่างต่อเนื่อง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 อย่างต่อเนื่อง

1.4 การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี ด้านการสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 คือ สถานศึกษามีระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาที่สนองตอบความต้องการของผู้เรียน และผู้ใช้บริการอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ อันดับที่ 2 คือ สถานศึกษามีระบบข้อมูลรายบุคคลและสารสนเทศทางการศึกษาที่ครอบคลุม ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน เพื่อวางแผนการบริหารจัดการศึกษา การติดตามและประเมินผล อันดับที่ 3 คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมกิจกรรมแนะแนวเพื่อการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพอย่างต่อเนื่อง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมประชากรวัยเรียนทุกคนให้เข้าถึงโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

1.5 การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 คือ สถานศึกษามีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง อันดับที่ 2 คือ สถานศึกษามีการเผยแพร่ความรู้หรือให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง อันดับที่ 3 คือ สถานศึกษาได้ดำเนินการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคส่วนต่างๆ ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและการจัดการในสถานศึกษาที่สร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง

1.6 การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี ด้านการพัฒนาประสิทธิภาพของระบบการจัดการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 คือ สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะทำงานในการบริหารสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์และความสำเร็จในวิชาชีพ อันดับที่ 2 คือ สถานศึกษามีการสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา อันดับที่ 3 คือ สถานศึกษามีการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการดำเนินการพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อจัดการศึกษาที่มีมาตรฐานเชื่อมโยงและเข้าถึง

1.7 การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 คือ การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ อันดับที่ 2 คือ การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ อันดับที่ 3 คือ การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

2. แนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี

2.1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ

2.1.1 โรงเรียนควรมีการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขโดยการน้อมนำพระราชดำริด้านการศึกษาและศาสตร์พระราชามาวางแผน ประชุมชี้แจงครูและบุคลากร กำหนดตัวชี้วัดเพื่อประเมินในแต่ละประเด็นโดยมุ่งเน้นเชิงพฤติกรรมมาทำการ ออกแบบกิจกรรมในเชิงบูรณาการในรายวิชาหน้าที่พลเมือง หรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านการทำกิจกรรมและบันทึกผลการเข้าร่วมกิจกรรมในรูปแบบ AAR โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นผู้รับผิดชอบ

2.1.2 โรงเรียนควรมีการจัดโครงการศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมวันสำคัญเกี่ยวกับชาติศาสนาและพระมหากษัตริย์ เช่น กิจกรรมเฉลิมพระชนมพรรษารัชกาลที่ 10 กิจกรรมวันแม่ กิจกรรมวันปิยมหาราช กิจกรรมวันถวายราชสดุดี กิจกรรมวันสวรรคตในหลวงรัชกาลที่ 9 เพื่อให้นักเรียนตระหนักในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ อันเป็นประมุขของปวงชนชาวไทยอย่างต่อเนื่อง

2.1.3 โรงเรียนควรจัดระบบการป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ ด้านอาชญากรรมและความรุนแรงในรูปแบบต่างๆ เช่น ยาเสพติด ภัยจากโรคอุบัติใหม่ ภัยจากไซเบอร์

2.1.4 โรงเรียนควรมีการจัดโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ เพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาและคุณธรรมของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยมีโครงการส่งเสริมวันสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และโครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ เพื่อให้ นักเรียนตระหนักในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์อันเป็นประมุขของปวงชนชาวไทย

2.1.5 โรงเรียนควรมีการจัดการระบบการป้องกันที่เข้มแข็งและยั่งยืน เช่น การดำเนินงาน 5 มาตรการ ได้แก่ มาตรการป้องกัน มาตรการค้นหา มาตรการรักษา มาตรการเฝ้า ระวัง มาตรการบริหารจัดการ และกลยุทธ์ 4 ต้อง 2 ไม่ คือ ต้องมียุทธศาสตร์ ต้องมีแผนงาน ต้องมี ระบบข้อมูล ต้องมีเครือข่าย และ 2 ไม่ คือ ไม่ปกปิดข้อมูล ไม่ไล่เด็กเรียนออกจากสถานศึกษา

2.1.6 โรงเรียนควรมีการกำหนดลงในหลักสูตรของสถานศึกษา และนำไปสู่ การออกแบบโครงสร้างการสอน และแผนการสอนของครูผู้สอนที่จะต้องบ่มเพาะในชั้นเรียนและ นำไปสู่การฝึกฝนผ่านสถานการณ์จริง เพื่อสร้างคุณค่าและความสำคัญในการเป็นพลเมืองที่ดีที่จะ สร้างความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ ซึ่งในการออกแบบควรมีพื้นที่การเรียนรู้ learning area ให้ครบทุกมิติ โดยเฉพาะในด้านของการใช้ในชีวิตประจำวัน

2.2 การจัดการศึกษาเพื่อการผลิตและพัฒนาากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อ สร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

2.2.1 โรงเรียนควรมุ่งเน้นการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรที่เน้นการเตรียม กำลังคนเพื่อสู่ตลาดแรงงาน เช่น แผนการเรียนภาษาและอาชีพ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะอาชีพ และ จัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงทักษะทางอาชีพที่ตนเองถนัดอย่างหลากหลาย

2.2.2 โรงเรียนควรมีโครงการการฝึกอาชีพ ฝึกทักษะตามที่ตนเองถนัด โดยมี โครงการส่งเสริมความเลิศ และชุมนุมตามที่นักเรียนสนใจ เช่น ชุมนุม robotics ชุมนุมศิลปะ ชุมนุม นาฏศิลป์ ชุมนุมการแปรรูปอาหาร เพื่อให้เด็กนักเรียนมีพื้นฐานการทำงานแต่ละด้าน เพื่อนำไปสู่พลเมือง ที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่อไป

2.2.3 โรงเรียนควรมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่งอยู่ในสังคมได้อย่างมี ความสุข มีความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับดำรงชีวิตและมีคุณภาพได้มาตรฐานสากล ผ่านโครงการ หรือกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ ตามความสนใจและถนัดของแต่ละบุคคล

2.2.4 โรงเรียนควรมีการให้ความสำคัญกับการพัฒนาเรื่อง soft skills ควบคู่กับ การพัฒนาความรู้ โดยจัดทำหลักสูตรการสอนที่ต้องตอบโจทย์ความต้องการและบริบทของสังคม ต้อง นำไปสู่การสร้างทักษะสำคัญ ในศตวรรษที่ 21 Communication skills, Creativity skills, Collaboration skills, Critical thinking skills, ซึ่งจะต้องอาศัยการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน ในชั้นเรียนควรเน้นเรื่องของการเรียนรู้ร่วมกัน การฝึกกระบวนการคิด ทั้งคิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ และการสะท้อนคิด

2.3 การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

2.3.1 โรงเรียนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมรักการอ่าน และเสริมสร้างปัญญาด้วยสมาธิ นอกจากนี้ยังควรเตรียมความพร้อมด้านแหล่งเรียนรู้ต่างๆ สร้างพื้นที่แห่งการเรียนรู้ และจัดหาอินเทอร์เน็ตให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ในโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงสารสนเทศอย่างหลากหลาย

2.3.2 โรงเรียนควรส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างเหมาะสม เต็มตามศักยภาพในแต่ละช่วงชั้น มีการการวัดและประเมินผลผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ ใช้วิธีการวัดผลประเมินอย่างหลากหลายให้เหมาะสมกับตัวผู้เรียน และมีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการวัดผลประเมินผล

2.3.3 โรงเรียนควรมีการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายใน และภายนอกโรงเรียน เช่น สวนผักอินทรีย์ โรงเพาะเห็ด ศูนย์ robotics ห้องสมุดเคลื่อนที่ เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา และนำนักเรียนไปแหล่งเรียนรู้ภายนอกห้องเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง รวมทั้งจัดหาสื่อตำราเรียน และสื่อการเรียนรู้ต่างๆ ที่มีคุณภาพมาตรฐานเหมาะสมกับตัวผู้เรียน

2.3.4 มีการสร้างเสริมและปรับเปลี่ยนค่านิยมของคนไทยให้มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ด้วยโครงการต่างๆ

2.3.5 โรงเรียนควรมีนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ ด้านเทคโนโลยี เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาออกแบบเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน”

2.3.6 โรงเรียนควรเป็นพื้นที่แห่งการเรียนรู้ โดยการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ ให้เกิดขึ้นในโรงเรียนเองที่จะส่งเสริมให้ทุกคน ทั้งครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน มีโอกาสมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน และได้ช่วยเหลือพัฒนาซึ่งกันและกัน

2.4 การจัดการศึกษาเพื่อการสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา

2.4.1 โรงเรียนควรมีโครงการเพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ มีการจัดกิจกรรมการเยี่ยมบ้านนักเรียน มีระบบคัดกรองนักเรียนยากจนเพื่อจัดหาทุนการศึกษาให้กับนักเรียนด้อยโอกาส

2.4.2 โรงเรียนควรมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศนักเรียนที่หลุดออกจากระบบการศึกษา ติดตามให้นักเรียนกลับมาเรียน หรือหาทางเพื่อช่วยเหลือนักเรียนจนสามารถเรียนจบการศึกษาภาคบังคับ/ชั้นสูงสุดของโรงเรียน”

2.4.3 โรงเรียนควรมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการเพื่อช่วยเหลือนักเรียนโดยการจัดกิจกรรมมีระบบการดูแลช่วยเหลือ

นักเรียน ติดตาม ดูแล และให้ความช่วยเหลือ เพื่อสร้างโอกาสและความเสมอภาคแก่นักเรียน ด้วยโอกาส เพื่อช่วยเหลือนักเรียนได้จนสามารถเรียนจบการศึกษา

2.5 การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

2.5.1 โรงเรียนควรมีการส่งเสริม สนับสนุนการสร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในการดำเนินชีวิตให้กับนักเรียน โดยเน้นความรับผิดชอบร่วมกัน

2.5.2 โรงเรียนควรเน้นให้มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ มีแหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามที่หลักสูตรกำหนด

2.5.3 โรงเรียนควรดำเนินการตามโครงการ "Zero Waste" หรือ "การจัดการขยะเหลือศูนย์" ตามหลัก 3R คือ Reduce หรือ การลดปริมาณขยะ Reuse หรือ การใช้ซ้ำ และ Recycle หรือการนำกลับมาใช้ใหม่ ตามโครงการของโรงเรียนปลอดขยะ (Zero Waste School)

2.5.4 โรงเรียนควรออกแบบเนื้อหาการเรียนรู้เรื่องการดูแลและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในหลักสูตรการเรียนของโรงเรียน และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่นำไปสู่การให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง ที่นอกเหนือจากในห้องเรียน รวมทั้งสามารถให้นักเรียนใช้การเรียนรู้แบบ Problem base learning เป็นฐานการสร้างโครงงานหรือนวัตกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

2.6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบการบริหารจัดการศึกษา

2.6.1 โรงเรียนควรมีการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษา กำหนด ขอบข่ายโครงสร้างงาน หน้าที่ให้กระชับ ชัดเจน สื่อสารสร้างความเข้าใจการรับรู้ร่วมกัน

2.6.2 โรงเรียนควรมีการจัดตั้งที่ปรึกษาของโรงเรียนโดยต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในด้านการศึกษา การตลาด และมีศักยภาพในการช่วยสถานศึกษาระดมทรัพยากรมาพัฒนาเพื่อสร้างพื้นที่การเรียนรู้ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เป็นต้น

2.6.3 โรงเรียนควรมีการประสานความร่วมมือระหว่างครู ผู้ปกครอง ชุมชน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามาร่วมกันส่งเสริมและสนับสนุนโรงเรียนในความเจริญก้าวหน้าในทุกๆ ด้าน โดยมีการจัดกิจกรรม อบรมสัมมนา ศึกษาดูงาน ทักษะศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนและเป็นแนวทางการพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพศักยภาพอย่างเต็มที่

2.6.4 โรงเรียนควรมีการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมทั้ง ครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน และควรมีการดำเนินงานที่เป็นระบบตรวจสอบได้ อย่างเช่น PDCA

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของชลิต ขุนทิพย์, และรุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2562, หน้า 135) ศึกษา เรื่อง การขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 สู่การปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 สู่การปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับศรีดา ตันทะอธิพานิช, ชญาพิมพ์ อูสาโท, และพฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์ (2564, หน้า 1) ศึกษา เรื่อง กลยุทธ์การกำหนดนโยบายและการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ สำหรับนโยบายการจัดการเครื่องคอมพิวเตอร์แท็บเล็ตให้แก่โรงเรียน ผลการวิจัย พบว่า ผู้มีส่วนสำคัญในการกำหนดนโยบายคือนักการเมือง สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ ได้แก่ การประชุมหารือ สำรวจความพร้อม และวางแผนปฏิบัติงานร่วมกัน จุดแข็ง ได้แก่ นโยบายเป็นประโยชน์ต่อสังคม กำหนดเป้าหมาย แบบแผนการควบคุม กลไกการกำกับติดตาม และค่านิยมการนำนโยบาย สู่การปฏิบัติ จุดอ่อน ได้แก่ การขาดการมีส่วนร่วม การกำหนดเกณฑ์ของความสำเร็จและขั้นตอน การปฏิบัติ นโยบายด้านการศึกษาและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเป็นโอกาส สภาพเศรษฐกิจและสังคมเป็นภาวะคุกคาม โดยมีกลยุทธ์ในการกำหนดนโยบาย คือ ยกระดับการยอมรับ และกำหนดทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ ทั้งนี้ มีกลยุทธ์การนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ได้แก่ 1) กำหนดความรับผิดชอบ ในแต่ละระดับ 2) ยึดมั่นหลักธรรมาภิบาล และ 3) กำหนดตัวชี้วัดที่เกิดกับผู้เรียน

2. แนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี ในด้านการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ ดำเนินการโดยการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขโดยการน้อมนำพระราชดำรัสด้านการศึกษาและศาสตร์พระราชามาวางแผน ประชุมชี้แจงครูและบุคลากร กำหนดตัวชี้วัดเพื่อประเมินในแต่ละประเด็น โดยการออกแบบกิจกรรมในเชิงบูรณาการ รวมถึงการจัดโครงการศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณธรรมของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง มีการจัดการระบบการป้องกันที่เข้มแข็งและยั่งยืนจึงมีการดำเนินงาน 5 มาตรการ ได้แก่ มาตรการป้องกัน มาตรการค้นหา มาตรการรักษา มาตรการเฝ้าระวัง มาตรการบริหารจัดการ และกลยุทธ์ 4 ต้อง 2 ไม่ คือ ต้องมี

ยุทธศาสตร์ ต้องมีแผนงาน ต้องมีระบบข้อมูล ต้องมีเครือข่าย และ 2 ไม่ คือ ไม่ปกปิดข้อมูล ไม่ไล่นักเรียนออกจากสถานศึกษา ส่วนด้านการจัดการศึกษาเพื่อการผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัยและนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยมุ่งเน้นการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรที่เน้นการเตรียมกำลังคนเพื่อสู่ตลาดแรงงาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่งอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับดำรงชีวิตและมีคุณภาพได้มาตรฐานสากลผ่านโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนานักเรียนเต็มตามศักยภาพ ตามความสนใจ และความถนัดของนักเรียนแต่ละบุคคล ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเรื่อง soft skills ควบคู่กับการพัฒนาความรู้ โดยจัดทำหลักสูตรการสอนที่ต้องตอบโจทย์ความต้องการและบริบทของสังคม ต้องนำไปสู่การสร้างทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 Communication skills, Creativity skills, Collaboration skills, และ Critical thinking skills ในด้านการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ดำเนินการโดยส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมรักการอ่านและเสริมสร้างปัญญาด้วยสมาธิ สนับสนุนให้นักเรียนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ความสามารถ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างเหมาะสม เต็มตามศักยภาพในแต่ละช่วงชั้น มีการวัดและประเมินผลผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ มีการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายใน และภายนอกโรงเรียน เช่น สวนผักอินทรีย์ โรงเพาะเห็ด ศูนย์ robotics ห้องสมุดเคลื่อนที่ เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา และนำนักเรียนไปแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง จัดหาสื่อตำราเรียน และสื่อการเรียนรู้ต่างๆ ให้มีคุณภาพมาตรฐานเหมาะสมกับตัวผู้เรียน ควรมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ ด้านเทคโนโลยี เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาออกแบบเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน ในด้านการจัดการศึกษาเพื่อการสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา ควรดำเนินการโดยมีโครงการเพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เช่น การเยี่ยมบ้านนักเรียน มีระบบคัดกรองนักเรียนยากจนเพื่อจัดหาทุนการศึกษาให้กับนักเรียนด้อยโอกาส โรงเรียนควรมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ สภาพปัญหา ความต้องการเพื่อช่วยเหลือนักเรียนโดยการจัดกิจกรรมมีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ติดตาม ดูแล และให้ความช่วยเหลือ เพื่อสร้างโอกาสและความเสมอภาคแก่นักเรียนด้อยโอกาส เพื่อช่วยเหลือนักเรียนได้จนสามารถเรียนจบการศึกษา สำหรับด้านการจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ดำเนินการโดยการส่งเสริม สนับสนุนการสร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในการดำเนินชีวิตให้กับนักเรียน โดยเน้นความรับผิดชอบร่วมกัน มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามที่หลักสูตรกำหนด และด้านการพัฒนาประสิทธิภาพของระบบการบริหารจัดการศึกษา ดำเนินการโดยการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษา กำหนดขอบข่าย

โครงสร้างงาน และหน้าที่รับผิดชอบให้กระชับ ชัดเจน สื่อสารสร้างความเข้าใจการรับรู้ร่วมกัน การจัดตั้งที่ปรึกษาของโรงเรียนโดยต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในด้านการศึกษา และมีศักยภาพในการช่วยสถานศึกษาระดมทรัพยากรมาพัฒนาเพื่อสร้างพื้นที่การเรียนรู้ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการประสานความร่วมมือระหว่างครู ผู้ปกครอง ชุมชน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามาร่วมกันส่งเสริมและสนับสนุนโรงเรียนในมีความเจริญก้าวหน้าในทุกๆ ด้าน โดยมีการจัดกิจกรรม อบรมสัมมนา ศึกษาดูงาน ทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนและเป็นแนวทางการพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพศักยภาพอย่างเต็มที่ ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกับ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 ในด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ที่มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ครอบคลุมและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็น คนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่นๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง รวมทั้งด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญที่ให้ความสำคัญการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชน ท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทยทั้งในมิติ สุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเองและทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง รวมถึงด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งมิติด้าน สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน และการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้โดยเป็นการดำเนินการ บนพื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง 3 ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี มีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการน้อมนำแนวพระราชดำริ สืบสานพระราชปณิธานและพระบรมราโชบายด้านการศึกษาหรือ“ศาสตร์พระราชา” มาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี ควรมีการน้อมนำแนวพระราชดำริ สืบสานพระราชปณิธานและพระบรมราโชบายด้านการศึกษาหรือ“ศาสตร์พระราชา” มาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

1.2 ด้านการผลิตและพัฒนากำลังคนการวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกและการบูรณาการองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ (stem education) อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี ควรมีการจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกและการบูรณาการองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ (stem education) อย่างต่อเนื่อง

1.3 ด้านการพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี ควรมีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 อย่างต่อเนื่อง

1.4 ด้านการสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมประชากรวัยเรียนทุกคนให้เข้าถึงโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี ควรมีการดำเนินการส่งเสริมประชากรวัยเรียนทุกคนให้เข้าถึงโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

1.5 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและการจัดการในสถานศึกษาที่สร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี ควรมีการส่งเสริมการจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและการจัดการในสถานศึกษาที่สร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง

1.6 ด้านการพัฒนาประสิทธิภาพของระบบการบริหารจัดการศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการดำเนินการพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการจัดการศึกษาที่มีมาตรฐานเชื่อมโยงและเข้าถึง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี ควรมีการดำเนินการพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการจัดการศึกษาที่มีมาตรฐานเชื่อมโยงและเข้าถึง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี

2.2 ควรมีการศึกษาประสิทธิผลที่เกิดขึ้นหลังการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2548). **รวมกฎหมายเพื่อบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : อักษรไทย.
- _____. (2566). **นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการประจำปีงบประมาณพ.ศ. 2566**. สืบค้น มีนาคม 10, 2566, จาก <https://www.moe.go.th/360policy-and-focus-moe-2023/>.
- กล้า ทองขาว. (2548). **การนำนโยบายและแผนการศึกษาไปปฏิบัติ แนวคิดทฤษฎีและแนวการดำเนินงาน**. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กันตนา มาใหญ่, และสุปราณี ธรรมพิทักษ์. (2562). **รูปแบบการนำนโยบายการศึกษาปฐมวัยไปปฏิบัติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี. วารสารด้านการบริหารรัฐกิจและการเมือง, 8(3), 1-2.**
- กิตติศักดิ์ อังคะนาวิน, และอภิสิทธิ์ ภาชนะวรรณ. (2561). **การนิเทศการศึกษาให้เจริญก้าวหน้าสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0. วารสารวิชาการสถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ, 4(1), 193 - 206.**
- คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา. (2560). **แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ.
- ชลิต ขุนทิพย์, และรุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2562). **การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 สู่การปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ.**
- ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์, และคนอื่นๆ. (2564). **กลยุทธ์การขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการศึกษาในระดับพื้นที่. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยธนบุรี, 15(2), 33-43.**
- ชัยยะ ทังแสน, และคนอื่นๆ. (2564). **ตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อระดับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของศึกษาธิการจังหวัด. สิกขาวารสารศึกษาศาสตร์, 8(2), 65-75.**
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2541). **สถิติเพื่อการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 5)**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ตรีสุข เทียนทอง. (2564). **ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566**. สืบค้น สิงหาคม 12, 2566, จาก www.bic.moe.go.th/images/stories/pdf/Education_Management_Policy_of_the_Ministry_of_Education__2566_20-1-2565.pdf.

- นันทรัตน์ เจริญกุล. (2564). การบริหารนโยบายและกลยุทธ์การศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บวร ปกัสราท. (2557). ผู้นำที่ดีต้องนำไปถูกทาง. สืบค้น สิงหาคม 12, 2566, จาก <http://www.bangkokbiznews.com/home/>.
- ปฎิมา พุนทรัพย์, และคนอื่นๆ. (2561). แนวทางการนำนโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสู่การปฏิบัติในโรงเรียนมาตรฐานสากล. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 24(3), 75-86.
- ประชุม รอดประเสริฐ. (2544). นโยบายและการวางแผน : หลักการและทฤษฎี. กรุงเทพฯ : เนติกุล.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริม.
- ปวีร์ ศิริรักษ์. (2559). แนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปิยนุช ลอยเลิศหล้า. (2559). การนำนโยบายสู่การปฏิบัติของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พงษ์ศักดิ์ ภูคาบขาว. (2553). ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อควมมีประสิทธิภาพของโรงเรียนเรียนร่วมจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พรรณงาม ธีระพงศ์, และสมบุญ ศรีสรหิรัญ. (2559). การนำนโยบายการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาสู่การปฏิบัติในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนครปฐม. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, Silpakorn University สาขามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์และศิลปะ, 9(1), 655-667.
- พระมหาสมบุญ สุธมโม. (2557). บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา. วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์, 1(1), 89 – 102.
- พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์. (2551). เอกสารประกอบการบรรยายรายวิชา 2747861 การพัฒนานโยบายและแผนยุทธศาสตร์ทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภราดร เสรีสมบุญ. (2560). การขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลสู่การปฏิบัติในพื้นที่ระดับกลุ่มจังหวัด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

- วชิรวัชร งามละม่อม. (2558). **ทฤษฎีการมีส่วนร่วม**. ปทุมธานี : สถาบันวิชาการไทยวิจัยพัฒนา
การจัดการ TRDM.
- วชิระ พลพิทักษ์. (2563). **ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษา
แห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ในจังหวัดนครพนม**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วรเดช จันทรศร. (2546). **การนำนโยบายไปปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : สหายบล็อก.
- _____. (2551). **การนำนโยบายไปปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการปฏิรูประบบราชการสำนัก
นายกรัฐมนตรี.
- วราภรณ์ ทรัพย์รวงทอง, ฤทธิศักดิ์ ทรัพย์รวงทอง, และกมลธิดา ทั้งสุบุตร. (2564). การศึกษาปัญหา
การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1. **วารสารรัชต์ภาคย์**, 15(40), 292-306.
- วิจิตร ศรีสอาน. (2544). **ทรัพยากรการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนา.
- _____. (2549). **พลังอาชีวะสร้างชาติ**. กรุงเทพฯธุรกิจ, 2(12), 10.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2555). **แนวคิดทฤษฎีและประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ :
ทิพย์วิสุทธิ.
- ศรีดา ตันทะอธิพานิช, ชญาพิมพ์ อุสาโห, และพฤทธิ ศรีบรรณพิทักษ์. (2564). กลยุทธ์การกำหนด
นโยบายและการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ สำหรับนโยบายการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์
แท็บเล็ตให้แก่โรงเรียน. **วารสารเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**, 49(1), 1-18.
- ศศิรา แพงไทย. (2559). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. **วารสารวิทยาลัย
บัณฑิตเอเชีย**, 6(1), 7.
- สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2564). **สรุปแนวทางการจัดทำแผน**. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- สมศักดิ์ เจริญพานิชเสรี. (2546). **การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุค
ปฏิรูปการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต สถาบันราชภัฏ
กาญจนบุรี.
- สำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). **เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน**. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2548). **คู่มือแนวทางการจัดทำแผนระดับที่ 3 และการเสนอ
แผนระดับที่ 3 ในส่วนของแผนปฏิบัติการด้าน...ต่อคณะรัฐมนตรี**. กรุงเทพฯ :
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. สำนักงานนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาชาติ (พ.ศ. 2560-2579)**. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- _____. (2561). **แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). รายงานผลการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ช่วงปี พ.ศ. 2560-2562. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2562). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (2562). ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ.2560-2579. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสระบุรี. (2566). สารสนเทศด้านการศึกษา ปีการศึกษา 2566 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสระบุรี. สระบุรี : ผู้แต่ง.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566 – 2570. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- สิน พันธุ์พินิจ. (2556). เทคนิคการวางแผนและการประเมินผลโครงการ. กรุงเทพฯ : ส. เอเชียเพรส (1989).
- สุกานดา ปานเพชร, อินดา ศิริวรรณ, และระวีง เรื่องสังข์. (2563). การสื่อสารแบบมีส่วนร่วมตามหลักพุทธบริหารการศึกษาในการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสำหรับสภาการศึกษาแห่งชาติ. วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์, 7(3), 313-325.
- สุปัน สุรนนา. (2559). ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนาเป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สุรชัย ศิริโกคาภิรมย์. (2553). วิทยาการวิจัย. ลพบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2538). การวางแผนและการจัดระบบงานในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : เอสดีเพรส.
- Ariffina, R.N.R., & Zahari, R.K. (2013). The challenges of implementing urban transport policy in the Kiang Valley, Malaysia. *Procedia Environmental Sciences*, 17, 469-477.
- Bardarh, E. (1977). *The implementation game: What happens after a bill becomes a law*. Cambridge, Mass : MIT Press.
- Budd, E.L. (2012). Factors influencing the implementation of school wellness policies in the United States, 2009. *Preventing Chronic Disease*, 9, 1-9.
- Chang, Y.N., & Flores, C.F. (1980). *Business policy and strategy: Text and cases*. Santa Monica : Goodyear Pub.
- Cronbach, L.J. (1971). *Essentials of psychological testing*. New York : Harper & Row.

- De Groff, A., & Cargo, M. (2009). Policy implementation: Implications for evaluation. **New Directions for Education, 124(winter)**, 47-60.
- Dye, T.R. (1984). **Understanding public policy**. Englewood Cliffs : Prentice-Hall.
- Edwards, G.C., & Sharkansky, I. (1978). **The policy predicament: Making and implementing public policy**. San Francisco : W.H. Freeman.
- Friedrich, C.J. (1963). **Constitutional government**. New York : McGraw - Hill.
- Greenwood, W.T. (1965). **Management and organization behavior: An interdisciplinary approach**. Ohio : South Westen.
- Junko, Saito. (2015). Factors influencing the National School Health Policy implementation in Lao PDR: a multi-level case study. **Health Promotion International, 30(4)**, 843-854.
- Kahn, A.J. (1969). **Studies in social policy and planning**. Boston : Allyn & Bacon.
- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determining Sampling Size for Research Activities. **Journal of Education and Psychological Measurement, 30(3)**, 608.
- Massie, J.L., & Douglas, J. (1981). **Management: A contemporary introduction** (3rd ed.). New Jersey : Englewood Cliffs.
- Meter, D.S.V., & Horn, C.E.V. (1975). The policy implementation process: A conceptual framework. **Administration and Society, 6**, 445-488.
- Mondy, R.W., & Flippo, E.B. (1988). **Management: Concepts and practices**. Boston : Allyn & Bacon.
- Ozurumba, C.N., & Ebuara, V.O. (2013). An appraisal of education policy implementation and challenge of leadership in Nigerian Universities. IOSR **Journal of Research & Method in Education, 3(6)**, 31-35.
- Salvesen, D. (2008). Factors influencing Implementation of Local Politiesto Promote Physical Activity: A Case Study of Montgomery Country, Maryland. **J Public Health Management Practice, 14(3)**, 280-288.
- Smith, T.B. (1973). The politics of policy implementation process. **Policy Science, 4**, 197-209.
- Syomwene, A. (2013). Factors affecting teachers' implementation of curriculum reforms and educational policies in schools: The kenyan experience. **Journal of Education and Practice, 4(22)**, 88-86.

Terry, G.R. (1977). **Principle of management**. Home wood, Ill: Richard D. Irwin. New Jersey : Prentice - Hall.

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่องแนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี

2. ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1, สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2, สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดสระบุรี ปีการศึกษา 2566

3. แบบสอบถามฉบับนี้มี 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ระดับการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยใช้กรอบแนวคิดตามยุทธศาสตร์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ

4. ผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณาจากท่านในการตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จะใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น ไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นางสาวบัณฑิตา บุญธรรม

นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. หน่วยงานต้นสังกัด

- ☐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1
- ☐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2
- ☐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี
- ☐ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดสระบุรี

2. เพศ

- ☐ ชาย
- ☐ หญิง

3. ระดับการศึกษาขั้นสูงสุด

- ☐ ปริญญาตรี
- ☐ ปริญญาโท
- ☐ ปริญญาเอก

4. ประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา

- ☐ น้อยกว่า 5 ปี
- ☐ 5 – 10 ปี
- ☐ 11 – 15 ปี
- ☐ มากกว่า 15 ปี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาว่าสถานศึกษาของท่านมีการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติใน 6 ยุทธศาสตร์ อยู่ระดับใดโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านโดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติระดับน้อยที่สุด

การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ					
1.1 สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนที่สร้างจิตสำนึกให้ผู้เรียนมีความจงรักภักดีและธำรงรักษาสถาบันหลักของชาติอย่างต่อเนื่อง					
1.2 สถานศึกษามีการน้อมนำแนวพระราชดำริ สืบสานพระราชปณิธานและพระบรมราโชบายด้านการศึกษาหรือ“ศาสตร์พระราชา” มาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง					
1.3 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างต่อเนื่อง					
1.4 สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมือง(Civil Education)ได้ครอบคลุมรายวิชาต่าง ๆ					
1.5 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังและเสริมสร้างวิถีประชาธิปไตย ความสามัคคี สมานฉันท์ สันติวิธีอย่างต่อเนื่อง					
1.6 สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง					
1.7 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างจิตสำนึกในการต่อต้านและป้องกันยาเสพติด และการทุจริตคอร์รัปชันอย่างต่อเนื่อง					
1.8 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมลูกเสือเนตรนารีให้มีคุณภาพและมาตรฐาน					
1.9 สถานศึกษามีการจัดกระบวนการเรียนรู้และปลูกฝังแนวทางการจัดการความขัดแย้งโดยแนวทางสันติวิธีอย่างต่อเนื่อง					
1.10 สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ เช่น ภัยจากโรคอุบัติใหม่อย่างต่อเนื่อง					

การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคนการวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ					
2.1 สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะและมีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่อง					
2.2 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความรู้และประสบการณ์ด้านงานอาชีพ การประกอบอาชีพอิสระ และการเป็นผู้ประกอบการแก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง					
2.3 สถานศึกษามีความเป็นไปได้ในการปรับรูปแบบให้มีการจัดการศึกษาระบบทวิศึกษา					
2.4 สถานศึกษามีการจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกและการบูรณาการองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ (STEM Education) อย่างต่อเนื่อง					
2.5 สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษและทักษะดิจิทัลของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง					
2.6 สถานศึกษาได้ดำเนินการส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
2.7 สถานศึกษาได้ดำเนินการส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นให้มีการวิจัยในชั้นเรียน					
2.8 สถานศึกษามีการดำเนินการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างรัฐ เอกชน สถานประกอบการ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการผลิตกำลังคนที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ					
2.9 สถานศึกษามีการส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณภาพและมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาในอนาคตอย่างต่อเนื่อง					
2.10 สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาของประเทศคู่ค้าต่าง ๆ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี ฯลฯ					

การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้					
3.1 สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21อย่างต่อเนื่อง					
3.2 สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยี นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
3.3 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง					
3.4 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมและวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันที่พึงประสงค์ อาทิ การมีวินัย การตรงต่อเวลา การเคารพความคิดเห็นที่แตกต่าง การทำงานเป็นกลุ่มคณะอย่างต่อเนื่อง					
3.5 สถานศึกษามีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
3.6 สถานศึกษามีการจัดการเรียนรู้ และประเมินความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษตามมาตรฐานความสามารถด้านภาษาอังกฤษ (CEFR) ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับต่าง ๆ					
3.7 สถานศึกษามีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (Active Learning) อย่างต่อเนื่อง					
3.8 สถานศึกษามีการจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และความคิดสร้างสรรค์					
3.9 สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียน (หมายรวมถึง อาเซียน+3 ได้แก่ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น หรือภาษาเกาหลี)					
3.10 สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้ตรงตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐานตรงตามตัวชี้วัด					

การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา					
4.1 สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมประชากรวัยเรียนทุกคนให้เข้าถึงโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ					
4.2 สถานศึกษามีการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบที่เหมาะสมและมีคุณภาพ สำหรับผู้เรียนกลุ่มที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทั้งกลุ่มผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ					
4.3 สถานศึกษามีการดำเนินการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับเด็กด้อยโอกาสที่ไม่อยู่ในทะเบียนราษฎร เช่น เด็กไร้สัญชาติ เด็กพลัดถิ่นเด็กต่างด้าว ฯลฯ					
4.4 สถานศึกษามีการดำเนินการระบบติดตามดูแลช่วยเหลือและแก้ปัญหาผู้เรียนออกกลางคันอย่างต่อเนื่อง					
4.5 สถานศึกษามีระบบข้อมูลรายบุคคลและสารสนเทศทางการศึกษาที่ครอบคลุม ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน เพื่อวางแผนการบริหารจัดการศึกษา การติดตามและประเมินผล					
4.6 สถานศึกษามีความร่วมมือกับท้องถิ่นหรือเอกชนในการพัฒนาและการจัดการศึกษาเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา					
4.7 สถานศึกษามีระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาที่สนองตอบความต้องการของผู้เรียน และผู้ใช้บริการอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ					
4.8 สถานศึกษามีการใช้สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพมาตรฐาน					
4.9 สถานศึกษามีการส่งเสริมกิจกรรมแนะแนวเพื่อการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพอย่างต่อเนื่อง					
4.10 สถานศึกษามีการรายงานผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรคต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาให้ระบบมีความสมบูรณ์อย่างต่อเนื่อง					

การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม					
5.1 สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง					
5.2 สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการ สร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง					
5.3 สถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและ การจัดการในสถานศึกษาที่สร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่าง ต่อเนื่อง					
5.4 สถานศึกษามีการผลิตสื่อการเรียนการสอน สื่อวิดิทัศน์หรือสื่อ ดิจิทัลเกี่ยวกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อย่างต่อเนื่อง					
5.5 สถานศึกษามีการเผยแพร่ความรู้หรือให้ความรู้เกี่ยวกับการ สร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง					
5.6 สถานศึกษามีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับ การสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง					
5.7 สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนา องค์ความรู้และนวัตกรรมด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็น มิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง					
5.8 สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการ ศึกษา ได้รับการอบรมพัฒนาในเรื่องการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง					
5.9 สถานศึกษาได้ดำเนินการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาค ส่วนต่าง ๆ ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการสร้างเสริมคุณภาพ ชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง					
5.10 สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมพฤติกรรมที่แสดงออก ของผู้เรียนในการดำรงชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและนำหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้					

การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา					
6.1 สถานศึกษามีการพัฒนาและยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด					
6.2 สถานศึกษามีการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยรูปแบบวิธีการที่เหมาะสม สอดคล้องกับบริบทและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา					
6.3 สถานศึกษามีการนำผลการประกันคุณภาพการศึกษามาใช้ในการวางแผนการปฏิบัติ การตรวจสอบติดตาม เพื่อการปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ					
6.4 สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล มีการรายงานและตรวจสอบผลการดำเนินงานของสถานศึกษา					
6.5 สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะทำงานในการบริหารสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์และความสำเร็จในวิชาชีพ					
6.6 สถานศึกษามีการสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา					
6.7 สถานศึกษามีการดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการศึกษา					
6.8 สถานศึกษามีการดำเนินการให้มีระบบบริหารงานบุคคล มีการสร้างขวัญกำลังใจ และส่งเสริมการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มศักยภาพ					
6.9 สถานศึกษามีการดำเนินการพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อจัดการศึกษาที่มีมาตรฐานเชื่อมโยงและเข้าถึง					
6.10 สถานศึกษามีการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล					

แบบสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ
เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษา
ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี

ชื่อผู้วิจัย นางสาวบัณฑิตา บุญธรรม

การศึกษา ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี

ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ 1.ดร.ภัสสร เลาสวัสดิ์กุล ที่ปรึกษาหลัก

2. ผศ.ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า ที่ปรึกษาร่วม

ผู้ให้สัมภาษณ์.....

วันที่สัมภาษณ์.....

เริ่มการสัมภาษณ์เวลา.....จบการสัมภาษณ์เวลา.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์

ตำแหน่ง.....หน่วยงาน/สังกัด.....

วุฒิการศึกษาสูงสุด.....

ประสบการณ์การทำงาน.....

ตอนที่ 2 ข้อคำถามในการสัมภาษณ์สำหรับแนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี

1. ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติอย่างไร

.....

.....

.....

2. ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อการผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัยและนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศอย่างไร

.....

.....

.....

3.ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างไร

.....

.....

.....

4. ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อการสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษาอย่างไร

.....

.....

.....

5. ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างไร

.....

.....

.....

6. ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาประสิทธิภาพของระบบการบริหารจัดการศึกษา
อย่างไร

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ให้สัมภาษณ์
(.....)

- ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี -

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

1. อาจารย์ ดร.สรรัชต์ ชูชีพ	รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์	อาจารย์คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณิดา เนื่องพะนอม	อาจารย์คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
4. อาจารย์ ดร.ธัญนันท์ ทองบุญตา	อาจารย์คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
5. รองศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.ชูชาติ พยอม	รองคณบดีฝ่ายวิชาการ
คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๐๑๗/๒๕๖๖

วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.สรชัย ชูชีพ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. คำโครงการวิทยานิพนธ์
 ๒. แบบสอบถามวิทยานิพนธ์
 ๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนางสาวบัณฑิตา บุญธรรม นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษา แห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี โดยมีอาจารย์ ดร.ภัสกร เลาสวัสดิกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัยซึ่งผู้วิจัยได้ เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(อาจารย์ ดร.ภัสกร เลาสวัสดิกุล)
คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๐๑๘/๒๕๖๖

วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำโครงการวิทยานิพนธ์
๒. แบบสอบถามวิทยานิพนธ์
๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนางสาวบัณฑิตา บุญธรรม นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษา แห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี โดยมีอาจารย์ ดร.ภัสสกร เลาสวัสดิ์กุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัยซึ่งผู้วิจัยได้ เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(อาจารย์ ดร.ภัสสกร เลาสวัสดิ์กุล)

คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๐๑๙/๒๕๖๖

วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณิดา เนืองพะยอม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. คำโครงการวิทยานิพนธ์
 ๒. แบบสอบถามวิทยานิพนธ์
 ๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนางสาวบัณฑิตา บุญธรรม นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษา แห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี โดยมีอาจารย์ ดร.ภัสสกร เลาสวัสดิ์กุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัยซึ่งผู้วิจัยได้ เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(อาจารย์ ดร.ภัสสกร เลาสวัสดิ์กุล)
คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๐๒๐/๒๕๖๖

วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.ธัญนันท์ ทองบุญตา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. คำโครงการวิทยานิพนธ์
 ๒. แบบสอบถามวิทยานิพนธ์
 ๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนางสาวบัณฑิตา บุญธรรม นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษา แห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี โดยมีอาจารย์ ดร.ภัสสกร เลาสวัสดิ์กุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัยซึ่งผู้วิจัยได้ เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(อาจารย์ ดร.ภัสสกร เลาสวัสดิ์กุล)
คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๐๒๑/๒๕๖๖

วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุมัติคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.ชูชาติ พยอม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. คำโครงการวิทยานิพนธ์
 ๒. แบบสอบถามวิทยานิพนธ์
 ๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนางสาวบัณฑิตา บุญธรรม นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษา แห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี โดยมีอาจารย์ ดร.ภัสกร เลาสวัสดิ์กุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัยซึ่งผู้วิจัยได้ เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขออนุมัติคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(อาจารย์ ดร.ภัสกร เลาสวัสดิ์กุล)
คณบดีคณะครุศาสตร์

ภาคผนวก ค
หนังสือขออนุญาตทดลองใช้ (try out)
เครื่องมือในการวิจัย

รายชื่อโรงเรียนในการทดลองใช้ (try out)
เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 1

1. โรงเรียนวัดห้วยบง (บริษัทข้าวไทยจำกัดสงเคราะห์ 3)	อำเภอเฉลิมพระเกียรติ
2. โรงเรียนหน้าพระลาน (พิบูลสงเคราะห์)	อำเภอเฉลิมพระเกียรติ
3. โรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง	อำเภอบ้านหมอ
4. โรงเรียนอนุบาลบ้านหมอ (พัฒนราษฎร์)	อำเภอบ้านหมอ
5. โรงเรียนบ้านพุซาง	อำเภอพระพุทธบาท
6. โรงเรียนประชาสงเคราะห์รังสรรค์	อำเภอพระพุทธบาท
7. โรงเรียนวัดปึกเป็ก	อำเภอเมืองสระบุรี
8. โรงเรียนวัดหนองเขื่อนช้าง	อำเภอเมืองสระบุรี
9. โรงเรียนวัดหนองกะธาดู	อำเภอหนองแซง
10. โรงเรียนอนุบาลหนองแซงศิลาจารย์	อำเภอหนองแซง

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2

1. โรงเรียนวัดท่ามะปราง	อำเภอแก่งคอย
2. โรงเรียนวัดบึงไม้	อำเภอแก่งคอย
3. โรงเรียนวัดพระพุทธบาทน้อยมิตรภาพที่ 69	อำเภอแก่งคอย
4. โรงเรียนบ้านลำพญากลาง	อำเภอมวกเหล็ก
5. โรงเรียนบ้านหนองผักหนอก	อำเภอมวกเหล็ก
6. โรงเรียนบ้านหลังเขา	อำเภอมวกเหล็ก
7. โรงเรียนวัดสวนทองรวมมิตร	อำเภอมวกเหล็ก
8. โรงเรียนชุมชนวัดไทยงาม	อำเภอหนองแค
9. โรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง	อำเภอหนองแค
10. โรงเรียนวัดลำบัว	อำเภอหนองแค

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี

1. โรงเรียนสองคอนวิทยาคม	อำเภอแก่งคอย
2. โรงเรียนพระพุทธบาท "พลาณกุลวิทยา"	อำเภอพระพุทธบาท
3. โรงเรียนวังม่วงวิทยาคม	อำเภอวังม่วง
4. โรงเรียนประเทียวิทยาทาน	อำเภอวิหารแดง
5. โรงเรียนหินกองวิทยาคม	อำเภอหนองแค

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

1. โรงเรียนชัยเมธีวิเทศศึกษา	อำเภอบ้านหมอ
2. โรงเรียนวัฒนานุกุลวิทยา	อำเภอพระพุทธบาท
3. โรงเรียนอนุบาลยุววิทยา	อำเภอเมืองสระบุรี
4. โรงเรียนบำรุงปัญญา	อำเภอวิหารแดง
5. โรงเรียนอนุบาลวิชาวกร	อำเภอหนองแค

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ อว. ๐๖๒๘.๐๒/๓๓

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้ (Try out) เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑

ด้วยนางสาวบัณฑิตา บุญธรรม นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี โดยมีอาจารย์ ดร.ภัสสกร เลาสวัสดิกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการทดลองใช้เครื่องมือ (Try out) เพื่อตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงเครื่องมือวิจัยที่สร้างขึ้น

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้นางสาวบัณฑิตา บุญธรรม ดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาสังกัดของท่าน หวังอย่างยิ่งในความกรุณา และอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือดังกล่าว ทั้งนี้ นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อและประสานขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ภัสสกร เลาสวัสดิกุล)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

โทร. ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

โทรสาร ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban_edu@lawasri.tru.ac.th

ที่ อว. ๐๖๒๘.๐๒/๓๔

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้ (Try out) เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๒

ด้วยนางสาวบัณฑิตา บุญธรรม นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี โดยมีอาจารย์ ดร.ภัสสร เลาสวัสดิ์กุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการทดลองใช้เครื่องมือ (Try out) เพื่อตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงเครื่องมือวิจัยที่สร้างขึ้น

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้นางสาวบัณฑิตา บุญธรรม ดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาสังกัดของท่าน หวังอย่างยิ่งในความกรุณา และอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือดังกล่าว ทั้งนี้ นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อและประสานขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อได้โปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ภัสสร เลาสวัสดิ์กุล)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

โทร. ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

โทรสาร ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban_edu@lawasri.tru.ac.th

ที่ อว. ๐๖๖๘.๐๒/๓๕

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้ (Try out) เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี

ด้วยนางสาวบัณฑิตา บุญธรรม นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี โดยมีอาจารย์ ดร.ภัสกร เลาสวัสดิกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการทดลองใช้เครื่องมือ (Try out) เพื่อตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงเครื่องมือวิจัยที่สร้างขึ้น

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้นางสาวบัณฑิตา บุญธรรม ดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาสังกัดของท่าน หวังอย่างยิ่งในความกรุณา และอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือดังกล่าว ทั้งนี้ นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อและประสานขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ภัสกร เลาสวัสดิกุล)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

โทร.๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

โทรสาร ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban_edu@lawasri.tru.ac.th

ที่ อว. ๐๖๒๘.๐๒/๓๖

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้ (Try out) เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ศึกษาธิการจังหวัดสระบุรี

ด้วยนางสาวบัณฑิตา บุญธรรม นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี โดยมีอาจารย์ ดร.ภัสสร เลาสวัสดิกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการทดลองใช้เครื่องมือ (Try out) เพื่อตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงเครื่องมือวิจัยที่สร้างขึ้น

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้นางสาวบัณฑิตา บุญธรรม ดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาสังกัดของท่าน หวังอย่างยิ่งในความกรุณา และอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือดังกล่าว ทั้งนี้ นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อและประสานขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อได้โปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ภัสสร เลาสวัสดิกุล)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

โทร. ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

โทรสาร ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban_edu@lawasri.tru.ac.th

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

รายชื่อโรงเรียนในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในการทำวิทยานิพนธ์

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 1

1. โรงเรียนบ้านเขารวก (ร่วมมิตรพัฒนา)	อำเภอเฉลิมพระเกียรติ
2. โรงเรียนบ้านคั่งเขาเขียว (สำเภาราษฎร์บำรุง)	อำเภอเฉลิมพระเกียรติ
3. โรงเรียนบ้านหนองจาน	อำเภอเฉลิมพระเกียรติ
4. โรงเรียนบ้านห้วยหินขาวมิตรภาพที่ 213	อำเภอเฉลิมพระเกียรติ
5. โรงเรียนวัดท่าวัว	อำเภอเฉลิมพระเกียรติ
6. โรงเรียนวัดป่าคา	อำเภอเฉลิมพระเกียรติ
7. โรงเรียนวัดพุแค	อำเภอเฉลิมพระเกียรติ
8. โรงเรียนวัดแพะโคก	อำเภอเฉลิมพระเกียรติ
9. โรงเรียนวัดมงคล	อำเภอเฉลิมพระเกียรติ
10. โรงเรียนวัดลาดเขาปูน	อำเภอเฉลิมพระเกียรติ
11. โรงเรียนวัดช้าง	อำเภอดอนพุด
12. โรงเรียนวัดดอนทอง (ราษฎร์ร่วมจิต)	อำเภอดอนพุด
13. โรงเรียนอนุบาลดอนพุด (พัฒนังคฆราษฎร์บำรุง)	อำเภอดอนพุด
14. โรงเรียนโคกมะขามจั่นเสือสามัคคี	อำเภอบ้านหมอ
15. โรงเรียนบ้านคร้ว (ซิเมนต์ไทยสงเคราะห์)	อำเภอบ้านหมอ
16. โรงเรียนบ้านหนองบัว (ประชาสงเคราะห์)	อำเภอบ้านหมอ
17. โรงเรียนวัดโคกงาม	อำเภอบ้านหมอ
18. โรงเรียนวัดโคกเสลา	อำเภอบ้านหมอ
19. โรงเรียนวัดโคกใหญ่	อำเภอบ้านหมอ
20. โรงเรียนวัดบ่อพระอินทร์	อำเภอบ้านหมอ
21. โรงเรียนวัดปัญจาภิรมย์	อำเภอบ้านหมอ
22. โรงเรียนวัดโพธิ์ทอง	อำเภอบ้านหมอ
23. โรงเรียนวัดม่วงน้อย	อำเภอบ้านหมอ
24. โรงเรียนท้ายพิบูล (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 68)	อำเภอพระพุทธบาท
25. โรงเรียนธารเกษม	อำเภอพระพุทธบาท
26. โรงเรียนนิคมสงเคราะห์ 2	อำเภอพระพุทธบาท
27. โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดสระบุรี (พิบูลสงเคราะห์ 2)	อำเภอพระพุทธบาท
28. โรงเรียนบ้านเขาพลัด	อำเภอพระพุทธบาท

29. โรงเรียนบ้านเขาเลี้ยว	อำเภอพระพุทธบาท
30. โรงเรียนบ้านซับครก	อำเภอพระพุทธบาท
31. โรงเรียนบ้านซับชะอม	อำเภอพระพุทธบาท
32. โรงเรียนบ้านธารทองแดง	อำเภอพระพุทธบาท
33. โรงเรียนบ้านพุกร่าง (พลอุปถัมภ์)	อำเภอพระพุทธบาท
34. โรงเรียนวัดศรีจอมทอง	อำเภอพระพุทธบาท
35. โรงเรียนวัดส้มป่อย	อำเภอพระพุทธบาท
36. โรงเรียนวัดหนองคณฐี (พลาณกุล)	อำเภอพระพุทธบาท
37. โรงเรียนวัดหนองสุทธะ	อำเภอพระพุทธบาท
38. <u>โรงเรียนอนุบาลวัดพระพุทธบาท****</u>	อำเภอพระพุทธบาท
39. โรงเรียนชุมชนวัดหนองโนใต้	อำเภอเมืองสระบุรี
40. โรงเรียนบ้านปากข้าวสาร (บริษัทข้าวไทยจำกัดสงเคราะห์ 2)	อำเภอเมืองสระบุรี
41. โรงเรียนบ้านป่าไม้พระฉาย	อำเภอเมืองสระบุรี
42. โรงเรียนวัดกุดนกเปล้า	อำเภอเมืองสระบุรี
43. โรงเรียนวัดเขาจำปา (เทียนราษฎร์อุทิศ)	อำเภอเมืองสระบุรี
44. โรงเรียนวัดโคกหนามแท่ง	อำเภอเมืองสระบุรี
45. โรงเรียนวัดถนนเหล็ก	อำเภอเมืองสระบุรี
46. โรงเรียนวัดทุ่งสาริกา (ที-สาโรจน์อุปถัมภ์)	อำเภอเมืองสระบุรี
47. โรงเรียนวัดนาร่อง	อำเภอเมืองสระบุรี
48. โรงเรียนวัดโนนสภาราม (นารถ วาจาอุท อุปถัมภ์)	อำเภอเมืองสระบุรี
49. โรงเรียนอนุบาลศาลาแดง	อำเภอเมืองสระบุรี
50. โรงเรียนอนุบาลสระบุรี	อำเภอเมืองสระบุรี
51. โรงเรียนบ้านเขาหินใต้	อำเภอเสาไห้
52. โรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย	อำเภอเสาไห้
53. โรงเรียนบ้านสันประดู่ (คำประชาอนุสรณ์)	อำเภอเสาไห้
54. โรงเรียนบ้านหนองกะเบา	อำเภอเสาไห้
55. โรงเรียนวัดจันทบุรี (พิมพ์ประชาอนุเคราะห์)	อำเภอเสาไห้
56. โรงเรียนวัดเจ้าฟ้า (ยอดวิทยานุกุล)	อำเภอเสาไห้
57. โรงเรียนวัดต้นตาล (ต้นตาลประชาสุขุ์)	อำเภอเสาไห้
58. โรงเรียนวัดตะเฒ่ (ม่วงงามอนุเคราะห์)	อำเภอเสาไห้
59. โรงเรียนอนุบาลเสาไห้	อำเภอเสาไห้

60. โรงเรียนวัดไก่อ่ซ่า (พันธุ์พิทยาคาร)	อำเภอหนองแซง
61. โรงเรียนวัดเขาติน	อำเภอหนองแซง
62. โรงเรียนวัดบ้านใหม่	อำเภอหนองแซง
63. โรงเรียนชุมชนหนองโดน (ประมาณราษฎร์บริบาล)	อำเภอหนองโดน
64. โรงเรียนบ้านหลังสวนประชาสามัคคี	อำเภอหนองโดน
65. โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์	อำเภอหนองโดน
66. โรงเรียนวัดหัวถนน	อำเภอหนองโดน
67. โรงเรียนอนุบาลหนองโดน (สนิทประชากร)	อำเภอหนองโดน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2

1. โรงเรียนชุมชนนิคมทับทิมทองสงเคราะห์ 1	อำเภอแก่งคอย
2. โรงเรียนชุมชนวัดบำรุงธรรม	อำเภอแก่งคอย
3. โรงเรียนนิคมทับทิมทองสงเคราะห์ 2	อำเภอแก่งคอย
4. โรงเรียนบ้านโคกสะอาด	อำเภอแก่งคอย
5. โรงเรียนบ้านช่อง	อำเภอแก่งคอย
6. โรงเรียนบ้านซับบอน	อำเภอแก่งคอย
7. โรงเรียนบ้านป่าวังขวาง	อำเภอแก่งคอย
8. โรงเรียนบ้านผึ่งสามัคคี	อำเภอแก่งคอย
9. <u>โรงเรียนบ้านหนองผักนึ่ง****</u>	อำเภอแก่งคอย
10. โรงเรียนบ้านหนองสองห้อง	อำเภอแก่งคอย
11. โรงเรียนบ้านหินซ้อน	อำเภอแก่งคอย
12. โรงเรียนวัดกะเหรี่ยงคอม้า	อำเภอแก่งคอย
13. โรงเรียนวัดขอนแก่น	อำเภอแก่งคอย
14. โรงเรียนวัดเขาลาดวนาราม	อำเภอแก่งคอย
15. โรงเรียนวัดโคกกกรู	อำเภอแก่งคอย
16. โรงเรียนวัดชำผักแพว	อำเภอแก่งคอย
17. โรงเรียนวัดตาลเดี่ยว	อำเภอแก่งคอย
18. โรงเรียนวัดเตาปูน	อำเภอแก่งคอย
19. โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 68 (วัดเทวลาด)	อำเภอมวกเหล็ก
20. โรงเรียนนิคมสร้างตนเองเลี้ยวโคนม	อำเภอมวกเหล็ก
21. โรงเรียนบ้านเขานมนาง	อำเภอมวกเหล็ก
22. โรงเรียนบ้านเขาไม้แก้ว	อำเภอมวกเหล็ก

23. โรงเรียนบ้านคลองไทร	อำเภอมวกเหล็ก
24. โรงเรียนบ้านคลองม่วงเหนือ	อำเภอมวกเหล็ก
25. โรงเรียนบ้านซับกระดาน	อำเภอมวกเหล็ก
26. โรงเรียนบ้านซับดินดำ	อำเภอมวกเหล็ก
27. โรงเรียนบ้านซับน้อยใต้สามัคคี	อำเภอมวกเหล็ก
28. โรงเรียนบ้านซับน้อยเหนือ	อำเภอมวกเหล็ก
29. โรงเรียนบ้านซับปลากั้ง	อำเภอมวกเหล็ก
30. โรงเรียนบ้านซับพริก	อำเภอมวกเหล็ก
31. โรงเรียนบ้านซับสนุ่น	อำเภอมวกเหล็ก
32. โรงเรียนบ้านท่าพลู	อำเภอมวกเหล็ก
33. โรงเรียนบ้านโป่งเกตุ	อำเภอมวกเหล็ก
34. โรงเรียนอนุบาลมวกเหล็ก	อำเภอมวกเหล็ก
35. โรงเรียนบ้านท่าฤทธิ	อำเภอวังม่วง
36. โรงเรียนบ้านपालานหินลาด	อำเภอวังม่วง
37. โรงเรียนบ้านโป่งแก้ง	อำเภอวังม่วง
38. โรงเรียนบ้านมณีโชติสามัคคี	อำเภอวังม่วง
39. โรงเรียนวัดคำพราน	อำเภอวังม่วง
40. โรงเรียนวัดน้อยสามัคคีธรรม (ซับกระทิงเหนือ)	อำเภอวังม่วง
41. โรงเรียนวัดปากน้ำ	อำเภอวังม่วง
42. โรงเรียนวัดสวนมะเดื่อสามัคคี	อำเภอวังม่วง
43. โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์	อำเภอวังม่วง
44. โรงเรียนอนุบาลวังม่วง	อำเภอวังม่วง
45. โรงเรียนชุมชนวัดคลองไทร (ฉัตรราษฎร์บำรุง)	อำเภอวิหารแดง
46. โรงเรียนชุมชนวัดวิหารแดง (วรมิตรภัทราวุธราษฎร์ประดิษฐ์)	อำเภอวิหารแดง
47. โรงเรียนบ้านบางกง	อำเภอวิหารแดง
48. โรงเรียนบ้านราษฎร์เจริญ	อำเภอวิหารแดง
49. โรงเรียนบ้านหัวถนน	อำเภอวิหารแดง
50. โรงเรียนวัดเกาะเชิงหวาย	อำเภอวิหารแดง
51. โรงเรียนวัดเขาแก้วมุขดาราม	อำเภอวิหารแดง
52. โรงเรียนวัดเขาน้อยจอมสวรรค์	อำเภอวิหารแดง
53. โรงเรียนวัดคลองใหม่	อำเภอวิหารแดง

54. โรงเรียนวัดโคกกระต่าย (วารราชกูรอุปถัมภ์)	อำเภอวิหารแดง
55. โรงเรียนวัดเจริญธรรม	อำเภอวิหารแดง
56. โรงเรียนวัดบ้านดอน	อำเภอวิหารแดง
57. โรงเรียนวัดบ้านลำ (บ้านลำวิทยาคาร)	อำเภอวิหารแดง
58. โรงเรียนวัดศรีสัจจาวาส	อำเภอวิหารแดง
59. โรงเรียนวัดสมานมิตรมงคล	อำเภอวิหารแดง
60. โรงเรียนอนุบาลวิหารแดง	อำเภอวิหารแดง
61. โรงเรียนบ้านคลองห้า (ราษฎร์บำรุง)	อำเภอหนองแค
62. โรงเรียนบ้านหนองจิก (บริษัทข้าวไทยจำกัดสงเคราะห์ 1)	อำเภอหนองแค
63. โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ (เรืองฉายอุปถัมภ์)	อำเภอหนองแค
64. โรงเรียนวัดกุ่มหัก (อินทโชติประสิทธิ์)	อำเภอหนองแค
65. โรงเรียนวัดขอนแก่น (เขียววิมลราษฎร์อุปถัมภ์)	อำเภอหนองแค
66. โรงเรียนวัดคลองห้า	อำเภอหนองแค
67. โรงเรียนวัดโคกกลาง	อำเภอหนองแค
68. โรงเรียนวัดชัยเฉลิมมิตร (ไพศาลวิทยาคม)	อำเภอหนองแค
69. โรงเรียนวัดบัวลอย (สามัคคีสงเคราะห์)	อำเภอหนองแค
70. โรงเรียนวัดบ้านจาน	อำเภอหนองแค
71. โรงเรียนวัดบ้านไผ่	อำเภอหนองแค
72. โรงเรียนวัดบ้านลาด	อำเภอหนองแค
73. โรงเรียนวัดโพธิ์ทอง	อำเภอหนองแค
74. โรงเรียนวัดร่องแซง (กุลไพศาลวิทยา)	อำเภอหนองแค
75. โรงเรียนวัดห้วยทองกลาง	อำเภอหนองแค
76. โรงเรียนสันมะค่าบกน้อยสามัคคี	อำเภอหนองแค
77. โรงเรียนหินกอง (พิบูลอนุสรณ์)	อำเภอหนองแค
78. โรงเรียนอนุบาลหนองแค (วัดใหญ่วันนาเนตรสวัสดิ์อุปถัมภ์)	อำเภอหนองแค

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี

1. โรงเรียนแก่งคอย	อำเภอแก่งคอย
2. โรงเรียนเทพศิรินทร์พุด	อำเภอเฉลิมพระเกียรติ
3. โรงเรียนดอนพุดวิทยา	อำเภอดอนพุด
4. โรงเรียนบ้านหมอ "พัฒนานุกูล"	อำเภอบ้านหมอ
5. โรงเรียนสุธีวิทยา	อำเภอพระพุทธบาท

6. โรงเรียนมวกเหล็กวิทยา	อำเภอมวกเหล็ก
7. โรงเรียนสระบุรีวิทยาคม	อำเภอเมืองสระบุรี
8. โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยสระบุรี	อำเภอเมืองสระบุรี
9. <u>โรงเรียนโคกกระท้อนกิตติวุฒวิทยา</u> *****	อำเภอเสาไห้
10. โรงเรียนเสาไห้ "วิมลวิทยานุกูล"	อำเภอเสาไห้
11. โรงเรียนหนองแค "สริกิจพิทยา"	อำเภอหนองแค
12. โรงเรียนหนองแซงวิทยา	อำเภอหนองแซง

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

1. โรงเรียนจินตอะแก่งคอย	อำเภอกำแพงคอย
2. โรงเรียนไพฑูรย์วิทยา	อำเภอกำแพงคอย
3. โรงเรียนแสงวิทยา	อำเภอกำแพงคอย
4. โรงเรียนมัธยมอนุกูลวิทยา	อำเภอบ้านหมอ
5. โรงเรียนเกตุพิชัยวิทยา	อำเภอพระพุทธบาท
6. โรงเรียนพุลเจริญวิทยา	อำเภอพระพุทธบาท
7. โรงเรียนพีระวิทยา	อำเภอมวกเหล็ก
8. โรงเรียนรอตณรงค์ศึกษา	อำเภอมวกเหล็ก
9. โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์อัครศึกษา	อำเภอเมืองสระบุรี
10. โรงเรียนเกตุพิชัยวิทยาสระบุรี	อำเภอเมืองสระบุรี
11. โรงเรียนบำรุงวิทยา	อำเภอเมืองสระบุรี
12. โรงเรียนราษฎร์ศึกษา	อำเภอเมืองสระบุรี
13. โรงเรียนสว่างรัตนพิทยศึกษา	อำเภอเมืองสระบุรี
14. <u>โรงเรียนจำรัสวิทยา</u> *****	อำเภอวังม่วง
15. โรงเรียนอนุบาลบุญแก้ววิทยา	อำเภอเสาไห้
16. โรงเรียนก้านวิทยา	อำเภอหนองแค

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้สัมภาษณ์ในการทำวิทยานิพนธ์

1. นางสาวจิราภรณ์ อินทร์พรหม ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลวัดพระพุทธบาท
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1
2. นางมะลิวรรณ บุญนะฤธี ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองผักนึ่ง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2
3. นายสมนึก กำลั้งเดช ผู้อำนวยการโรงเรียนโคกกระทอนกิตติวุฒิวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี
4. นายธนวัฒน์ หมวกเหล็ก โรงเรียนจรัสวิทยา
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
จังหวัดสระบุรี

ที่ อว ๐๖๒๘.๐๒/๕๑

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลวัดพระพุทธบาท

ด้วยนางสาวบัณฑิตา บุญธรรม นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติ ในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี โดยมีอาจารย์ ดร.ภัสสร เลาสวัสดิกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการเก็บข้อมูลเพื่อการทำวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขออนุญาตจากท่านให้นางสาวบัณฑิตา บุญธรรม ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ ของนักศึกษา หวังอย่างยิ่งในความกรุณาและอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการสัมภาษณ์ ดังกล่าว ทั้งนี้ นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อและประสานงานด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ภัสสร เลาสวัสดิกุล)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

โทร. ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

โทรสาร ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban_edu@lawasri.tru.ac.th

ที่ อว ๐๖๒๘.๐๒/๕๒

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองผักนัง

ด้วยนางสาวบัณฑิตา บุญธรรม นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติ ในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี โดยมีอาจารย์ ดร.ภัสกร เลาสวัสดิกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการเก็บข้อมูลเพื่อการทำวิทยานิพนธ์

ในการนี้คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขออนุญาตจากท่านให้นางสาวบัณฑิตา บุญธรรม ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา หวังอย่างยิ่งในความกรุณาและอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการสัมภาษณ์ ดังกล่าว ทั้งนี้ นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อและประสานงานด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ภัสกร เลาสวัสดิกุล)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

โทร.๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

โทรสาร ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban_edu@lawasri.tru.ac.th

ที่ อว ๐๖๒๘.๐๒/๕๓

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโคกกระท้อนกิตติวุฒิวิทยา

ด้วยนางสาวบัณฑิตา บุญธรรม นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติ ในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี โดยมีอาจารย์ ดร.ภัสสร เลาสวัสดิกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการเก็บข้อมูลเพื่อการทำวิทยานิพนธ์

ในการนี้คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขออนุญาตจากท่านให้นางสาวบัณฑิตา บุญธรรม ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ ของนักศึกษา หวังอย่างยิ่งในความกรุณาและอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการสัมภาษณ์ ดังกล่าว ทั้งนี้นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อและประสานงานด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ภัสสร เลาสวัสดิกุล)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

โทร. ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

โทรสาร ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban_edu@lawasri.tru.ac.th

ที่ อว ๐๖๒๘.๐๒/๕๔

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนจรัสวิทยา

ด้วยนางสาวบัณฑิตา บุญธรรม นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติ ในระดับสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระบุรี โดยมีอาจารย์ ดร.ภัสยกร เลาสวัสดิกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการเก็บข้อมูลเพื่อการทำวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขออนุญาตจากท่านให้นางสาวบัณฑิตา บุญธรรม ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ ของนักศึกษา หวังอย่างยิ่งในความกรุณาและอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการสัมภาษณ์ ดังกล่าว ทั้งนี้ นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อและประสานงานด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ภัสยกร เลาสวัสดิกุล)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

โทร. ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

โทรสาร ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban_edu@lawasri.tru.ac.th

ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์

ชื่อ-สกุล	นางสาวบัณฑิตา บุญธรรม
วัน/เดือน/ปี เกิด	วันที่ 28 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2529
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1
ตำแหน่งปัจจุบัน	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2552 - 2556 ครู กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนหนองแขงวิทยา จังหวัดสระบุรี พ.ศ. 2556 - 2562 ครู กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนสระบุรีวิทยาคม จังหวัดสระบุรี พ.ศ. 2562 - 2566 ศึกษานิเทศก์ กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสระบุรี
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2552 ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) เกียรตินิยมอันดับ 1 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี พ.ศ. 2556 ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย พ.ศ. 2559 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการสอนภาษาจีนนานาชาติ มหาวิทยาลัยครุศาสตร์เทียนจิน นครเทียนจิน สาธารณรัฐประชาชนจีน พ.ศ. 2568 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี